

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Bayash Luke

AionianBible.org

Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca și “ Biblia Purpurie ”

Holy Bible Aionian Edition ®

Luka
Bayash Luke

Creative Commons Attribution-No Derivatives 4.0, 2018-2021

Text source: eBible.org

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0
Pioneers, 2018

Formatted by Speedata Publisher version 4.3.5 on 2/14/2021

100% Free to Copy and Print
<http://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<http://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefață

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a lexicon. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the afterlife destinies of mankind and fallen angels.

This *un-translation* helps us to see these ten underlying words in context. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, unbound.Biola.edu, Crosswire.org, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org and with the Android App. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka 11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

Glosar

Hărți

Illustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

G. DORÉ

H. PISAN.

Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu šćijă šje fašji."

Šă vojnici ur skos kockă să să āmperci dăm coljilje aluj änträ jej.

Luka 23:34

Luka

1 Ka kum šćijec mulc su apukat sā skriji događajur šje Dimizov u obečalit a su dogodulit āntri noj. **2** Orikic as re svedoci dām kap dā šje ur skris šje ur văzut šā šje svite Isus, jej ās slugurje alu vorba. **3** Aša šā ju mam āngāndit dām elši pā rānd sā skrivi kutotu pāntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sā fij siguran šā sā poc arāta šā sā spuj dā ānkridal dā vorbilje dā šje u fost ānväcat kā āj aje anume. **5** Ām zāljiljelje kānd kralj Herod vladale ām Judeja, are unu popā šje sā čima Zaharija dām svečenički rodu alu Abiji, šā mujere aluj isto are dām pleme alu Aron. Je sā čima Elizabeta. **6** Amāndojoj ās re ām oči alu Dimizov fār dā duvinā, pravedni kā jej cānje toči zapovjedurje šā pravilurje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fār dā kupij, daje kā Elizabeta nu puće sā ajvi kupij, šā amāndojoj asre tarī bātārnj. **8** Kānd una zā, Zaharija služule ka popa alu Dimizov ām Hram, uvinjut vreme pā grupa aluj sā služulaskā. **9** Dā pā običaju āntri pop lu izabralit ku kockā sā mergā ām svetište alu Dimizov sā prinusulaskā miomirosur. **10** Šā āntreg narodu aščipta afarā ām udvar šā sā aruga ām vreme dā mirosur. **11** Atunše andalu alu Domnu su nāstāmit ām hram alu Zahariji dādānenći pā desna parci dā žrtvenik hundi are miomiris. **12** Zaharija kānd u văzut pā andal tarī su ānfrikušātāsā. **13** Daje andalu ju zās: "Nuči sprije, Zaharija! Arugalā ata u fost auzātā. Mujere ata Elizabeta u ave fišor, šā tu vi da numi Ivan. **14** Vi ave fālušāje šā slavlje šā mulc sur ām fāluša la fātalit aluj. **15** Kā jāl anume u fi mari ām oči lu Domnu anostru. Vin sā tarī butirā no be. Mar ām injima alu mumāsa jāl u fi umpljet ku Duhu Svānt. **16** Mulc fišorji kari ās Izraelci sur āntorši dā rānd dā la jāl ām napoj la Dimizovu alor. **17** Jāl u merži ām nenēce alu Domnu ka vjesniku ām duhu šā ām pućere alu Ilijia kari are dā kārvna prorok sā pomirilaskā pā kupiji ku tatusurje, sā āntorkā pā eje kari ās nevjerni sā apuši mudrost dā la heje kari ās pravednā, sā pripredalaskā narod pāntru Dimizov." **18** Ali u zās Zaharija alu andalu Gabrijel kari stāče ām nenēce alu Dimizov: "Dā pā šje uj šči kā aje āj anume? Tu vejs kā mes aku om bātārn šā bāšāca ame āj isto ām aj." **19** Andalu ju āntors vorba: "Numilje amnjov āj Gabrijel šā ju mes ku Dimizov sā askultā šje mu spunu, aša mes mānat sā svitesku činji sā sāc aduk Hir fālos. **20** Punji mā ureči, kānd mar nu maj ānkrituz dā vorbasta šje cam spusu, tu njimika nu vi puće sviti pān šje no su dogoduli asta šje cam spus. Vorbilje šje cam spus ur fi ām pravā vremi." **21** Lume aščipta afarā pā Zaharija, šā sā čudule šje faši atita dobā ām svetište. **22** Kānd u uvinjut afarā nu puće sā svitaskā. Jāl svite ām znakovur šā nu puće sā svitaskā njimikā pān šje nu ju su ave kupili. Šā atunše ur prišjepi kā u avut vizijā ām svetište. **23** Kānd u završālit vreme dā služba aluj ām Hram, Zaharija u fužijut akasā. **24** Atunše maj dā pā zāljilje bāšaca aluj u rāmas gārjonā, šā nu jāša afarā šinjū lunj. Elizabeta u zās: **25** "Domnu āj ala kari u fākut asta aku: Dimizov su ujtat pā minji ku milā šā u lot āndārāt rušānje dām oči alu ominj." **26** Šasā lunj dā kānd Elizabeta are gārjonā, Dimizov u mānat pā andalu aluj pāšči Gabrijel ām varuš ām Galileja kari sā čamā Nazaret. **27** Jāl u uvinjut la fatā ām pār kā su zaručulit ku Josip kari are potomku alu Kralju David. Je sā čima Marija. **28** Gabrijel u uvinjut šā u zās: "Ānfālušešćici tu kari ješč izabralit! Domnu āj ku činji! Blagoslovilit ješč tu āntri mujer!" **29** Marija are uznemirena dā pozdravu aluj šā je u ānšjirkat sā sā āngāndaskā šje značalešćici.

30 Andalu ju zās alji: "Nuc fija frika, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milā. **31** Punji ureči, vi rāmānje gārjonā, vi fāta fišoru šā tu ji punji numi Isus! **32** Jāl u fi mari, šā u fi cimat Fišoru lu Hāl Maj Mari! Šā Domnu Dimizov ju da autoritet sā vladalaskā ka kralju ka kum āj predaku aluj David. **33** Šā jāl u vladalit ām familija lu Jakov dā erikeš, šā kraljevstva aluj nu ave kraj!" (aiōn g165) **34** Marija u āntribat atunše pā andal: "Kum poči asta fi kā ju mes fatā ām pār!" **35** Andalu ju āntors vorba: "Duhu Svānt u vinji pā činji, šā pućere dā Hāl Maj Mari ču astupa ku umbrā. Dām ala rānd Kupilu Svānt šje u fi fātat dā la činji u fi cimat Fišoru alu Dimizov. **36** Punji ureči: Rodakinja asta Elizabeta āj bātārn šā isto u ave fišor, kā je nu puće sā ajvi majmult, ali aku āj mar ām šasā lunj dā kānd āj gārjonā. **37** Kā njimika nuj nemoguće alu Dimizov!" **38** Atunše u zās Marija: "Da ju mā ligizesku asta sā fjuv ropkinja alu Domnu. Lasā fija aša kum tu zāši." Atunše andalu u fužijut dā la je. **39** Dovā tri zāli dā pā aje Marija su gātāt šā u mers pā kalji, je su āngribit ām unu sat ām Judeja pā dal. **40** Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat ām nontru šā su pozdravalit ku Elizabeta. **41** Kum u auzāt Elizabeta pozdravu lu Marija u sāmcāt pā kupilu alji kum tarī su miškat ām injimā, šā Elizabeta are pljinā ku Duhu Svānt. **42** Elizabeta tarī u mužijit lu Marija: "Maj tarī ješč blagoslovilazātā tu āntri mujer, šā blagosloviluzāt āj kupilu atov!" **43** Adišje mes aša bitnā, kā tu mama lu Domnu amnjov vinji sā mā posjetilaskā? **44** Kā dām momentu šje am auzāt pozdravalala asta, kupilu amnjov tarī su miškat dā fālušājā ām injima ame! **45** "Blagoslovilenā daje kā tu aj ānkrituz kā šje Domnu cu igirit sigurno u fi!" **46** Atunše Marija u zās: "Duša ame āl slavalešći pā maj mari Domn, **47** šā duhu amnjov sā ānfālušešćici ām Dimizov Spasitelju amnjov, **48** daje kā jāl su ujtat ku milā pā minji pā poniznā ropkinja aluj, aku toči generacijurlje mur čimamā blagoslovilenā, **49** daje kā svemogući Dimizov u fākut mari djeļur ku minji, šā numilje aluj āj svānt. **50** Pālāngā totā sāmānca, Dimizov āj milos pālāngā eje kari āl poštivalešći. **51** Ku mānā aluj jāl u fākut pučerniši lukrur. Jāl u arunkat afarā pā eje kari asre ponosnā ām sulifjilje alor sā pā eje kari asre umišjeni. **52** Pā heje bālour vladar lju vārlji dā pā prijestolje, a pā heje kari ās ponizn lju riđikatulji. **53** U rānijit pā flāmānž ku mānkari bunā, a pā gāzdaši lju māna ku mānjilje golji. **54** Jāl u ažutat pā Izrael sluga aluj su āngānditusā dā milā aluj, **55** ka kum u obečalit alu preci anostri dā kārvna sā fija pljin dā milā pālāngā Abraham sā pālāngā potomku aluj dā erikes." (aiōn g165) **56** Marija u rāmas ku Elizabeta tri lunj atunše su āntorsasā akasā. **57** Kānd u uvinjut vreme alu Elizabeti sā ajvi kupil, je u fātat fišor. **58** Šā kānd ur auzāt susjedi šā njamu kā Domnu are bun pālāngā je, jej u uvinjut una la je sā ām fāluše ku je una. **59** Kupilu trābuje sā fija obrezalit pā optā (8) zuvā, šā kānd or uvinjut una sā fākā asta, jej gānde sā āj de numi Zaharija dā pā tatusu. **60** Mumāsa u odbijilit šā u zās: "Nu, jāl su čima Ivan." **61** Ali jej ur zās: "Njime dām njamac nu u fost cimat dā pā numiljal!" **62** Šā aša jej āntriba ku znakur pā tatusu alu kupilula, kum su čima. **63** Zaharija u šjirut pločić dā skris šā u skris: "Ivan āj numilje aluj!" Toc asre āmirac. **64** Šā dām ala šas Dimizov u dāsvākut gura alu Zaharija šā poči sā svitaskā. Šā jāl dāde slavā alu Dimizov! **65** Atunše frika u uvinjut pā tot susjedu šā ām totā parče dā Judeja pām dalur šā spunje šje su dogodulit. **66** Toc kari ur auzāt dā aje cānje ām firi sā sā āngāndje: "Šje u fi dām ala kupil?" Anume māna alu Domnuluj are ku kupilula Ivan. **67** Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dā Duhu Svānt, atunše

prorokovale šā zăšje: **68** "Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Kă jăl u vinjut šă să otkupilaskă pă narodu aluj! **69** Jăl u rădikat păntru noj pă spasitelju silni! Dăm potomstva lu sluga amnijov la kralj David. **70** Asta nju fost spus dăm gurălie dă proroci aluj svănc dă kănva: (*aiōn g165*) **71** spasenie dă la dužmanji anoștri šă dăm mănj kari toc njii mărzălešci. **72** Are milosrdan pălăng preci anoștri, šă u ispunulit savezu aluj svănt. **73** Ăm zakletvă kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: **74** să nji izbavalaskă dăm mănj alu dužmanj, să pučenj posluženj pă jăl făr dă frikă, **75** šă să kustanj svănt šă dirept ām toči zălijile dă kustu anostru. **76** "Să tu Ivan fișjoru amnijov, tu vi fi cimat proroku al Maj Mari Dimizov, kă tu vi merži ām nenće alu Domnului šă să āj direš kalje aluj, **77** Tu vi da alu lume lu Dimizov, Hir fălos dă spasalala šă dă jirtala dă grehurlje alor. **78** Kutotu asta āj dă rănd dă sufliju milos alu Dimizovu anostru, ka sorije kari svitlizešci u vinji afară dăm nor pă noj sus **79** u da lumină alu eje kari řadī ām tunjerik, šă ām umbra alu morči. Nju punji pišorilje anoștri pă kalje dă putuljală." **80** Ivan u kriskut šă su āmbălurit ām duh. Kusta ām pustinjă păn şje nu su arătat javno alu Izraelc.

2 Ām aje vremi dă pă şje su avut Ivan, zapovied u fost mănată dă la car August să fakă skritura dă stanovništvo ām anträgă cara. **2** Aje are elši skritura dă stanovništvo kari u fost kănd Kvirinije are vladar dă Sirija. **3** Aša toc ur mers să să prijavalaskă ām varušu hundri preci alor u kustat. **4** Aša Josip dăm mik varuš Nazaret ām Galileja, u mers ām varuš Betlehem ām Judeja hundri su avut David daje kă jeas re njamu alu kralj David. **5** Josip u mers akulo să să jivaskă dă skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gărjon. **6** Să kum asre dăm Betlehem akulo vreme u vinjut să să ajvi kupilu. **7** Je u avut elši fișjor, lu ānvălitălu šă lu pus ām hiștalov daje kă nu are soba păntru jej ām fugadov. **8** Ām ala lok dă apropi dă Betlehem asre pastirur kari rămâne afară pă otvorenio să păze stadurlje alor totă nopće. **9** Să dăm turdată su pojavalit andalu alu Domnului! Andalu u stat ām nenće alor, šă slava alu Domnului lju svitlăzăt pă jej. **Šă** pastiri u gălbănjit ām ubraz dă frikă. **10** Ali andalu lju zăš: "Nu vă fijă frikă! Ju yuv să vă aduk Hir fălos, dă mari fălušăjă păntru totă lume. **11** Ām varušu hundri su avut Kralj David, astăs su avut Spasitelj. Jăl are Krist, Domnu! **12** Asta āj znak dă pă kari să āl šćijec: voj vic afla pă kupilu ānvălit ām hiștalov." **13** Atunje dă turdată lăngă parçe dă andal u vinjut mulc andej dăm nor kari hvalale pă Dimizov. Să jej slavale: **14** "Slava alu Dimizov ām nor să pă pămănt putuljală alu eje ominj kari lju izabralit." **15** Dă pă şje ur fužit andelji dă la pastir ām nor, pastiri ur zăš una la alt: "Haj aku am Betlehem, šă să viđenj aje dă şje Domnu nju spus!" **16** Aša sur ăngribit ām Betlehem šă ur aflat pă Marija, šă pă Josip, a kupilu are ām hiștalov. **17** Să kănd pastiri ur văzut pă kupil, jej sur apukatăsă să spujă şje lju fost spus dă la andej dă kupil. **18** Toc eje kari ur auzăt şje pastiri ur spus, jej toc asre ămirac. **19** Ali Marija căanje toči vorbilje alor ām suflije alor šă mult su găndit dă jelji. **20** Atunje pastiri ur fužit la stadurlje alor šă jej dăde hvală šă slavă lu Dimizov dă kutotu stvarurile şje ur auzăt šă şje ur văzut, točno kum lju fost najavalit alor. **21** Osma zuvă kănd kupilu su avut u fost obrezalit, šă u fost cimat Isus, numilje u dată aluj dă la andal majnti dă şje Marija u rămas gărjonă. **22** Să kănd u vinjut vreme alu Marija obred dă cistilală kum are zapovjedălală dă la zakonu alu Mojsije, Marije šă Josip ur dus pă Isus am Jeruzalem să āl posvetilaskă la Domnu, **23**

kă āj skris ām zakonu alu Domnu: "Tot elši fișjor u fi posvetilită la Domnu." **24** Jej trăbă isto să adukă žrtvă: "dovă grlicur ili doj tănjiru puromb" kum āj zapovjedalit dă la zakonu alu Domnu anostru. **25** Atunje are om ām Jeruzalem şje să cima Šimun. Jăl are pravedan šă svet să aščipta pă Mesija să izbavalaskă pă Izrael šă Duhu Svănt are ku jăl. **26** Să Duhu Svănt majnti ju spus aluj kă no mori majnti dă şje no vidē pă Pomazaniku alu Domnu. **27** Aša Duhu Svănt lu dus pă Šimun ām Hram kănd ur adus roditelji pă kupilu Isus ām nontru šă să fakă obred kum are običaju dă zakonu alu Mojsije. **28** Šimun lu apukat ām măñilješ pă Isus, slavale pă Dimizov, să u zăš: **29** "Aku lasă pă sluga atov să moră ām putuljală, Domnu, kum tu aj zăš, **30** kă oči amej ur văzut spasenie ata. **31** Asta tu aj făkut dă totă lume. **32** Asta āj lumina dă ominj šă lji svitlizaskă alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dă Izrael!" **33** Tata šă mama alu Isus asre umpliec ku āmirală dă kutotu ſje Šimun u zăš dă jăl. **34** Atunje Šimun u blagoslovilut pă jej šă u zăš lu Marija: "Dimizov u odredilit pă ala kupil kă păntru jăl mulc Izraelc ur kăde šă su ridikasă. Jăl āj odredilit să fijă znaku alu Dimizov, ali mulc lur odbacalilă **35** aša u vinji pă lumină găndurje askunšă alu mulc, a maču či āmpunžići ām duša ata." **36** Are isto aša proročica Ana fată alu Fanuel kari āj dăm pleme alu Ašer. Ana are tari bătărnă mujeri, je are ſaćipci aj ām brak **37** să aku āj vădojă, mar hundiva osamdeset patru aj. Ana nu fužje dăm Hram, nego služule akulo zuva šă nopće ām post šă ām aruguminci. **38** Baš pă aje vremi Ana u vinjut, hvalale pă Dimizov, să je spunje dă kupilu Isus alu toc kari aščipta pă Dimizov să otkupilaskă pă Jeruzalem. **39** Dă pă şje ur făkut Josip să Marije kutotu ſje zakonu u ſjirut dă la jej, jej ur mers ām napoj ām varušu alor Nazaret ām Galileja. **40** Kupilu u kriskut šă su āmbălurităsă, are pljin dă mudrost, šă blagoslovurile alu Dimizov asre ku Isus. **41** Roditelji alu Isus măřje ām tot anu ām Jeruzalem să fijă akulo pă blagdan dă Pasha. **42** Aša kănd are Isus dvanaest aj dă bătărn jăl una ku jej u mers pă blagdan ka kum stalno măřje. **43** Să kănd u trikut blagdanu jej sur gătătăsă akasă, ali făr dă ſcučilje alu roditelji, kupilu Isus u rămas ām Jeruzalem. **44** Jej gănde kă āj hundiva ām grupă. Jej ur trikut mari kalji totă zuva, kapu sur apukatăsă să āl koči āntri njamu šă āntri hej kari āl kunošće. **45** Kum nu lor aflat, jej ur mers ām napoj ām Jeruzalem šă āl koči. **46** Tri zălli dă pă aje jej lor aflat. Isus are ām Hram, sădă āntri učitelji dă zakonu alu Mojsije, punje ureće să lji āntriba. **47** Toc kari āl punje ureće asre ămirac la fire aluj, să la odgovurle aluj. **48** Roditelji aluj isto aša asre tari ămirac kănd lor văzutălă akulo šă mumăsa ju zăš: "Fișjoru amnijov adăsje njaj făkut asta anovă? Tata atov šă ju as renj ām mari brigur dă činji, păšći tot ci kutanji!" **49** Isus u āntors vorba: "Ali adăsje mă kutac? Nu šćijec kă ju as trăbuji să fjuv ām kasa alu Tata amnijov?" **50** Jej nur prišijput şje gănde să lji spujă. **51** Ali Isus u mers ām napoj ku roditelji ām Nazaret, să jăl lju u pus ureći. Šă mumăsa aluj u cănut kutotu vorbilje ām sufliju. **52** Să ām aje vremi Isus u kriskut ām gănd să ām telă šă ku milă dă la Dimizov šă dă la lumi.

3 Kănd are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj, Poncije Pilat are upravitelj ām Judeja, Herod vladale ām Galileja și Filip, fračilje aluj dă pă tata alor, vladale ām Itureja šă ām Trahonitida a Lizanije vladale ām Abilena, **2** Ana šă Kaifa asre popă mar, Dimizov u mănat porukă alu Ivan, fișjoru alu Zaharija, kari kusta ām pustinjă. **3** Să aša Ivan u mers

ām toči lokurije pā längā rijeka Jordan sā propovjedālaskā daje kā toc kari u gresälit, a heje kari su pokajalit sā lji jarci Dimizov grehurlje a Ivan atunše lju bučazā. 4 Ka kum Prorok Izaja svite ām skritururlje aluj dā ešće vorbi: Graju alu unu kari mužješči ām pustinjā sā sā auze: pripremalec kalje pāntru Dimizov; ravnaleča kalje! 5 Lasā totā dolina sā fijā umpljetā sā totā planina sā fijā ām tokmā ku alčilje, sā kālijilje krivā sā fijā pravā, sā kālijilje kari nus ravnā sā fijā ravnā 6 atunše totā lume u viđe Spasenje dā la Dimizov." 7 Alu gārmadā dā lumi kari ur vinjut la jāl sā sā bučazi, Ivan zāšje: "Voj leglo alu otrvni šarpi, Šinji vu upozorulit sā āñširkāc sā skāpāc dām kazna šje u vinji pā voj? 8 Arātāc plodur dā āñkājalā! Nu vā apukāc sā vā zāšjec una lu alt: Abraham āj tata anostru! Ju vā zāk: Dimizov poči dām petrilješče rādika pākupij alu Abraham! 9 Mar alk sākure dā sudu alu Dimizov āj pušā sus sā taji dām korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu adušji bun plod u fi tjet andārāt sā vārljut ām fok. 10 Gārmadā lu āntribat pā jāl: "Šje sā fāšjenj atunše?" 11 Ivan u zās: "Dakā avec dovā kāmašā atunše āmpārcācāvā ku ala kari nari njiš una. Dakā avec mānkarī isto aša trābā sā vā āmpārcāc." 12 Akulo asre isto sā poreznici kari ur vinjut sā sā bučežā sā jej lor āntribat: "Učitelju, šje sā fāšjenj?" 13 Ivan u āntors vorba: "Nu maj akuljizeč majmult dā kitā šje avec pravo sā locā!" 14 Šā kātnjilje isto lor āntribat: "A noj? Šje trābā noj sā fāšjenj?" Alor lju zās: "Nu loc ku sāla dā njime banj, njiš nu svedočulec krivo protiv dā ūnjiva sā fijec zadovoljni ku plata avostrā! 15 Lume asre aku pljinj dā aščiptalur, sā sā āntriba ām sufljicilje alor, nar puće Ivan sā fijā Mesija. 16 Ivan lju āntors vorba alu toc: "Ju vā bučez ku apā, ali unu kari u vinji kari āj maj bālour da minji sā lu kari nu mēs vredan sā āj ljej žinirancurlje aluj. Jāl vu bučuzu ku Duhu Svānt sā ku fok. 17 Jāl čānji furka ām māna aluj, sā jāl u čistili teleku temeljito. Jāl u akulježi fājna ām skladišta aluj, ali jāl u ardi jarba uskatā ām fok šje nu sā aščinži. 18 Šā ām mulci poticajur svite alu lume sā alu carā dā Hir fālos. 19 Ivan lu fākut dā njimik pā car Herod dā rānd kā jāl su lot una ku Herodijada bāšācā alu fračisuš isto aša sā dā alcī stvarur relji šje u fākut Herod. 20 La kutotu stvarurlje relji šje u fākut jāl u pus maj una: jāl u ānkujet pā Ivan šje bučazā ām čemicā. 21 Kānd asre totā lume bučuzac dā la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kānd Isus su arugat su dāšvākut noru, 22 sā Duhu Svānt u vinjut žos pā jāl am formā dā purombu sā graj dām nor u svātit: "Tu ješć Fišjoru amnijov plākut! Tu ješć fulušuja ame!" 23 Aku Isus are hundiva trideset aj dā bātārn kānd su apukat javno sā propovjedālaskā. Isus are cānut dā fišjoru alu Josip. Josip are fišjor alu Eli, 24 Eli are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, Levi are fišjoru alu Malki, Malki are fišjoru alu Janaj, Janaj are fišjor alu Josip, 25 Josip are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Amos, Amos are fišjoru alu Naum, Naum are fišjoru alu Hesli, Hesli are fišjoru alu Nagaj, 26 Nagaj are fišjoru alu Mahat, Mahat are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Šimij, Šimij are fišjoru alu Joseh, Joseh are fišjoru alu Joda, 27 Joda are fišjoru alu Johanan, Johanan are fišjoru alu Resa, Resa are fišjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fišjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fišjoru alu Neri, 28 Neri are fišjor alu Malki, Malki are fišjoru alu Adi, Adi are fišjoru alu Kosam, Kosam are fišjoru alu Elmadam, Elmadam are fišjoru alu Er, 29 Er are fišjoru alu Jošua, Jošua are fišjoru alu Eliezer, Eliezer are fišjoru alu Jorim, Jorim are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, 30 Levi are fišjoru alu Šimun, Šimun are fišjoru alu Juda, Juda

are fišjoru alu Josip, Josip are fišjoru alu Jonam, Jonam are fišjoru alu Elijakim, 31 Elijakim are fišjoru alu Meleja, Meleja are fišjoru alu Mena, Mena are fišjoru alu Matata, Matata are fišjoru alu Natan, Natan are fišjoru alu David, 32 David are fišjoru alu Jišaj, Jišaj are fišjoru alu Obed, Obed are fišjoru alu Boaz, Boaz are fišjoru alu Sala, Sala are fišjoru alu Nahšon, 33 Nahšon are fišjoru alu Aminadab, Aminidab are fišjoru alu Admin, Admin are fišjoru alu Arni, Arni are fišjoru alu Hesron, Hesron are fišjoru alu Peres, Peres are fišjoru alu Juda, 34 Juda are fišjoru alu Jakov, Jakov are fišjoru alu Izak, Izak are fišjoru alu Abraham, Abraham are fišjoru alu Terah, Terah are fišjoru alu Nahor, 35 Nahor are fišjoru alu Serug, Serug are fišjor alu Reu, Reu are fišjor alu Peleg, Peleg are fišjor alu Eber, Eber are fišjor alu Šelah, 36 Šelah are fišjoru alu Kenan, Kenan are fišjor alu Arpakšad, Arpakšad are fišjor alu Šem, Šem are fišjor alu Noa, Noa are fišjor alu Lamek, 37 Lamek are fišjoru alu Metušalah, Metušalah are fišjoru alu Henok, Henok are fišjoru alu Jered, Jered are fišjoru alu Mahalalel, Mahalalel are fišjoru alu Kenan, 38 Kenan are fišjoru alu Enoš, Enoš are fišjoru alu Šet, Šet are fišjoru alu Adam, a pă Adam Dimizov u stvorulit.

4 Isus, pljin dā Duh Svānt su āntors dām rijeka Jordan, šā
āl dušje Duhu pām pustinjur **2** cetrdeset zāļji, hundi u fost
ānsjirkat dā la draku. Ām zālijelje nu u mānkāt njimika, šā
kānd u vinjīt do kraja jā are flāmānd. **3** Draku ju zās atunše: "Dakā ješč tu Fišjoru alu Dimizov zapovijedalešči alu petriliešeče
sā sā fakā pitā." **4** Isus ju āntors vorba: "Skris āj ām svāntā
kenvija: 'Lume nu kustā numa dām pitā.'" **5** Draku lu dus pā jāl
pā planinā naltā, šā ām unu moment draku ju arātat aluj kutotu
kraljevsto dā svēt. **6** Šā draku ju zās aluj: "Ju cuj da kutotu
pučeresta šā māndremesta kari āj datā mijā, šā ju pot da alu
šinji gāndesk. **7** Kānd čāj klanjali la minji, ju caš da kutotu cījā.
8 Isus ju āntors vorba: "Skris āj ām svāntā kenvija: 'Alu Domnu,
Dimizovu atov numa klanjaleščīti šā pā jāl služuleščāl!" **9** Dā pā
aje draku lu dus ām varuš Jeruzalem šā lu pusālā pā maj nalt lok
dā Hram. Atunše ju zās aluj: "Dakā ješč tu Fišjoru alu Dimizov,
seri zōst! **10** Kā āj skris ām svāntā kenvija: 'Jāl u zapovijedali alu
andelji aluj sā čī pāzaskā.' **11** šā čū dušji pā mānā sā nu čī
luvešč ku pišorilje ām petrā." **12** Isus āntorsi vorba: "U zās āj
ām svāntā kenvija: 'Nu ānsjirka pā Domnu Dimizovu atov!' " **13**
Atunše kānd u trikut draku ku toči ānsjirkalurje, lu lāsat pā
jāl pā una vreme. **14** Isus meržji ām napoj ām lok dā Galileja
ām pučere lu Duh, šā vorbi dā jāl sru apukat sā kružulaskā
pāščitot ām aje regijā. **15** Jāl ānvāca ām sinagogurje alor šā
toc āl slavale. **16** Jāl u vinjīt ām varuš dā Nazaret, hundi jāl u
kriskut šā pā običāju aluj, jāl u mers sāmbātā ām sinagogā.
Šā su skulat sā čitalaskā. **17** U datāt la jāl svitak dā la proroku
Izaija, a jāl u dāsvukt svitku šā u aflat lok hundi skrijā: **18** "Duhu
alu Domnuluj āj pā minji dasupra. Dām ala rānd jāl mu izabralit
pā minji sā vā propovijedaledaskā Hir fālos la sāraši. Jāl mu mānat
pā minji sā spuj alu hej šje ās lijac kā poči sā fijā dāsvākuc šā
lu orb kā poči sā vadā šā sā de slobodā alu hej tlačalic, **19** šā
sā proglasalesk anu pljin dā milā alu Domnuluj." **20** Isus u āncis
svitku šā u dat ām napoj la pomočniku šā u šāzut. Šā toc ku oči
ām sinagoga u mucāt pā jāl. **21** Su apukat sā ānveci: "Astās
Skriptasta, kari ac auzāt ku urečilje avoštri, su ispunulitāsā." **22**
Jej toc sā āmira la toči vorbilje dā milā šje kāde dā pā gura
aluj. Šā jej su āntribat: "Nuj jāl fišjoru alu Josip?" **23** Jāl lju zās:

"Āj una izrekā kari sigurno ac pripunjji pā minji. A šā merži: 'Doktoru, āntrāmāci pā činji sāngur!' Kutotu aij fākut, kum anj āuzut, ām varuš dā Kafarnaum, fā šā aišje, ām kraju atov!" 24 Šā jāl u zās: "Anume, ju vā zāk niti unu prorok nu u fost ām benji apukat ām kraju aluj. 25 Anume, ju vā zāk, kānd ām doba alu proroku Ilijā ām Izrael, noru are āncīs a ploje nu kāde tri aij šā šinjs luni šā are mari fomi pām totā pāmāntu šā asre mulcī vādojur ām Izrael. 26 Tot Ilijā nu u fost mānat la njisj unu dām jej osim la vādoja ām Sarfata dāpropri dā varušu Sidon. 27 Isto ašā ām vreme dā prorok Elizeja asre mulc gubavcur ām pāmāntu dā Izrael. Šā njisj unu dām jej nor fost čīstilic osim Naamana Sirijaca." 28 Kānd ur auzāt, toc ām sinagogā asre tari mirgiš. 29 Jej sur skulat sus šā lur mānatulā afarā dām varuš. Jej lur dus pā jāl pā maj nalt dal pā kari are varušu fākut, ām namjerā šā āl āmpingā žos sā āl amori. 30 Ali jāl u fužit āntri jej šā u mers pā kalje aluj. 31 Jāl u mers žos ām Kafarnaum ām varuš dā Galileja. Šā akulo sāmbātā ānvāca. 32 Lume asre āmirac la ānvācalā aluj daje kā vorba aluj asre pljini dā pučeri. 33 Unu dām ominijje ām sinagogā ave nečisti duh ām jāl, aje are drak. Šā jāl u mužit ku graju glasnik: 34 "Al! Tu Isus dām Nazaret, šje gāndešci dā la noj? Aj vinjut sā nji uništitec? Ju ščuv benji šjinji ješč tu, tu Svāntu alu Dimizov!" 35 Isus lu lot pā frikā šā ju zās: "Fi putulit! Hajde afar dām omusta odma!" Drakula lu vārlit pā omula žos ām nenēc alu toc šā u jāšat afarā, šā njimik nu ju fākut. 36 Eje kari ur vāzut asre tari āmirac šā zāšje una lu alt: "Šjefāldā vorbā āj asta? Ku autoritet šā ku pučeri šā reliji duhovur jašā afarā pā vorba aluj!" 37 Hiru dā jāl u mers ām tot kotu dā regijā āntragā. 38 Kānd u fužit dām sinagogā jāl u mers la Šimun akasā. Akulo asre sokra alu Šimun ām pat bičagā ku fok mari ām je. Šā jej lor āntribat pā jāl sā āj ažuči. 39 Isus u mers la je u lot pā frikā pā foku šā foku u lāsatu. Je odma su skulatāsā šā su apukat sā lji poslužulaskā. 40 Mar kānd sā slābuze sorilje žos toc kari ave njam šā urtaš dām mulcī bičisugur Ijor adus la jāl. Šā jāl lju āntrimat ašā dā jāl punje mānjlile aluj pā jej unu pā kiči unu. 41 Mulc dām jej ave drašj ām jej šā kum jāše afarā, drašije dām jej mužje: "Tu ješč Fišjoru alu Dimizov!" Ali jāl lju rāspitā šā nu lji dādē sā svitaskā kā jej ščije ka jāl āj Krist. 42 Mar kum virje zuva, jāl u fužit dām kasā pā lok pustulot. Gārmadā dā lumi āl kuta, šā kānd lor aflatulā gānde sā āl cājā sā nu fugā dā la jej. 43 Ali Isus lju zās: "Ju trābā sā mā duk ām alčilje varušur sā spuj Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov. Dām asta rānd am fost mānat pā pāmānt." 44 Šā ašā u mers sā propovjedalaskā pām sinagogur ām Judeja.

5 Ām una zā Isus stāče lāngā Genezaretsko jezero, kānd gārmadā sā astrānje la jāl sā audā vorba alu Dimizov. 2 Jāl u vāzut dovr čamcur kum asre pā mal rāzāmac, kari u lāsat ribari kānd āš čīstile mrežurje. 3 Jāl u tunat ām čamac kari are alu Šimun, šā lu āntribat sā āl āmpingā maj ām sus dā la mal. Atunšje jāl u šāzut žos šā su apukat sā ānveci pā gārmadā dā lumi. 4 Kānd u fost gata ku ānvācalā, jāl u zās alu Šimun. "Āmpinžā ām maj adānkā apā šā slābužāc mrežurje ām apā." 5 Šimun ju āntors vorba aluj: "Domnu lui, anj lukrat totā nopcē šā njimik nanj apukat: ali pā vorba ata ju uj slābužā mrežā āmnajpō ām apāsta" 6 Kānd u fākut ašā jej u apukat mari boglā dā pešč, atit dā mrežā kit nu puknje. 7 Jej ur mužit la urtaši alor dā pā alčilje čamcur sā lji ažuči; jej ur vinjut, šā umpljet dovā karur dā pešč dā maj šjeva sā āntupe. 8 Kānd u vāzut Šimun aje jāl u

kāzut la pišjorilje alu Isus šā u zās: "Maknaleščici dā la minji, Dimizolje, kā ju mes grešnā om!" 9 Frikā delj svāntu u kāzut pā jej šā pā ominje šje ur vinjut sā lji ažuči, kānd ur vāzut kic pešč ur apukat. 10 Isto ašā asre āmirac Ivan šā Jakov, jej asre Zebedejevi fišjori sā urtaši alu Šimun. Ali Isus u zās alu Šimun: "Nuc fījā frikā. Dāku, maj menkulo tu vi apuka pā ominji!" 11 Ašā jej ur adus karurje dā apā pā mal, ur lāsat kutotu šā lor sljedilit pā jāl. 12 Isus are ām unu dām varušurjelje. Om pljin dā gubā lu vāzutulā pā jāl sā su arukānt pā dinučiš ām nenēc aluj šā sā aruga la jāl: "O Dimizolje, dāka numa tu vuješč, tu mā poc čīstili." 13 Isus u mācāt māna aluj šā lu taknulit, šā u zās: "Ju gāndesk. Fi čīstilit!" Šā odmah guba lu lāsat. 14 Atunšje lu purunštitulā sā nu spujā alu njime, čar asta sā fakā: Elši sā mergā la popā šā sā areči, dā pā aje, dā dokaz dā vražā, vi trābuji sā adušj žītvā dā čīstilālā ka kum Mojsije u zapovjedalit. 15 Svat dā jāl su širilit maj pā dāparci, ašā dā gārmadā dā lumi ur vinjut sā pujā ureči la jāl, šā sā fījā ozdravalic. 16 A jāl sā tārāje pā lok pustulot šā sā posvetilaskā la aruguminči. 17 Ām una zā, Isus ānvāca, ave ām nenēc pā mulc farizej šā učitelj dā zakonu alu Mojsije kari ur vinjut dām toči kumpānijle dā Galileja šā Judeja šā dām Jeruzalem. Pučere alu Domnuluj are ku Isus sā ozdravalaskā pā bičež. 18 Atunšje šjeva ka ominji ur vinjut šā adušje pā om kari nu puče sā umblij. Šā jej gānde sā āl adukā la Isus. 19 Ali nu are lok pā hundi sā āl adukā ām nontru dā gužva mari. Ašā jej sur urkatāsā pā krov šā lor slābužāt ām nontru pām krov ku pat dā tot la dā dā nenēc alu Isus. 20 Kānd u vāzut ānkridāla alor, jāl u zās aluj: "Omulji, grehurlje ateli ās jirtači." 21 Pā ešće vorbi farizeji šā učitelji dā zakonu alu Mojsije sā gānde: "Šjinji āj omusta šje sviteči ašā protiv dā Dimizov? Šjinji osim dā Dimizov poči sā jerči grehurlje?" 22 Isus ščije šje sā gāndešči, šā jāl lju zās: "Adāšje vā āntribāc ešće stvarur ām sufličilje avoštři? 23 Šje āj maj ušuri dā zās: 'Grehurlje cis jirtači!', ili sā zāši: 'Skolāči šā umblā?' 24 Ali numa sā ščijec kā Fišjoru alu Omu ari autoritet aijše pā pāmānt sā jerči grehurlje. Dakā zāk alu fišjoru kari nu poči sā umblij: 'Skolāči, jec patu sā duči akasā!'" 25 Šā odma su skulatāsā šu lot patu pā ſje are pā košči, šā u fužit akasā, šā pā kalji slavale pā Dimizov. 26 Šā toc akulo asre āmirac, šā jej slavale pā Dimizov. Šā ku āmiralā svite: "Astās anj vāzut šjeva tari mari!" 27 Dā pā aje Isus u jāšat afarā šā lu vāzutulā pā carinik šje sā čīma Levi, jāl šādē ām carinarnič. Isus u zās: "Sljedilešči mā pā minjii!" 28 Šā jāl su skulat u lāsat kutotu, šā lu sljedilitlāl. 29 Atunšje Levi ām kasa aluj u fākut mari slavlja pāntru jāl: ku jej šādē mulc carinici šā alci la masā. 30 Farizeji šā učitelji dā zakonu alu Mojsije, sur apukat sā gumunjaskā kapu su apukatā sā svitaskā alu učenikurje alor: "Adišje mānkāc šā bijec ku carinici šā ku grešniči?" 31 Isus u āntors vorba: "Eje kari ās sānčočnu no trābā pā doktor, numa aluje kari ās bičež. 32 Ju nam vinjut sā čem šā sā antork pā pravedni, nego pā grešnā." 33 Jej atunšje jarā u zās: "Učenici alu Ivan šā alu farizejilor postulešči mulcī rāndur šā sā arogā, ali učenici atej mānānkā šā be. Adāšje āj ašā asta?" 34 Isus u āntors vorba: "Pučec sā punjec pā gošč dā nuntā sā postulaskā kānd āj mladoženja ku jej?" 35 Ali u vinji zā kānd mladoženja u fi lot āndārāt dā la jej, šā kānd u vinji vreme jej ur postuli." 36 Jāl lju spus dā una usporedibā: "Njime no rupi um dārab dā la novā colā šā su kārpaskā pā bātārnā, kānd ar fašji aje, pā haj novā colā ar ave gaurā, a alu haj bātārnā nar pasali dārabu dā la novā col. 37 Njime nu varsā nov vinu ām

bătărnă šă mari čuturică; nov vinu ar puknji ām čuturica šă sar vărsa vinu, a čuturica ar propadnuli. 38 Nov vinu trăbă să fijă vărsat ām novă čuturica. 39 Šă njime dă pă šje u be vin bătărn nu găndešci să be nov, kă zăši: "Bătărn āj dăstul dă bun."

6 Un dată pă zuvă dă sămbăta Isus trășe păm šjeva ka poljă dă pšenică. Učenici aluj ur skos pšenică šu i ribile ku mănjilje šă mănska. 2 Ali orikic dă farizej ljur zăš alor: "Adășje făšjec šjeva šje nu āj ku zakonu ām tokmă pă zuva dă sămbăta?" 3 Isus ju āntors vorba: "Nac čitalit ām Svântă kenvija, šje u făkut David kănd are jāl šă učenici aluj flămăns? 4 Kum ur tunat ām kasa alu Dimizov, David să u lot pita kari are pusă āndărăt dă zrtvă, kari čar poči popa să măñăši, šă su umpărcăt dăm pite ku urtaši?" 5 Atunše jāl lju zăš alor: "Fişjoru Omuluj āj Domnu dă sămbăta." 6 Pă alta zuvă dă sămbăta jāl u mers ām sinagogăg šă su apukat să ānveci. Akulo are om alu kari are măna njimurogă. 7 Šă učitelju dă zakonu alu Mojsije šă farizeji să ujta pă jāl să vadă dakă lu āntrimală jāl pă zuva dă sămbăta. Šă jej dă šjeva aščipta să fakă krivo să potă să svitaskă protiv dă jāl. 8 Jāl šcije šje să găndešci, šă u zăš alu omuluje ku măna njimurogă: "Skolaci šă hajd dă dă nenrōi." Jāl su skulat šă stăće akulo. 9 Isus atunše jāl zăš alor: "Ju găndesk să vă āntreb, āj benji să fašj benji pă zuva dă sămbăta, ili relji? Să spasalaskă kustu ili să uništilaskă?" 10 Atunše su ujat okolo pă tot omu, šă jāl u zăš alu omuluje: "Măčešćic măna!" Jāl u făkut aša, šă măna ju fost sănătösă ka hajelantă. 11 Ali jej asre tari mirgiš šă sur apukat să svitaskă šje să fakă alu Isus. 12 Una ză u mers pă planină să să aroži, šă jāl u fost akuluo totă nöpcę ām aruguminică la Dimizov. 13 Haje zua jāl u čimat pă dvanaest (12) učenikur la jāl pă kari lju akuljes să lju čimat apostoli. 14 Ešće asre: Šimun pă kari lu čimat Petar, šă fračisu Andrija, Jakov šă Ivan, Filip šă Bartolomej; 15 Matej šă Toma, Jakov fişjoru alu Alfej šă Šimun čimat Revan, 16 Juda fračisu lu Jakov šă Juda Iskariot, kari u fi izdajică. 17 Kum vinje ku jej ām napoj žjos, jāl u stat pă čistină dă dal hundi asre grupa dă učenici aluj šă mari gărmadă dă lumi sur akuljesăš, jej ur vinjut dăm Judeja šă dăm varuš Jeruzalem šă dăm Tir šă Sidon varušurje lăngă more. 18 Jej ur vinjut šă āl punje ureci, šă să fijă ozdravalic dăm bičišugurlje alor. Isto aša u ozdravalit pă heje kari ave draši ām jej. 19 Mult gănde să puja măna pă jāl daje kă pučeri fužje dăm jāl šă puče pă toc să lju iscjelilaskă. 20 Atunše su ujat ām oč pă učenici aluj šă u svatit: "Ānfălušăcăvă voj kari šcēc săraši kă kraljevstva alu Dimizov aj avostră. 21 Ānfălušăcăvă voj kari šcēc flămăns, kă vic fi sătuj. Ānfălušăcăvă voj kari plăñjec, kă voj vic rădi. 22 Ānfălušăcăvă voj kari šcēc mărzălic, rušunac šă măncac ku relji dă răndu alu Fişjoru Omuluj. 23 Kănd u vinji zue, ānfălušăcăvă šă sârec păm sus dă fălušăjă. Kă sigurno nagrada avostră u fi mari ām nor. Haleluja! Nus are aša šă proroci tretiralică dă la mošurlje alor! 24 Ali jao avovă, kari šcēc găzdaši, kă ac apukat utjehă! 25 Jao avovă kari šcēc sătulj, voj vic fi flămăns. Jao avovă kari aku rădec, kă voj vic žalali šă plăñjil! 26 Jao avovă dă kari toc benji svitešći, aša isto fişjec pă mišinjoš prorokur, mošurlje alor kari aša fişjec." 27 "A voj kari mă punjec ureci, vă zăk: "Plăšjecăvă pă dužmanji avostră. Făšjec benji alor kari vă mărzălešci. 28 Blagoslovulec pă eje kari vă blastămă! Arugăcăvă dă eje kari relji vă kivinješci. 29 Hăl kari či lufešći păšći una parci dă ubraz, āmbijă šă haje parci atunše. Šă alu hăl kari ac je šuba nuj branalec să ac je šă kămaša.

30 Dă alu toc, šje šjeri dă la činji. Dakă je šjinjiva šjeva šje āj atov, nu šjire să ac āj napoj. 31 Aša maj, făšjec alu altora kum ac găndi să vă fakă avovă. 32 Dakă plăšjec numa pă eje kari vă plašji pă voj, şefăldă hvală vic kăpăta? Ka šă čak šă grešnici plašji pă eje kari lji plašji pă jej. 33 Šă dăkă făšjec numa benji alu eje kari fašji vovă benji, şefăldă hvală vic kăpăta? Čak šă grešnici fašji aje. 34 Dakă dădec kečinj alu alor dă la kari aščiptăc să vă āntorkă ām napoj, şefăldă hvală vic kăpăta? Čak šă grešnici dă kečinj alu grešnici să potă ām napoj să kepiči kit lju dat. 35 Plăšjec pă dužmanji avostră, ažutăcăli šă dădec kečinj, ali nu aščiptăc să vă āntorkă ām napoj. Atunše voj vic kăpăta mari nagradă šă voj vic fi čimac fişjori alu Maj Mari Dimizov daje kă jāl abu alu nezahvalni šă alu ubraznjiš. 36 Fijec miloš kă jāl Tata dăm nor āj pljin dă milă. 37 "Nu sudulec pă njime, šă njime nu vu suduli pă voj. Nu osudulec pă njime, šă njime nu vu osuduli! Jirtăc să vu fi jirtat. 38 Dădec să vu fi dat bună meră astrănsă, zdrăsninată šă tarī multă u fi vărsată ām saku avostru. Kă ku ista mjeră šje voj dădec vu fi dată. 39 Jāl lju spus izrekă: "Poči unu orb să adukă dă măňă pă altu om orb? Nar kăde jej amăndojo ām gropă?" 40 Učeniku nu poći fi maj mari dă učitelju. Jāl u fi ka učitelju aluj kănd su vježbăli dăstul dă benji." 41 Adășje vă ujtič tot la cuplijăgă ām oču alu urtaku, a ām oču atov nu ves dărab dă ljemn? 42 Kum poc zăši alu urtaku: "Lasămă să skot cuplijăgă dăm oču' kănd nu ves dărabu mari dă ljemn ām oču atov? Licemjeru, elši skočec dărabu dă ljemn dăm očuc, kapu vi puće majbenj să skoc cuplijiga dăm oču alu urtaku. 43 "Tot bun ljemnu ari bun plod, šă tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun plod. 44 Tot ljemnu āj kunuskut dă pă plod šje fašji. Aša lume nu akulježi smokvur ili strugur dăm mărsunji. 45 Om bun fašji bunji stvarur daje kă ari bună sufliță, ali hej rov fašji stvarur relji daje kă suflițu lju rov. Gura svitešći, dăm šje ci suflițu pljin. 46 Šă dășje mă čimăc: Domnu! Domnu!, a nu făšjec šje vă zăk? 47 Ju vuj spunji kum āj om kari vinji la minji să puji ureci la vorba ame, šă askultă: 48 Jāl āj ka omu šje u gradalit kasa šă u kapalit adănkă să pujă temeljurlje pă petră. U vinjut poplava šă u luvit apa ām kasa šă njiš nu su zdrăsninat daje kă are benji gradalită. 49 All ala kari auzăt šje am zapovedalit a nu făkut aje ka omu šje u gradalit kasa pă pămănt fădă temelj. Atunše u luvit apă ām kasă, su răsăpit dăm turdată šă u fost răstunată dokraja šă čar gunojă u rămas."

7 Kănd u fost gata ku svatu šje svite alu lumi, jāl u mers ām varuš dă Kafarnaum. 2 Akulo are stotnik kari ave sluga pă kari āl cjenile šă kari are aša bičag dă are pă morci. 3 Stotnik u auzăt dă Isus šă u mănat pă orikic Židov kari asre glavni la jāl, šă să să aroži, să vijă să āntremi pă sluga aluj. 4 Jej ur vinjut la Isus šă să aruga tari la jāl să vijă. Jej u zăš: "Omusta anume zaslužušešci să fašj aje păntru jāl 5 daje kă plašji pă narodu anostru, šă jāl āj ala kari u făkut sinagogă păntru noj." 6 Isus u mers ku jej. Šă jāl no mers dăparică dă la kasa, kănd stotnik u mănat pă urtaši aluj să zăkă: "Dimizolje, nu či činji să vij ām kasa ame kă ju nu mes vredan să vijă tu dăsus krovu amniov! 7 Kă njiš ju nu mă smatralăsk kă mes vredan să vjuv la činji. Aša numa ză vorba dă pă loku hundi ješc šă sluga amniov u fi āntrimat. 8 Kă šă ju mes kătăńj kari trăbă să apukă zapovedur dă la vođa amniov, ka kum am kătăńj dăsusă minji kari trăbă să mă askulci. Ju kănd zapovedalaskă alu unu: "Duć!", šă jāl merzi, šă alu aluje: "Hajdi!", šă jāl vinji, šă alu sluga amniov

kănd āj zăk: "Fă asta!", să jăl fașji." 9 Kănd Isus u auzăt aje šje u zăs, jăl su ămirat, să su ăntors la gărmadă šje āl sljedile šă jăl lju zăs: "Ju vă zăk kă njis pă unu Židov dăm Izrael nam aflat ku dăstafel vjerar!" 10 Kănd heje mănak dăla stotnik su ăntors akasă, jej or aflat pă sluga sănătos. 11 Dă pă aje, Isus u mers ām varuš šje să čamă Nain. Učenici aluj šă gărmadă dă lumi umbla dă pă jăl. 12 Ali kum u vinjut dă apropi la uşa dă varuš, u väzut kum duşje pă om mort să āl ăngropi. Mumăsa alu omula mort are vădoa, să je ave ćar unu fişor. 13 Šă la mărmănci mărzje multă lumi. 13 Kănd u väzutu Domnu, jăl ave milă, să ju zăs: "Nu plâzji." 14 Atunše jăl u pus măna pă kăpašo, šă omnji šje āl duşje u stat. Atunše jăl u zăs: "Fişorulji, ju ac zăk: 'Skolăl!' 15 Šă omu mort su skulat šă su apukat să svitaskă šă Isus lu datălă la mumăsa. 16 Mari frikă u kăzut pă jej toc šă su apukat să hvalalaskă pă Dimizov, šă zăsje: "Mari prorok u vinjut antri noj! Dimizov u vinjut să ažuči alu lume aluj." 17 Šă hiru dă asta u mers ām Judejta šă okolo. 18 Učenici alu Ivan āj spunje dă kutotu šje să događale. Kapu Ivan u čimat pă doj učenikur aluj 19 šă lju mănat la Domnu să āl ăntrebri: "Ješć tu ala kari Dimizov u zăs kă trăbă să vijă ili trăbă să ašćiptanj pă altu?" 20 Kăndă u ažuns jej la Isus, jej u zăs kă Ivan Krstitelj nju mănat să či ănrăbănj: "Ješć tu ala kari Dimizov u zăs kă trăbă să vijă ili trăbă să ašćiptanj pă altu? 21 Isus baš ăntrima atunše pă multă lumi dăm bičišugur, mukur šă lji oslobodule dăm draşj, šă alu mulc ominj orb lji dăde să vadă dăm tot sufliju. 22 Isus lju ăntors vorba: "Dušjec ām napoj la Ivan šă spunjecăj šje ac väzut să ac auzăt, šje ām făkut: kă orbi ăs ăntrimac, šă poći vide, slagăržăci poći umbla, gubavci să čistileşci, šă surži poći să audă, morci să skolă ām kust, šă alu săraşj propovijedalešci Hir fălos. 23 Šă blagoslovulit āj om kari nu află njimika ām minji šje poći uvredălaskă." 24 Kănd u fužijt glasnici alu Ivan ăndărăt, Isus su apukatašă să spujă alu gărmadă dă Ivan: "Šje ac mers să viđec ām pustinjă? Trskă kum să ljugăna pă vănt? Naravno kă nu! 25 Ili šje ac mer să videc? Atunše ac mers să videc kum āj ămbărkată ām sjefelj colji delj măndri? Naravno kă nu! Eje kari ăs măndru ămbrăkac šă kustă ām luksuz, pă eje lji pućec afla ām palačur dă kraljur. 26 Atunše šje ac mers să videc? Pă prorok? Naravno kă da! Ju vă zăk, šă maj mult dă prorok! 27 Jăl āj om dă kari aj skris āj ām sväntă kenvija: "Ujtăčăvă, asta āj amnjov glasniki mănat să pripemalaskă ām nencī kalje ata." 28 Anume vă zăk, dăm toc ominj kari su avutusa, nu are maj mari dă kit dă Ivan. Ali majmkă ām kraljevstva alu Dimizov āj maj mari dă jăl!" 29 Toc kari u auzăt ur priznalit kă šje Dimizov ănvacă āj benji, čak šă poreznici. Eje ăs kari Ivan lju bučuzat. 30 Ali farizej ře să učitelji dă zakonu alu Mojsije ur odbijilit planu alu Dimizov šje ave păntru jej. Jej ur odbijilit să lji bučezi Ivan. 31 Isus u zăs atunše: "Ku šje să usporediljen pă ešće ominj ām asta vremi? Kum samăna jej?" 32 Jej ăs ka kupiji mišj šje njimik nu lji pasalešci, kari ſađi pă trg, šă să čamă una pă alt: "Kănd anj kăntat păntru voj, voj nac žukat, šă kănd anj kăntat trišč kănciši păntru voj, voj nac plâns!" 33 Aşa kănd u vinjut Ivan şje bučază jăl nu mănka pită njis nu bje vin, mar voj ac zăs: "Jăl ari demon ām jăl!" 34 Šă ju, Fişorulji alu Omu, am vinjut, šă ju mănkam šă bjem, ali voj zăsje: "Ujtăčăvă! Flămănd šă butor, urtaku lu poreznici šă alu grešnici! 35 Ali mudrostu alu Dimizov su arătat kă āj anume dă la tok kari u apukat." 36 Unu dăm farizej Šimun, lor čimatulă pă jăl pă večeră, aşa Isus u mers la farizejula akasă šă ſu aflatušă lok la masă. 37 Dăm turdată u

vinjut una tari grešnă mujeri, kari u saznanit kă jăl āj akulo šă kă măñankă la farizej, šă je u vinjut akulo, u adus tari skumpă uloj ku miroš ām skumpă ujaqă dăm petră. 38 Je u stat dănapoju aluj, la pišorilje aluj, šă su apukat să plăngă. Atunše su apukat să āj spelji pišorilje aluj ku lăkrmlje alji, šă să aščargă pišorilje ku păru alji. Je āj săruta pišorilje aluj, šă ku uloj măñne. 39 Kănd u väzut aje farizej Šimun kari lu čimatulă pă večeră, jăl să ăngănde ām jăl sângur: "Să fija omusta anume prorok, jăl ar ře kă je āj tari grešnă mujeri." 40 Isus ju zăs: "Ju am ſhevă să ac zăk cijă Šimun." Šă Šimun u zăs: "Učitelju ză." 41 Isus u vorbit: "Are om kari dăde kecînj ře jăl ave doj daturaš. Unu ji are dator petsto banj dăm aržint a halalănt pedeset banj dăm aržint 42 Njisi unu dăm jej nu u dat a nu ave dăm ſje să āj ăntork, šă omula u jirtat alu amăndojo. Aku spunjec kari trăbuji să āl plakă maj tari?" 43 Šimun ju ăntors vorba: "Kă ar trăbuji să fija alu kari ju jirtat maj mult." Isus ju zăs: "Benji aj prosudulit." 44 Atunše su ăntors la mujere ře jăl u zăs alu Šimun: "U vejs pă mujeresta? Ju am vinjut ām kasa ata ali nu maj dat apă păntru pišorilje amelji, a je mu lju spălat ku lăkrmlje ře lju aščersku păru alji. 45 Nu maj sărutatämă pă minji, ali je mu surătat pišorilje dă kănd u vinjut ām nontru, no stat să mă săruci. 46 Tu nu maj unsă kapu ku uloj ali je mu unsă kapu amnjov ku uloj ku parfem. 47 Dăm asta rând ju āc zăk cijă: "Mulci grehur jisă jirtači, daje kă mu plăcut tari. Alu ala kari ari maj pucanj dă jirtat, ala maj pucan mu arătat plăkătură." 48 Atunše u zăs alu mujere: "Grehurile atelji ăs jirtači." 49 Atunše eje kari asre la masă kă jăl sur apukat să svitaskă una ku alt: "Šinji ar puće asta să fija kari ſă grehurile jartă?" 50 A jăl u zăs alu mujere: "Ankridala ata cu spasalit. Dući ām putuljală."

8 Dă pă aje, Isus u mers păm alčilje varušur ſă satur, ſă propovijedălaskă ſă să svitaskă dă Hir fălos dă kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) učenikur umbla dă pă jăl, 2 ře ſjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobodulit dăm draşj ſă dăm bičišugur: Marija (kari are dăm varuš Magdala, kari u mănat sedam draşj dăm je), 3 Ivana (băšăca alu upravitelj Kuza a jăl are upravitelj păntru Herod), Suzana, ſă mulci alčilje căngăši. Jej lji služule ku benjilje ſje ave. 4 Mari gărmadă ſă akuljize ſă lume inka vinje la Isus dăm tot varušu. Isus u svätit alor ku usporedibă. 5 "Om ſje samăna u mers să semirji sámancă aluj. ſă kum sámâna orikiči dăm sámancurlje u kăzut pă kalji. ſă sámânce are kălkătă, păn ſje nor vinjut vrabujiile ſă lju mănkali. 6 ſă orikiči ur kăzut ăntri petri ſă jelji ur kriskut friš, ali sur uskat kă lji ibize vlagă. 7 ſă orikiči sámancur ur kăzut ănträ măřsunj ſă u kriskut ku jeguna, ali lji šaguša măřsunji. 8 ſă orikiči u kăzut pă bun pămănt, ſă u kriskut ſă u avut sto răndur majmult." Kănd Isus u fost gata ku usporediba u mužijt: "Punjec ureci voj kari avec ureci ſă auzăc!" 9 Učenici aluj lor ăntribat pă Isus atunše, ſje značale usporedbe. 10 Isus u zăs: "Avovă Dimizov u dopustulit ſă prišipec tajnurje dă kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci trăbă ſă ſă spujă ām usporedbur; ka kum u zăs prorok Izaja: Ās eje kari ſă ujta ali nu vedî, kari audi ali nu prişjepi. 11 Aku usporedba značalešci asta: Sámâncă ăs ka Vorba alu Dimizov. 12 Sámâncă kari ăs pă kalji, ăs ka eje ominj kari audi Vorba, ali draku u vinji ſă lji je vorba ăndărăt dăm sufličilje alor, ſă nu potă ănkradă ſă nu ſă spasalaskă. 13 Aje sámâncă ăntri petri ăs la ominj kari audi Vorba ſă u apukă ku fălušajă ali nari korijen. Jej ănkredii nu dă lungat ſă atunše ām vreme dă ănşirkală jej kađi ăndărăt. 14

Sāmāncā kari u kāzut āntri māršunj šā ka ominji kari audī Vorba, ali kum vreme fuži jej saastrāni ku brigurlje ām kust, šā dā gāzdāšie, šā žāndur ām kust, šā eje nu aduši bun plod. 15 Ali sāmāncā kari kađi pā bunā pāmānt āje eje ominj kari audī Vorba šā u čanji ām suflitu bun, jej ās ustrajni šā u aduši bun plod." 16 "Njime nu acāča lumina sā u puja dāsüp ter ili dāsüp pat. Nu, jāl u punji pā svijećnjak ašā dā toc kari u vinji ām nontru poći vide lumina ašā 17 atunše kutotu šje āj aku askuns, šā šje āj pā askuns fākut, kutotu u jašā afarā. 18 Daje pāzec kum auzāc. Kā Šinji ari ju fi dat maj mult, šā Šinji gođe nari njimika, dā la jāl u fi lot čak Šā aje carā šje samānā kā ari." 19 Aliu Isus u vinjiti mumāsa šā fraci sā āl posjetilaskā pā Isus ali jej nu puće sā vijā apropi dā jāl dā rānd dā gārmadā. 20 Šinjiva u javalit alu Isus: "Mumāta ata šā fraci atej stā afarā či aščaptā." 21 Isus lju u zās: "Mama ame šā fraci amej ās eje kari audī Vorba alu Dimizov, šā u kustā." 22 Una zā Isus šā učenici aluj ur tunat ām čamac šā sā mergā pā alta parci dā galilejsko jezero. Isus u zās: "Hajd pā haje parci!" Ašā su maknulit dā la mal. 23 Ali kum plovule jej, pā Isus lu furat somnu. Atunše oluja ku vāntu una su slābusāt pā jezerā šā jej asre ām opasnost, daje ka karu sā umplje ku apā. 24 Jej ur mers la Isus šā lor skulatulā ām frikā šā mužje: "Domnu, Domnu noj nji āntupeni!" Ašā su skulat šā u zapovjedalit alu vāntu šā alu valuvurljelje sā sā putuljaskā. Oluja su putuljut šā are putuljalā. 25 "Hundī vi ānkridala?", Isus lju āntribat pā jej. Ali jej asre pljinj dā frikā šā āmiralā, šā u zās una la alt: "Šinji āj asta čak šā vāntu šā valuvurlje āl punji ureći pā jāl kānd zapovjedalešči?" 26 Jej ur plovulit pān la malu dā Gerasa, kari āj pā alta parci dā Galileja. 27 Kum Isus u pus pišorilje pā pāmānt, ju vinjiti dādānēci om dām varuš kari are mar da multā dobā ku drašj ām jāl. Jāl nu purta colji, šā nu kusta ām kasā mar ām gropur. 28 Kānd lu vāzutulā pā Isus, jāl u mužjiti tari šā u kāzut dādānēci la jāl šā dām tot graju u mužjiti: "Šje gāndešč dā la minji, Isuse Fišoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mā arog la činji sā nu mā mučulešči!" 29 Draku āl cānje mar multā vremi. Majnti ominji ku lancurlije āl ljiga šā āl pāže, ali jāl tod daje rupe lancurlije šā draku lu mānat ām pustinjā. Isus u dat zapovjed alu draku sā ješi afarā dām jāl. 30 Isus lu āntribat: "Kum ēi čem? Jāl u zās: "Legija" daje kā mulc drašj asre ām jāl. 31 Šā jej sur arugat la Isus sā nu lju de zapovjed sā mergā ām gropā fār dā dno. (Abyssos g12) 32 Akulo are mari stādā dā porš Šje mānka pā parče dā dal, šā jej sur arugat sā dozvolulaskā sā tunji ām jej, šā Isus lju dazvolulit. 33 Drašji dām omula u fužit ām gārmadā poršj, šā stada dā poršj ur arljigatā dā pā dal ām jezero šā akulo sur āntupit. 34 Ominji Šje pāže stādo u skāpat kānd u vāzut aje, šā jej ur dus hir ām varuš šā ām sat. 35 Šā lume ur vinjiti sā vadā Šje u fost aje. Kānd ur vinjiti la Isus, jej ur aflat pā omu Šje are ku drašj ām jāl are āmbrākāt, šā šāđe la pišorilje alu Isus ku fire sāntošā. Šā kānd u vāzut aje kutotu jej sur ānfrikušāt. 36 Hej kari u vāzut or spus kum Isus u oslobođušči pā omu ku drašj. 37 Ali tota lume dām lok ām Gerasa ur zās alu Isus sā fugā dām akulo kā asre tari ānfrikušac. Isus u tunat ām kar šā gānde sā fugā ām napoj. 38 Omu dām kari Isus u mānat afarā dām drašj sā aruga la Isus: "Pot sā fug ku činji?" ali Isus lu mānat sā ju zās: 39 "Duči ām napoj akasā, šā spunji alu toc kutotu Šje Dimizov u fākut dā činji." Ašā u mers akasā šā u Širilit ām varuš kutotu Šje Isus u fākut pāntru jāl. 40 Gārmadā are akulo sā āl pozdravalaskā pā Isus kānd su āntorsusā pā alta parci dā jezero, jej toc tari āl aščipta pā jāl. 41 Atunše su pojavalit om

kari sā čima Jair vođa dā sinagogā. Jāl u vinjiti la Isus sā u kāzut zos la pišorilje aluj šā sā aruga la jāl sā vijā la jāl akasā daje kā 42 jedina fata aluj dā dvanaestaj (12) dā bātārnā are pā morči. Isus u mers dā pā Jair kānd mulc sā āmpānje sā fija dāpropi dā jāl. 43 Ām gārmade are mujeri kari kārvarele dvanaest (12) aj šā je u čiltit kutotu Šje ave pā doktur ali no aflat pā njime kari ar puće sā u ozdravalaskā. 44 Je u vinjiti pā dānapoj šā su apukat pus dā cola alu Isus, sā sānžilje u stat sā kuri. 45 "Šinji u pus māna pā minji?" u āntribat Isus. Toc zāšje kā nu ur pus. Atunše Petar u zās: "Domnu, tu vejs kum sā āmpinži toc ominji la činji!" 46 Isus u zās: "Šinjiva u pus namjerno māna pā minji kā am sāmcāt pućere kum jašā afarā dām minji." 47 Kānd u vāzut mujere kā majmūlt nu poći cānje ām je, je u vinjiti ām nenči trāmurānt dā frikā, u kāzut ām njenče alu Isus sā u spus la toc adāšje u pus māna pā jāl, šā kum u fost ozdravalitā dām turdatā. 48 Isus u zās: "Fato, ānkridala ata ču ozdravalitūči. Dući ām putuljalāl!" 49 Kānd Isus svite ku mujere, glasniku dām kasa alu vladaru dā sinagogā u vinjiti šā u zās: "Fata ata āj mortā. Nu āl gnjivali pā učitelji!" 50 Kānd u auzāt Isus aje, jāl u zās alu Jair: "Nuc fija frikā! Numa ānkredi mijā šā je u kustā!" 51 Kānd ur vinjiti jej la kasa, Isus nu lāš sā mergā ām nontru ku jāl osim Petar, Ivan, Jakov šā mumāsa šā tatusu alu fate haje. 52 Šā toc ām kasa plānje sā u žalale, ašā jāl u zās: "Nu plānžjec. Je nuj mortā, numa sā kulkāt!" 53 Jej āl rāde pā Isus, kā jej asre sigurni kā je āj mortā. 54 Isus atunše u apukatu dā māna šā dām tot graju u mužjiti: "Skolāči kupilu amnjov!" 55 Šā duhu alji su āntorsusā šā je su skulat dām turdatā. Isus u dat zapovjed atunše sā āj de Šjeva sā mānāši. 56 Roditelji alji asre āmirac a Isus lju purunšjiti pā roditelji sā nu spujā alu njime Šje u fost.

9 Isus u čimat pā dvanaest apostolur la jāl Šā jāl lju dat pućeri Šā autoritet pā toc demoni, Šā pućeri sā āntremi bičisugur. 2 Atunše Isus lju mānat afarā Šā sā proglašalaskā kraljevstva alu Dimizov Šā sā ozdravalaskā pā bičež. 3 Isus lju zās alor: "Nu loc njimika ku voj pā kalje avostrā, njis botā, njis taškā, njis mānkari, njis banj. Njime sā nu je maj una kāmašā ku jāl. 4 Ām kari gođe kasa māržjec, fijec akulo pān Šje nu fužjec dām varuš. 5 Hundī godne nu vā punji ureći, fužjec dām ala varuš Šā ām znak dā upozorenje kā āl laš la sudbina aluj, skutāracāvā prasiša dā pā pišjori." 6 Ašā jej sur lot afarā Šā mergā dām sat ām sat Šā propovjedalaskā Hir fālos Šā ozdravalaskā pā bičež pā hundi god māržji. 7 Vladar Herod u auzāt dā kutotu Šje Isus u fākut, Šā are zābunjut kā orikic zāšje kā Ivan Krstitelj u uskrnulit dām morc. 8 Šā orikic zāšje kā prorok Ilija su aratāt pā pāmānt kānd alci gānde kā unu prorok dā kānva u vinjiti ām kust. 9 Ali Herod u zās: "Ju am tjet kapu alu Ivan, ali Šinji āj omusta dā kari aud dāstafele vorbi?" Jāl da be Šcipta sā vadā pā Isus. 10 Kānd sor āntors apostoli ur spus alu Isus kutotu Šje ur fākut. Atunše Isus lju dus pā lok pustulot apropi dā varuš Betsaida. 11 Lume ur saznalit Šā ur sljedilit pā Isus. Ašā lju apukat la jāl Šā lju spus dā kraljevstva alu Dimizov Šā u ozdravalit pā eje kari asre bičež. 12 Mar kitrā dā sara Dvanaest apostolur ur vinjiti la Isus Šā ur zās: "Mānā pā lumi āndārāt, ašā Šā mergā Šā āš aflij lok dā kulkat Šā dā mānkati kā noj Ščenj ām pustinjā ajišje. 13 Isus lju zās: "Voj dādecālji Šjeva dā mānkati." Jej ur āntors vorba: "Noj avenj čar pet darabur dā pitā Šā doj pešč. Noj sāngur Šā mārženj Šā Šā kumpārānji mānkari dā totā lumesta?" 14 Jej ur umārat hundiva pet hiljada dā bārbec, Isus u zās alu učenici aluj: "Punjecālji Šā

šadă ām grupur po pedeset lumi sā šadă una." 15 Šā apostoli ur fākut kum lju zās, lju pus pā toc sā šadă žjos. 16 Atunše Isus u lot pet dārabur dā pitā šā doj dārabur dā pešč šā su ujtat sus ām nor, Isus u blagoslovulit šā u ruptă ām dārabelji, atunše u dat alu učenici aluj sā pujā dādānenči alu lumi. 17 Šā jej toc ur mānkat šā asre sātulj. Šā jej ur akuljes dvanaest košarur dā dārabelji šje ur rāmas. 18 Undatā kānd su āntors Isus pum parci sā sā aroži, učenici asre ku jāl šā Isus u āntribat: "Šje zāšji lume šinji mes ju?" 19 Jej ur āntors vorba: "Ivan šje Bučază, makar orikic zāšji Ilija prorok a hejelanc kā ješć prorok dā kānva kari u uskrsnutl dām morc." 20 Isus u āntribat: "A voi? Šje zāšjec voj, šinji mes ju?" Petar u āntors vorba: "Tu ješć Krist kari āj mānat dā la Dimizov!" 21 Isus u dat atunše zapovjed mari, šje lji branale sā spujā asta alu šinjiva kā jāl āj Mesija. 22 Atunše Isus u zās: "Ju, Fišjoru alu Omuluj trābā sā pāc mulči patnjur. Bātārnji kari ās glavni āntri židovur, Šefurlje dā pop sā učitelju dā zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amurā, a ju treći zuā uj uskrsnuti." 23 Atunše Isus u zās alu toc: "Dakā šinjiva gāndešči sā mā sljedālaskā pā minji, elši trābā sā odbijalaskā sā kušči dā pā zāndurlje aluj, jāl sāngur sā āš je krušje aluj totā zua sā sā mā sljedālaskā pā minji. 24 Šinji godđ gāndešči sā āš spasalaskā kustuš ala lu perdi do kraja, šā šinji gode šu perdi kustuš pāntru minji ala su spasalisā vječno. 25 Šje ari benji om dām aje dakā kapatači celi svet, a jāl āj uništilit ili pārdurt? 26 Dakā āj alu šinjiva rušunji dā minji ili dā vorbilje amelji, šā ju Fišjoru alu Omuluj ju fi rušanji dā ala om, kānd uj vinji ām slava aluj, ām slava alu tatusi sā ām slava alu svānc andeji. 27 Anume ju zāk, ās orikic kari stā ajišje kari nor muri majnti dā šje nor viđe kraljevstva alu Dimizov. 28 Hundiva osam zālij dā pā ešće svatur Isus u lot pā Petar, Ivan šā pā Jakov ku jāl, šā u mers sus pā dal sā sā aroži. 29 Atunše kum sā aruga, ubrazu aluj u ščimbat tari, šā coljilje aluj sur ščimbat am alb dā svitlaze. 30 Doj ominj su pojavalit, svite ku Isus. Eje asre Mojsije šā prorok Ilija. 31 Jej su arātāt ām slavā šā jej svite dā morči aluj Šje u fi ām Jeruzalem. 32 Pā Petar šā pā urtaši aluj lju furat somnu ali jej sur skulat sā lor vāzut pā Isus ām slava aluj ku doj ominj Šje stāče ku Isus. 33 Kānd jej fužje, Petar u zās alu Isus: "Domnu, anovā nji benji ajiš! Lasā fāšjenj tri koljibur: unu pāntru činji, šā unu pāntru Mojsije šā unu pāntru prorok Ilija." Jāl nu ščije Šje svitešči, sāmāna kā bulunzešči. 34 Šā kānd Petar svite, oblak u vinjut dasupra pā Petar šā pā urtaši aluj šā jej su ānfrikušat. 35 Atunše su āuzāt graj dām oblak: "Asta āj Fišjoru amnjov, ju lam izabralit! Punjec ureći la jāl!" 36 Kānd graju su auzāt, Isus are sāngur. Učenici ur tākut šā nor spus alu njime Šje ur vāzut. 37 Hajelantā zā Isus sā učenici aluj ur vinjut žjos dā pā dal sā āl aščipta gārmadā dā lumi. 38 Ām gārmade are om kari mužje: "Učitelju, ju mā arog, ujtači pā fišjorom daje kā jāl āj jedini kupilu amnjov! 39 Ujtači! duh āl napadalešči sā jāl dām turdatā cāpā, āl skutrār ām gārcur šā fašji spumi la gurā šā dabe fužji dā la jāl, ku mukā ām āl bači. 40 Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakā ar puće jej sā mājč pā draku afarā ali jej nu puće." 41 Isus u āntors vorba: "O voi nevjernā Šā obraznikā generacij! Kitā dobā trābā sā fjuv ku voj? Kitā dobā trābā sā vā trpălesk? Adāl pā fišjoruc ajišje!" 42 Kānd kupilula u vinjut la Isus, draku lu vārljut žjos šā āl skutura am gārcur. Isus lu mužjt pā duhu hāl rov šā pā kupilu lu ozdravalit, šā ām napoj lu dat la tatusi. 43 Jej asre toc āmirac la autoritetu aluj šā kit āj dā mari Dimizov. Atunše kānd inka toc sā āmira Šje u fākut,

Isus u svātit ku učenici aluj: 44 "Zapamtaleč vorbilješče, šā āngāndecavā dā jelji." Isus u zās: "Ju, Fišjoru alu Omuluj uj fi dat ām mānjjile alu omuluj." 45 Jej nor prišijput Šje u gāndit jāl ku aje sā zāk. Značenje are askunsā dā la jej, a alor lji are frikā sā āl āntrebi pā jāl dā aje. 46 Učenici su apukat sā raspravljalašči šinji dām jej ar puće sā fija maj mari. 47 Isus li ščije gāndu ām sulfičilje alor atunše Isus u lot pā kupil mik sā lu pus lāngā jāl 48 atunše lju zās: "Šinji gode apukā pā kupilusta mik ām numilje amnjov apukā pā minji. Šā šinji gode apukā pā minji, apukā isto šā pā ala kari mu mānat. Daje kā maj mik āntri voj āj maj mari. 49 Ivan u zās: "Domnu noj anj vāzut pā uno unu kari ām numilje atov mānā drašj afarā dām ominj šā noj anj zās sā nu fāk aje, daje kā jāl nu āj unu dām noj." 50 Isus u zās aluj: "Nu āj branalec, kā šinji gode nuj protiv dā voj, āj dā voj." 51 Vreme are apropi kānd Isus trābuje sā fija dus napoj ām nor, atunše taru su odlučulit sā mergā ām Jeruzalem. 52 Isus u mānat glasniš ām nenči la jāl a jej ur vinjut ām unu sat ām Samarija sā pripomalaskā lok pāntru jāl. 53 Ali lume akulo nu lu apukat ām benji, daje kā are pā kalje dā Jeruzalem. 54 Kānd ur vāzut učenici Jakov šā Ivan ur āntribat: "Domnu, gāndešči sā cimānj fok dām nor sā lji uništālaskā?" 55 Isus su āntors la jej Šje lju fākut dā njimika pā Jakov šā pā Ivan. 56 Šā jej ur mers ām altu sat. 57 Kum māržje Isus šā učenici pā kalji, šjeva ka omu u zās alu Isus: "Ju uj meržji ku činji hundi god vi meržji Štā tu!" 58 Isus u zās: "Lisicurlje ari skloniše šā vrābujilje ari gnjezdurlje alor, ali Ju Fišjoru alu Omuluj nam lok hundi sā ām spujā kapu." 59 Isus alu altuje u zās: "Sljedilešči mā!" Omu u zās: "Domnje, lasām elši sā mā dukā sā āngrop pā tata amnjov." 60 Isus u zās aluj: "Lasā pā morc sā āš āngropi pā morc, ali tu dući Šā propovjedalešči kraljevstva alu Dimizov!" 61 Akulo are inka unu om kari zāšje: "Ju čuj sljedili pā činji, Domnu ali elši lasām sā mā pozdravalesk ku toc akasā." 62 Šā Isus ju āntors vorba: "Njime kari punji māna pā plug sā sā ujtači ām napoj dā pā jāl, nuj bun dā kraljevstva alu Dimizov."

10 Dā pā ešće stvar Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur šā lju mānat ām nenči, doj pā doj la tot varušu šā lok la kari jāl isto aščipta sā mergā. 2 Isus u zās alor: "Žetva āj mari ali pucānji ās lukroj, dām ala rānd arogāči la stāpānu dā žetva sā mājji maj mulc lukroj ām polja aluj. 3 Aku dući ali punji ureći. Ju vā māj pā voj ka pā birkā mikā āntri lup! 4 Nu loc ku voj dibularuš ili taškā ili cipiliš, šā nu sta dā lungat ām svat ku ominji pā kalji sā nu zgubec vreme. 5 Elši stvar Šje trābā sā zāšjec kānd vinjec la kasa āj: "Putuljalā fija la kasasta!" 6 Dakā om kari gāndešči putuljalā kustā ām kase putuljala u fi ku jāl, ali dakā nu, putuljala u vinji ām napoj la voj. 7 Rāmānji ām aje ista kasa, mānānkā šā be Šje ari jej, kā lukroju āj vredan dā Šje u lukrat. Nu vā selilec dām una kasa ām alta. 8 Dakā māržjec ām bilo kari varuš Šje jej vā apukā ām benji voj mānkāč Šje vā punji dādānenči 9 Šā ozdravalec pā bičež kari ar fi akulo, šā spunjecalji kā Kraljevstva alu Dimizov āj apropi. 10 Ali dākā vinjec ām varuš hundi nu vā apukā, atunše dušjecavā pā ulicur šā zāšjec: 11 Čak Šā prašina dām varušu avostru kari su apukat pā pišjorilje anostri, brisālec dā pā noj, protiv dā voj! Ali Šā voj ac trābuji sā Ščijec kā Kraljevstva alu Dimizov āj apropi. 12 Ju vā zāk kā pā zuve dā sudulalā u fi maj ušuri lu varušu Sodoma dā kitā dā varušula." 13 Isus u zās: "Jao avovā ominjilor dām Korazine! Jao avovā ominjilor dām Betsaido! Kā

sā vi fost dastafel čudo ām varuš Tira šā am Sidon ka kum su dogodulit la voj ām varušu avostru, jej dā kānva sar vi ānkājīt, šāzut ām colji dā kecā, šā ām šjinušā znak dā ānkājalā. 14 Anume ām zuve dā sudulalā Tira šā Sidonija maj benji ur trešī dā tu! 15 Šā voj ominji dām Kafarnaum! Pānām nor voj vic rādika? Ām podzemlje vic fi arunkac. (Hadēs g86) 16 Šinji gode audi pā voj, mā audi pā minji, a šinji odbacalešči pā voj, pā minji odbacalešči, šā šinji gode odbacalešči pā minji, odbacalešči pā Dimizov kari mu mānat!" 17 Sedamdeset doj učenikur su āntors ku fālušājā. Jej ur zās: "O Domnje, čak šā demoni nji punji ureči ām numilje atov." 18 Jāl lju zās alor: "Ju mā ujtam la Sotona kum kađi ka munje dām nor. 19 Aku punjēc ureči! Ju vam dat autoritet sā kālkāc pā šarpi šā pā škorpionur šā ku kutotu pučere pā sāla dā dužmanj, šā njimik nu vic pācā rov. 20 Tot daje nec trābuji sā vā ānfālušāc kā demonurlje vā punji ureči. Fijec fāloš la aje kā numilje avoštri ās krīšā ām nor." 21 Ām ala šas Isus su ānfālušāt ām Duhu svānt šā u zās: "Tata, Domnu pā pāmānt šā pā nor, ju dov hvalā cijā daje kā tu ajs askuns ešće dā la mārdoj šā dā la pāršjpuc, šā aj arātatu alu hej "miš" pā pāmānt. Da, Tata, cijā asta cā sā vedē. 22 Šā Isus u zās: "Kutotu mu fost dat ām povjerenje dā la Tata amnjov. Njime nu kunošči pā Fišjoru šā njime nu kunošči pā Tata, numa Fišjoru kunošči, šā alu heje kari Fišjoru gāndešči u kunošči pā Tata." 23 Atunše kānd are jej sāngur, Isus su āntors la učenici aluj šā u zās: "Blago avovā kā oči avoštri asta vedē! 24 Sigurno mulc proroš šā kraljur dā kānva gānde sā vadā stvarurlje kari voj videc, ali jej no putut sā vadā, šā sā audā šje voj ac auzāt, ali nor auzāt." 25 Šjeva ka učitelju alu zakonu alu Mojsije su skulat, sā āl iskušulaskā pā Isus šā lu āntribat: "Učitelju šje trābā sā faktā sā kapāt kust dā erikeš? Kum āl pot kapāta? (aiōnios g166) 26 "Šje zāssi Zakonu alu Mojsije? Kum priješ aje?" 27 U āntors vorba: "Plaši pā Domnu Dimizovu ku tot suflijitu atov, ku duša ata, ku pučere, šā ku kutotu gāndu atov, pā susjedu atov kā pā činji sāngur!" 28 Isus u zās aluj: "Benji aj zās, aša fā šā vi kusta." 29 Ali kum gānde sā areči kā āj pravedan, lu āntribat pā Isus: "Ali šinji āj susjedu amnjov?" 30 Isus u zās: "Are om kari are pā kalji dā Jeruzalem, are sus ām varuš Jerihon kari are žjos u fost pljačkalit šā lāpādat, bātut pā morči dā la pljačkaš šā lāsat pā drik. 31 Popa dā židov slučajno māržje pā kalje šā kānd lu vāzut, u fužit pā lāngā jāl numa pā alta parcī. 32 Isto aša Levit, pomočniku alu popa u vinjīt isto pā kalje haje. Kānd u vinjīt pā lokula šā lu vāzut, isto u mers pā alta parcī dā kalji. 33 Napokon Samaritanac kum māržje pā kalji u vinjīt pā lāngā jāl šā kānd lu vāzut lu apukat mila dā jāl. 34 Jāl u mers la jāl u vārsat uloj šā vin, šā ju ānvālit ranurle. Atunše lu pus pā magar šā lu dus ām fugādov aša su brinulit dā jāl. 35 Odma hajelantā diminjaca kum fužje ju dat lu gazda dā kasa šjeva ka banji šā u zās: "Je sama dā jāl, šā dākā asta nu u fi dāstul banj, dā kutotu šje u čilti, ju cuj plāči razliku kānd mā āntorkā ām napoj." 36 "Dā pā gāndala ata šje gāndešč kari dām ešće tri su arātat ka susjedu alu omusta kari u fost pljačkalit šinji maj benji u ažutat?" 37 Jāl u āntors vorba: "Ala pā kari lu apukat mila dā jāl." Atunše Isus ju zās aluj: "Duči šā fā šā tu isto ka jāl." 38 Kum u mers maj menkulō, Isus u vinjīt ām unu sat hundi are mujeri šje sā čima Marta kari lu apukat pā jāl ām kasa alji. 39 Marta ave sorā šje sā čima Marija kari u šāzut la pišjorilje alu Domnu šā punje ureči la kutotu šje jāl svite. 40 Ali Marta are ām briqur dā kutotu šje trābā sā faktā. Aša u vinjīt la Isus šā u zās:

"Nu či dori, kā sora ame mu līsāt pā minji sāngurā kutotu sā poslužulesk? Šjeva zāj sā vījā sā ām ažuči." 41 Domnu ju zās: "Marta, Marta, tu či brinulešč šā či uz nemirilešč dā mulcī stvarur. 42 U biti numa una stvar trābūjā, šā Marija maj benji u akuljes, šā aje no fi lotā dā la je."

11 Undatā kānd Isus u fost gata ku molitva, unu dām učenici aluj u vinjīt la jāl šā ju zās: "Domnu, ānvacanji sā nji arugānī, kum ānvāca Iwan Krstiteļ pā učenici aluj." 2 Isus līu zās alor: "Kānd vā arugāc zāšiec. "Tata, la sā fijā svānt numilje atov, la sā vījā kraljevstva ata, ka kum āj pā nor la sā fijā pā pāmānt! 3 Pita anostrā kari āj ām totā zā, dā nji astās. 4 Šā jartānji grehurļjeanoštri, ka kum noj jartānji alu eje kari grešilešči protiv dā noj Nu nji da sā kādenj ām ānširkalur, mar skočinji afarā dām rov." 5 Isus u zās alor: "Haj sā zāšenj kāc cāpurtak la kari māržjec ām miržuku dānopci šā āj zāšiec: "Urtaku amnjos, dām kečinj tri dārabur dā pitā. 6 Urtaku u vinjīt dā pā kalji la minji, šā nam šje sā āj puj dādānēnci." 7 A jāl ām nontru aj zāši: "O nu mā gnjavali! Uša āj mar ānkujetā, kupiji amej šā ju ašenj ām pat, šā jednostavno, nu mā pot skula sā ac dov pitā." 8 Ju vā zāk: šā dakā nu u meržji daje kā šā urtaši, u faši aje sā nu sā rušunji. 9 Šā ju vā zāk: Arugācāvā, šā vu fi dat! Kutāc, šā vic afla! Kukunjec, šā vu fi dāsvukut. 10 Kā šjinji god sā arogā, kapātā! Kari kotā, aflā! A šjinji god kukunješči aluje ju su dāsvaši. 11 "Kari āj tata āntri voj: kānd kupilu šjeri pešči dali ām lok dā pešči dā šarpi? 12 Ili kānd šjeri sā āj de štipavac ām lok dā ov? 13 Dakā voj grešni ominj ščijec sā dādec bunji stvarur alu kupiji avoštri, kit maj mult vu da Tata avostru dām nor Duh Svānt alu alor kari āl āntrabā!" 14 Isus undatā u vārljīt afarā pā unu drak kari are mut, šā kānd u fost drakula vārljīt afarā dām ala om kari are mut, puće sā svitaskā, šā alčilje ominji kari u vāzut aje asre āmirac. 15 A orikic dām jeu u zās: "Jāl u vārljīt afarā pā demonur afarā ku ažutala alu Beelzebulu princu dā demonur!" 16 Akulo asre alcī kari ānširkā pā Isus, šā jej u šjirut znak dām nor sā de. 17 Ali Isus ščijje gāndurljīje alor, šā lju zās: "Totā kraljevstva kari sā borulešči una ku alt, jej ur uništīli kraljevstva alor. Dakā familija una ku alt sā borulešči, jej šur uništīli familija alor. 18 Dakā či borulešč protiv dā činji, kum kraljevstvo aluj su cānje?, šje rāmānje dām kraljevstva aluj? Kum voj zāšiec kā ju vārljēsk afarā pā drašī dām lume ku ažutala alu Beelzebul. 19 Ali dakā ju vārljēsk pā drašī afarā dām lumi ku ažutala alu Beelzebul, atunše učenici avoštri vārljēšči isto afarā pā drašī ku ažutala alu Beelzebul? Jej sāngur u dokazāti kā nus točni. 20 Ali dakā ju māj pā drašī afarā ku žeju alu Dimizov, atunše u vinjīt kraljevstva alu Dimizov la voj. 21 Kānd om bālour āj naoružān šā pāzēšči kasa hundī kustā, atunše pāmāntu aluj āj sigurnā. 22 Ali kānd bālour om āl napadalešči šā āl mānānkā ku bātaje, āj je oružje dā kari ovisilešči, šā āj āmparcā šje u furat dā la slab om. 23 Kari nu āj ku minji, ala āj protiv dā minji šā šjinji gođe nu akulježi ku minji, ala rāšāpā. 24 "Pāl lok fār dā apā draku fužji afarā dām om, sā lutulaskā šā sā koči lok sā sā odmaralskā. Dakā nu aflā njiš šjefālīj lok, zāši: "Ju uj meržji ām napoj ām kasa ame dām ala om hundī am fužit." 25 Kānd draku u vinjīt ām napoj u aflat kā aje kasa āj čistilitā, šā māturatā. 26 Atunše meržji šā aduši maj šapči drašī maj rej dā jāl sāngur, šā jej u vinji napoj ām om sā kustā akulo. Aša alu omula are tari urāt dā kit dām elši." 27 Kum Isus svite, mujeri ām gārmadā dā ominji u mužjīt tari dām tot graju šā su apukat sā svitaskā:

"Blagoslovilită āj aje kari ču purnat ām injimă, kari ču rānjit šā ču păzit!" 28 Isus u āntors vorba: "Anume, ali maj blagoslovulit ās eje kari audi vorba alu Dimizov šā u căñii!" 29 Kānd u vinjiti mulc ominj akulo, Isus su apukat sā svitaskă: "Voj ominj kari kustāc ām asta vremi, voj šecec rej ominj. Kotă znak, ali njišj şefălj altu znak no fi dat ka kum u făkut Dimizov čudo părtru prorok Jona. 30 Šje su dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninivljanur kari kusta ām varuš Niniva, kă Dimizov lu mănat. Aša šje mu su dogoduli, ju uj fi znak kă pă minji, Fişjoru alu Om kari Dimizov u mănat alu asta narod. 31 Pă zuva kănd Dimizov u suduli, kraljica kari dă kānva vladale pă pământ dă jug ām Seba, su rădika una šă je u suduli pă heje kari kustă astăs. Je u vinjiti dă pă kraju dă svijet, sā slušulaskă pă Car Salomon kari are tari mudar. A aiše āj šinjivja maj mari dă Salomon a voj nu găndec să punjec ureci!" 32 Ām zua kănd Dimizov u suduli, ominji kari kusta ām varuš Niniva su rădika šă ljur suduli ominji kari aku kustă, kă jej nu sur ānkăjt kănd Jona lji propovijedale. A aiše āj šinjivja maj mari dă kit Jona a voj nu vac pokajalit!" 33 Isus svitešči: "Njime nu acăcă lampă šă atunje u punji pă lok hundi nu să vedî ili dăsus poškară. Nu, jăl u punji ām svjećnjak aša toc u vide lumină kănd vinji ām nontru. 34 Oču āj ka lampa alu telă. Dakă oču atov āj sănătos, atunje tela ata āntragă u fi ām lumină, ali kănd ci oču bičag, tela ata āntragă āj ām āntunjerik. 35 Bagă sama da aje šje smatrareš kă āj lumina ām činji sā nu fijă făr dă lumină." 36 Dakă āj āntragă tela ata ām lumină, njišj unu dio dă telă nu āj ām āntunjerik, atunje āj kutotu ām lumină, ka kum čar svitlaze lumina ata. 37 Kănd Isus u svătit, unu farizej lu čimat să mănăşti la jăl akasă. Isus u mers, šă u lot lok la masă. 38 Kănd farizeju u văzut kă nu ſu spălat mănjilje majinti ka kum āj običaj alu židov, su apukat să mănăşti și farizeju su začudulit. 39 Ali Domnu Isus ju zăs: "Aku voj farizeji pă dă nă afară cănjec kljistaru šă teru čišč, ali pă dă nontru voj šecec pljinj dă pulkučala šă relji. 40 Voj făr dă firi! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjština, u stvorulit šă nutrina? 41 Maj benj dădec milostinja avostră dăm tot sufslitu alu heje kari lji potreбno šje voj avec, atunje vu fi kutotu čist. 42 Ali jao avovă farizejilor! Kă voj tarì vă trudulec să dădec desetina dăm tot začinurlje šă povrčur alu Dimizov, a nu băgăc sama dă pravdă šă ljubav alu Dimizov. Una trăbă să fašjec, a hajelantă să nu propustuleš. 43 "Ali jao avovă, farizejilor! Kă voi plăşjec lokurje glavnă pă sastankur ām sinagogă, šă pozdravalală ku poštovanje ām varuš pă trgru. 44 Jao avovă, kă voi šecec ka askunsă gropă pă kari ominj umblă a nu šcijă kă obredno ās atunje nečisti." 45 A unu dăm učitelj dă zakonu alu Mojsije u zăs alu Isus: "Učitelju, kănd svitešč aša, tu nji vredăleš šă pă noj." 46 Isus u zăs: "Jao šă avovă učitelji dă zakonu alu Mojsije, kă punjec pă ominj maj mult teret dă pravilurlje alu vjera dă kit šje poći om purta, a voj nu găndec njišj ku zježitju mik să ažutăc dă teretula să dukă. 47 Jao avovă! Kă voi gradalec spomenikur pă gropă alu proroci šă găndec kă ku aje fišjec benji, a preci avostră lju amurăt. 48 Aša voj svedočulec šă vă slagalec ku djela alu preci avostră. Jej lju amurăt, a voi nastavalec ku lukru alor kănd gradalec spomenikur. 49 Dimizov ām mudrostu aluj u zăs: "Ju uj măna pă prorokur šă pă apostolur šă orikic dăm jej ur fi amurăc a alcii u fi progonulic. 50 Daje dă la asta generacijă u fi tražalită sǎnžilje dă la toc proroci kari u fost vărsată dăm elši dă kănd su stvorulit svetu: 51 su apuka dă la sǎnžilje alu Abel păna la sǎnžilje alu Zaharija, kari u fost amurăt antri ţrtvenik šă ām

svetinja dă Hram. Ju vă zăk: "Kă kutotu asta u fi tražalit dă la asta generacijă!" 52 Jao avovă učitelji dă zakonu alu Mojsije! Daje kă voj ac lot āndărăt cejilje dă kraljevstva alu Dimizov. Voj sângur nac mers ām nontru šă ac sprečilil pă alcii să tunji ām nontru kănd gănde." 53 Dă pă ſje u fužiſt Isus dă pă lokula, učitelji dă zakonu alu Mojsije šă farizeji sur āngăndit să mergă dă pă jăl să āl iſpitivălaſkă. 54 Gănde să āl apuſji pă Isus ām zamkă ſje ar puće să zăkă protiv dă jăl numa să āl dukă pă sud.

12 Așa mulc ominj su sakupilit dă mar kălka una pă alt kic as re pă lănga Isus. Ali Isus prvo u zăs alu učenici aluj: "Loc sama dă kvascu alu farizej! Ala kvas aji licemjerje. 2 Njimika nuj akupirit ſje no fi dăskupirit, njis una tajnă kari no fi ſcuță. 3 Așa dakă ac zăs ſjeva ām tunjerik su ſci ām lumină, ſă dakă ac ſupunijit ſjeva ām soba avostră aje isto u fi mužijt pă krovur dă kăš. 4 Isus u zăs: "Urtaſji amej lasăcămă să vă zăk, nu vă fijă frikă dă eje kari numă vă poći amură tela ſă nu poći njimika să vă fakă. 5 Ju vuj zăſji dă ſjinji trăbă să vă fijă frikă. Fijă vă frikă dă Dimizov kari poći să amori, atunje vă poći vârlji ām pakao. Da anume, dă jăl vă trăbă să vă fijă frikă. (Geenna g1067) 6 Nu ſinjš (5) vrăbuj vândući dă doj banj? Dimizov nu mujtă pă njime. 7 A avovă čak ſă păru pă kap vi umărăt. Nu vă fijă frikă! Voj ſhesc maj vredni dă gărmadă dă vrăbuj. 8 Isus u zăs: "Šjinji god pă pămănt mu priznali pă minji ām nenće alu ominj, Ju Fiſjoru Omuluj isto uj priznali pă jăl ām nenće lu anđelij alu Dimizov. 9 Ala kari pă minji nu mu priznali pă pămănt ju muj odreknuli dă jăl la anđelijile alu Dimizov. 10 Dakă bilo ſjinji svitešći vorba protiv dă minji Fiſjoru Omuluj aluje poći fi jirtat; ali dakă ſjinjiva svitešći mišunj dă Duhu Svăt, grehula no fi jirtat. 11 Dakă vu aduſji la sud ām sinagogur ſă la poglavicur ſă vladarur, nu vă brigalec kum ſă ku ſje muj branali, ili ſje să zăk. 12 Kănd u vinji vreme, Duhu Svăt cū ānvăca ſje trăbă să zăſj." 13 Unu dăm ominj ām gărmadă u zăs alu Isus: "Učitelju ză alu fračilje amniov să să āmperci ku minji ſje anj kăpătat." 14 Isus u odbilil ſă zăſje: "Omulji, ſinji mu pus pă minji dă sudac, ſă āmpărc āntri voj doj?" 15 Atunje kănd u svătit alu toc kutotu, Isus u zăs: "Bâgăc sama ſă păzăcăvă dă pulkučală! "Dakă ſjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj ſiguran bez obzira kă ari kutotu." 16 Isus u spus maj una usporedbă: "Are akulo om găzdak făr dă firi kari ave talek ſă tălekuла u adus mult plod." 17 Šă jăl ſu zăs sângur aluj: "Šje ſă fak kă nam dăſtul lok să puj āndărăt ſje mu kriskut?" 18 Atunje, jăl u zăs: "Așa uj faſji: Ju uj răſtuna ſkladiuſtulje amelji ſă uj gradali maj mari, dăſtul dă mari ſă spremălesk kutotu ſje mu kriskut." 19 Šă ju muj zăſji alu duša ame: "Aj mulcī bunji ſtarvaraku, ſă dă mulc ej ſje ur vinji. Odmoruleščici, măñankă ſă be, ſă ānfulušeščici!" 20 Ali Dimizov iu zăs aluj: "Tu omulje făr dă firi! Mar ām asta nocpí uj ſhire duſa ata. Atunje ſjinji u ave korist dăm ſtarvarile ſje caju pă āndărăt? 21 Așa pâce omu kari aš akulježi găzdăſiſilje pântru jăl sângur, a nu su găzdaſit ām oči alu Dimizov." 22 Kapu u zăs Isus alu učenici: "Daje vă zăk: voj nu trăbă să vă brigalec, dă kustu avostru, ſă să fijec ām brigur ſje vic măñanka, ili ſă vă brinulec ām ſje vic āmbrăka. 23 Daje kă kustu aji maj vrednă dă kit măñkare, ſă tela maj mult dă kit colu. 24 Numa ujtačăvă la găgăraſč. Jej njiſj nu samăna, njiſj nu akulježi. Jej nari ſkladiſte ili ſupă, ſă tod daje Dimizov lji râneješči. Nu ſhesc voj maj vredni dă vrabujrļelje? 25 Poći ſjinjiva dăm voj ku brigurile produžuli kustu? 26 Dakă, nu pućec ſă faſjec niti maj măkăceļji, adăſje ſhesc ām brigur dă kutotu

ostalo? 27 Numa ujtáncavá la flor ām telek! Jelji niti sā trudulešči niti fašji colji ali ju vā zāk, kā njiš Car Salomon ām găzdăšije alor nu are āmbrákat aša măndru ka florurje ām telek. 28 Ali dakă Dimizov dă dastafel măndremi ali jarbă kari kustă astăs, sā sā bagă ām fok, kit atunše maj mult u da jăl avovă. O voj avec mikă ānkridală!" 29 Dăm ala rănd nu vă găndec šje vic măńka sā ſje vic be. Nu vă uznemirilec! 30 Dă kutotu aje sā brinulešči ominj fără Dimizov. Āngăndecavă kă Tata avostru dăm nor ſćijă ſje vă trăbă. 31 Šă anume tražalec kraljevstva alu Dimizov elſi ſă kutotu ostalo vu fi dat. 32 "O mikă stădă, nuc fijă frikă, kă Tata avostru să āntfălušešči să vă apušji ām kraljevstva aluj." 33 Vindec kutotu ſje avec ſă dădec alu săraši. Aša adunăcavă tăscă kari nu su puće rupi, ſă găzdăšijă să vă fijă ām nor kari nu propadalešči, hundă lotri nor puće vinji, niti găndăſhi să măńaſhi! 34 Daje kă ſufljičile avoſtri u fi hundă āj blago avostru. 35 Isus u zăs alu učenici: fijec spremni dă lukru, la sā fijec opremiličă ſă ām mănjilje avoſtri laſă fijă luminilje acăcači. 36 Aša u fi ka slugurlje kari u aſčiptat pă gospodaru aluj să sā āntorkă dă pă nuntă, spremni ſă āj dăsvăkă kum u kukunji pă ušă. 37 Măndremi alu eje slugur kari u fi ſkulac, kănd u vinji gospodaru! Anume ju vă zăk: Domnu ſu punji sângur kintrinca să lji ſlužulaskă ſă lju punji ſă ſădă la masă ſă lju dvoruli. 38 Šă kănd u vinji gospodaru ām miržuku dă nopci ili dăspru zua ſă lju aſla aša, măndremi u fi alu ala slugur! 39 Sluſulecămă dă aſta: ka ſă ſćijă gazda ām kari ſas u vinji lotru, jăl ar păză ſă nar lăſa ſă āj fijă provalalit ām kasă. 40 Voj iſto trăbă ſă fijec spremni, kă ju Fiſjoru Omuluj uj vinji ām vremi kănd nu či nadali." 41 Petar atunše lu āntribat pă jăl: "Domnu ſpuj tu aſta usporedbă păntru noj učenici, ili āj păntru toc?" 42 Isus u zăs: "Šinji āj ala vjernă ſă kufiri upravitelj kari āl postavalešči dă gospodar pă kasa, ſă ām pravă vremi u da măńkari alu toc ām kasa? 43 Măndremi ala ſluga kari kănd u vinji gospodaru, u faſji aša. 44 Dă anume, ju vă ſpuj kă gospodaru u odredilit alu ala ſluga ſă vodulaskă ku kutotu imanje kari ari. 45 "Ali dakă ſluga ſăr zăſji ām ſuflituš: "Gospodaru, nu ſu āntorſhi aša păriſ", ſă atunše ſă apušji ſă bată pă slugur ſă ſă be, măńaſhi ſă ſă ambeči? 46 Atunše u vinji gospodaru alu ſluga ām ſjas kari nu ſćijec. ſă atunše fără dă milost lu kaznali, ju da ſudbină ku alci una kari nus vjerni." 47 "Sluga kari ſćijă ſje găndešči gospodaru, ſă dakă nu faſhi ſă nu ſă pripremilesči dă dolasku aluj, jăl u kăpăta mulci luvalur. 48 Ali dakă ſluga nu ſćijă voje alu gospodaru, ſă faſhi ſjeva ſje zaslužulešči kaznă, atunše u kăpăta pučanju luvalur. Kă alu toc kari mult u foſt dat, mult ſu aſčipta dă la jej, ſă alu eje alu kari u foſt mult dat ām povjerenje, dă la eje ſă maj mult u fi ſjirut." 49 Isus u zăs: "Ju am vinji ſă vărļesku ſok dă ſud pă pămănt, ſă kum aš găndi ſă ſă apušji ſă ardă! 50 Trăbă majnti ſă mă bučež kumukur. Kum mă mućulesk pă ſje aje no treſi! 51 Găndec kă am vinji ſă vă aduk putuljală pă pămănt āntri ominj? Nu, ju am adus podjetlă! 52 Dă aku maj menkuł ām kasa dă ſinj ſomnj ur fi āmpărcăc tri u fi pă parče ame ſă doj protiv dă tri. 53 Tatusu u fi protiv dă fiſjoruš, ſă fiſjoru u fi protiv dă tatusu, mumăſa protiv dă fataſ, a fata protiv dă mumăſa, ſă ſokra protiv dă njivastaſ, ſă njivasta protiv dă ſokrăſa. 54 Kum ſvite alu gărmadă, Isus u zăs: "Kănd videc njegri oblakur kă ſă rădiķa dă pă more pă zapad, voj odma zăſjec: "Astăs u fi plojă", ſă voj ſčec u pravu. 55 Šă kănd ſă apukă ſă bată vântu dăm pustinja la jug, odma zăſjec: "U fi ūva tarī kăldă", ſă āj aša. 56 Licemjerilor! Voj ſćijec ſă čitalec

znakurje pă pămănt ſă pă nor. Kum dă nu prijipec ſje aku ſă dogudulešči! 57 Voj ac trăbuiji dăm haje avoſtru ſă ſćijec ſje āj benji. 58 Dăkă ſjinjiva či optuzulešči păntru dugu kari nac plăcīt ſă vă găndešči ſă vă adukă la ſud, ānşjarkă inka pă kalji ſă vij la ligizală majnti dă ſud! Ar puće ſă či adukă la ſudac, ſudacu ſă či de la oficir, ſă oficiru či poći băgă ām cemică. 59 Ju vă zăk, kă akulo vi trăbuiji ſă rămăjă pă ſje no fi plăcīt toc banji.

13 Pă aje vremi orikic dăm regija Galileja ur vinji la Isus ſă jur ſpus dă Galilejci, a Pilat kari are rimski upravitelj u dat zapoved pă jej ſă lji amori kănd jej prinosule ſrtvur alu Dimizov ām hramu alu Jeruzalem. 2 Isus u zăs: "Voj găndec kă Galilejci ſă maj grešni dă biло kari alci Galilejc, numa dăm ala rănd kă ur păcăt jej aſta? 3 Nu, uopće nu! ſă punjec ureči! Dăkă nu vic ānkăji voj toc iſto aſa vic fi duhovno morc. 4 ſă găndec voj kă eje osamnaest lumi kari ur foſt amurăc kănd u kăzut tornju alu Siloam asre maj duvinj ſomnj ām Jeruzalem? 5 Nu, uopće nu! Dakă nu vic ānkăji, aſa toc vic fi duhovno morc. 6 Isus lji ſpus aſta usporedbă: "Are akulo unu om kari ave ſămănat ām vinograd ljemn dă ſmokvă ſă jăl tot vinje ſă ſă ujă dăkă āj plod pă ljemn ali nu afla njimika. 7 ſă aſa u zăs alu omula ſje lukră ām gard: "Ujătăči ajiſe! Kă mar tri aj mă ujta pă ljemnusta ſă aflu plod ſă nikad nu am aſlat njimik. Tajăl āndărăt! Adăſje ar čălti pămăntu? 8 Pă aje, omu ſje lukra ām gard u zăs: "Domnu, laſă maj unu aj ſaj fij. Ju uj kapali pă lăngă jăl ſă uj punji gnoj. 9 Dar atunše u ave plod. Dăkă nu, poc ſă āl taj āndărăt." 10 Pă ūa dă ſămăbăta, Isus ţanvăca ām ūa dă ſinagogur. 11 Akulo are mujeri kari patale mar ſosamnaeſt ej, dă rov drăk ām je kari izazavale bičiſug. Je are aplijkată ſjos ſă nu ſă puće uspravali. 12 Isus u ſkužulitu, ſă ju zăs: "Mujeru, ſlobodnă jeſč dăm bičiſugu atov." 13 Atunše Isus u puſ ſămălijile aluj pă ſje, ſă je dăm turdată ſu uspravalit ſă ſu apukat ſă de hvală alu Dimizov. 14 Ali zapovedniku dă ſinagogă are mirgiš daje kă Isus u ţantrimatu pă zuva dă ſămăbăta ſă jăl ſu āntors la eje ſomnj ſă u zăs: "Ā ſinj(6) zăļji ām ūa ſămăptămăna hundi trăbă ſă lukri! Dakă găndec ſă fijec ſămătoš haje pă una dăm elje zăļji, a nu pă ſămăbăta." 15 A Domnu Isus u zăs: "Licemjerilor! Voj fiſjec kănd dăzljägec pă vaſiſle ſă pă măgari avoſtri pă zuva dă ſămăbăta ſă lju duſjec la apă? 16 Ali aſta mujeri, ſămăncă alu Abraham, kari Sotona u cănutu lijgată ſosamnaeſt ej ſă nar ave pravo ſă fijă dizliſigat dăm ala rănd kă pă zuva dă ſămăbăta?" 17 Pă aſta, toc eje kari ſă protivile as re ruſanac. Toc alci ām gărmadă ſur ānfăluſăt la toci măndri ſă bunji ſtvarurlje ſje Isus făſje. 18 Isus u āntribat: "Alu ſinji are ſlično kraljevſto alu Dimizov? Kum ſamăna kraljevſto alu Dimizov? Ku ſje ſă usporidălen? 19 Kă kraljevſto alu Dimizov aj ka goruſčină ſămăncă kari āj tari mikă pă kari om u lotu ſă u ſămănat ām garduš ſă u kreſci ſă u foſt mari ljemn ſă vrăbujiſe u făkut ſkujbur ām granur." 20 Jară u āntribat: "Ku ſje ſă usporidălen kraljevſto alu Dimizov? 21 Kraljevſto alu Dimizov āj ka kum mujere ari kvasac ſă miſalaskă mari količină dă făjnă, aſa kutotu ſă ſă potă rădiķa." 22 Isus putuvule ām Jeruzalem, proſule ām mulci varuſur ſă ſatur ſă pă akulo ţanvăca. 23 Atunše ſjinjiva lu āntribat pă jăl: "Domnu u ſpasali Dimizov čar pucăñ ſomnj?" ſă Isus u zăs alor: 24 "Uſa dă nor āj uſkă. Borulecăvă tari ſă tunăc ām nontru. Ju vă pot zăſji kă mulc ur ānſjirka ſă tunji ali nor puće. 25 Vreme u vinji kănd gospodaru dă kasa ſu riđika ſă u ānčiži uſa atunše. Voj pă alta parci vic apuka ſă kukunjec ſă

vic aruga: "Domnu, dăsvă pântru noj." Șă vorba aluj u fi: "Ju nu șćuv dă hundi šćec voj." 26 Voj vic apuka să zăsec pă aje: "Ali noj anj but șă anj mănkat ku činji kănd ānvăcăj pă ulicurlje anoștri. 27 Șă jăl u zășii maj undată: "Ju vam zăs kă nu șćuv dă hundi šćec. Fužjec dă la minji, voj ominijilor rejl!" 28 "Da akulo vic plănžji șă vic kărcăju dinci șă vic fi mirgiš kănd vic viđe pă Abraham, Izak șă pă Jakov șă pă toc proroci ām kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi vărljic afară. 29 Șă eje kari ur șăde la masă pă nuntă ām kraljevstva alu Dimizov ur vinji dă pă Istok, Zapad, Sjever, șă dă pă Jug. 30 Băgăc sama kă orikic kari ăsaku maj pučan važni ur fi maj mar, a hej kari ăsaku maj mar ur fi maj mišj." 31 Orikic farizej ur vinjiti la Isus ām aje ista ză, șă ăl ămpurusăjkă. Șă ju zăs: "Herod găndešti să ći amori. Dăm ala rănd lasă lokusta șă dući pă altu lok. 32 Isus u ăntors vorba: "Dušječavă șă zăsec alu lisicurljelje: "Ju mân pă demonur afară șă ozdravalaskă pă bičež. Ju u fašji aša astăs, șă mănni șă tek ām treća zuva uj zavărăšli. 33 Ali ju trăbă să fjuv pă kalje astăs, mănni șă treća zuva, izgledalešti kă nu slobut proroku să mori afară dăm Jeruzalem." 34 O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurăt pă proroc șă aj vărljit petri pă eje kari Dimizov vu mănat la činji! Kiči răndur am găndit să branalesk pă kupiji atej ka găjna pă pujsi dăsus haripilje, ali voj nu găndec! 35 Ujtăci! aku! Kasa ata ăj lăsată săngură golă. Șă nu mic viđe păn şje nu vic zășii: "Blagoslovijen ăj ala kari vinji ām numilje alu Domnu!"

14 Undatā Isus u mers sā večerlaskā la kasa alu voda dā farizej. Are pā zuva dā sāmbāta šā jej sā ujta pā jāl tariku sama. 2 Om ku bičišug dā umflalā dām apā su pojavalit dādānenče aluj. 3 Isus u āntribat pā učiteljur dā zakonu alu Mojsije šā pā farizeji še asre akulo: "Āj zakonito dā pā zakonu alu Mojsije sā ozdravalaskā pā zuva dā sāmbāta ili nu? 4 Jej tāšje, Isus pā aje u pus mānijile pā omula, šā lu ozdravalit. 5 Isus lju āntribat: "Dākā šinjiva dām voj ari fišor ili pā vakā kari u kāzut ām bunar adānkā nac skoči odma afarā, šā pā zuva dā sāmbāta? 6 Pā aje, jej nu puće sā uništilaskā vorba. 7 Isus u bāgat sama kum gošči kari asre čimac izabrale lokurile helj maj ām centrā la masā. Isus lju ānvacā ku usporedbā pā jej: 8 "Kānd ješč čimat dā la šinjiva pā nuntā nu Šādec pā lok dā časni gošč. Domačinu ar puće sā vi čimat pā šinjiva maj važni dā voj pā ala lok. 9 Domačinu ar puće sā vijā ku omula, šā sā ac zākā: "Urtaku amnjov, elši lokusta āj pāntru jāl," šā atunše tu ješč ām rušānji. Vi trābuji sā či dušj pā zadnji lok. 10 Ašā kānd ješč čimat, duči šā akulježic zadnji lok. Atunše Domačinu ar puće sā vijā šā sāc ac zākā: "Urtaku amnjov, hajd maj ām sus." Atunše ām asta slučaj tu vi puće sāc aj maj mult poštovanie ām nenice ali urtašī atej šā gošč. 11 A tot omu kari sā rādika sāngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rādikac. 12 Su āntors la Domačin řā Isus u zās: "Kānd pripremilešč večeru nu čima numa pā urtašīc, ili pā fračic, ili pā njamuc ili pā gāzdašīsusjedur, kā jej sigurno čūr čimači pā čīnji isto šā aša cu fi āntors. 13 Maj benji kānd faš feštā čāmalījā pā sārašī sā vij šā pā invaliž, šā pā ulož šā pā orb. 14 Tu vi fi blagoslovulit, kā jej nuc poči āntoršī ali Dimizov ču nagradali ām nor pā zuva dā usksruņe dā pravedni ominj." 15 Kānd unu dām ominijie la masā u auzāt, Jāl u zās: "Blagoslovulit āj ala kari u mānka pitā ām kraljevstva alu Dimizov!" 16 Isus u āntors vorba: "Undatā are unu om kari u dat mari večerā. Multā lumi are čimat akulo. 17 Mar apropi dā večerā sluga u fost mānat la qošč sā lji čemi:

'Hajdec', u zás jäl: 'kă kutotu āj spremno!' 18 Ali jej toc dām jej sor apukat sā šā aflji izgovorur. Unu u zás: 'Ju am kumpārat telek, sā trābā sā mā duk sā u vād. Mā arogă la činji, sā zāši sām jerći.' 19 Alci u zás: ju am kumpārat šinšj (5) perec dā bikan sā trābā sā mā dukā sā ānsjerkā. Mā arogă la činji, sā zāši sām jerći.' 20 Treći om u zás: 'Ju baš mam ānsurat sā dām ala rānd nu pot vinji.' 21 Sluga u mers ām napoj la gazda aluj sā ju spus kutotu. Asta lu mirgišt pā gazda sā jäl u zás alu sluga aluj: Āngribešči, dući pā ulicur sā ām centru dā varuš sā adālji pā sārašj, ulož, invaliž sā pā orb sā vijā.' 22 'Kānd u fākut aje, gazda u javalit kā u fākut aje ali inka are maj lok.' 23 Atunšeju zás gazda alu sluga: 'Aku duči ām kot pā ulicur sā čamā sā fā sā vijā, aša sā fijā kasa ame umplijitā.' 24 Kā njišj unu dām eje elsi kari asre čimac nor gusta dām večera ame.' 25 Mulc ominj āl sljedile pā jäl. Isus su āntors ām napoj sā u svātił alor: 26 'Bilo šinji dām voj kari plasji maj tar i pā tatusu pā mumāsa pā bāšācas, pā kupuijs pā fraci sā pā sorāljes sā čak pā kustu aluj maj mult dā kit pā minji, nu poči sā fijā učeniku amnjoj. 27 Dakā šinjivja gāndešči sā fijā učeniku amnjoj, trābā sā dukā krušje aluj sā mā sljedilaskā sā fijā spremni sā mori pāntru minji.' 28 'Gāndečāv' aki dakā unu dām voj gāndešči sā fākā toranj, nu ac šāde elsi žjos sā sā viđec dakā avec dāstul banj sā āl fāsjec do kraja tornjula? 29 Inače ar puće sā fašj temeljurlje sā hej šje sā ujtā la voj šar puće fašji šufā dām voj daje kā nu avec dāstul banj sā završalec. 30 Jej ur zāšji: 'Asta om su apukat sā gradalaskā ali no putut sā završalaskā! 31 'Ili ka kum kralju su spremili sā mergā ām bātajā ku altu kralj. Šā sā nu šadā elsi sā sā gāndaskā dakā ku zeži (10) hiljada dā kātānj poči sā āl savladalaskā ku protivnikuš kari ari doj spešj (20) hiljada? 32 Atunše dakā nu poči sā āl savladalaskā u māna pā pregovarač kitā āj inka neprijatelju dā parci sā āntrebi dā uvjetur dā putuljalā. 33 Šā aša toc dām voj dakā nu vic lāsa kutotu šje avec, nu poči sā fijā učeniku amnjoj.' 34 Isu u zás: sari āj bunā stvar ali dākā perdi izu, ku šje poc āntoršjī bālureme? 35 Nuj bunā atunše njisj dā pāmārt njisj dā šrot. Lume numa u vārlješči āndărāt. Punjec ureči voj kari avec ureč sā auzāči!'

15 Pälängā Isus su okupulit tari mulc poreznici šā tari mari grešnici sā pujā ureči la vorba aluj. 2 Farizeji šā učitelji dā zakonu alu Mojsije sur apukat sā āl gumunjaskā, šā jej zāšje: "Asta om sā družulešči ku grešni, šā mānānkā ku jej." 3 Daje Isus lji spunjī asta usporedlbā: 4 "Dakā šjinjiva dām voj ari sto birš šā sā perdi una dām jelji, nac lāsa pā ešce devedeset devet ām pustulot, šā ac meržji dā pā aje una su kutāc pān ſje nac afla? 5 Šā kānd vic afla, aji dušji pā umirilje ku fālušājā. 6 Atunše ac meržji akasā, vic čima pā urtaſič šā pā susjedi avoſtri šā ac zāſji: "Ānfālušācāvā ku minji, kā am aflat pā birka ame kari are pirdutā!" 7 Ju vā zāk, ku fi maj mari fulušājā pā nor kānd su ānkājā unu grešnik, nego dā devedeset devet (99) pravednikur kari nu lji trābā ānkājalā, aša jej gānde. 8 Isus maj zāſji: Ili haj sā zāſenj kā una mujeri ari zeſji (10) banj dām aržint šā atunše unu dām jej perdi. Nu acācā lumina šā mātura podu šā u kuta banj, pān ſje nu afla? 9 Šā kānd u afla banj dām aržint pārduſt, je ſu čima pā urtaſilje alji šā pā susjedurle una, šā u zāſji: "Ānfālušācāvā ku minji, kā ju am aflat banji kari am pirdut!" 10 Ju vā pot zāſji kā āj isto aša ānträ andēlji alu Dimizov. Dakā sā ānkājeſči unu grešnik, jej sā ānfālušeſči." 11 Isus u zās: "Are unu om kari ave doj fiſor. 12 Hāl maj tānār u

zás alu tatusu: "Tatā, dám dio šje ām pripadaleščí." Aša tata aluj u āmpárcát kutotu šje ave äntri jej. 13 Dá pă dová tri zăli, fišjoru hăl maj tänăr u akuljes kutotu šje ave šá su pus pă kalji sá mergă dăparci šá akulo u čilit kutotu šje ave, čilte făr dă gănd. 14 Kănd u čilit kutotu, mari fomi u vinjut pă pämäntu hundi are jäl, šá su aflat ām säräšijä. 15 Aša u mers la unu om ām pämäntula kari lu mänat ām telek sá aj ränjäskă porşji. 16 Aluj ji are aša fomi dă šu kivinjut sá mänšäji dám ha šje mänka porşji, šá njime nuj dăde njimika. 17 Dá pă aje jäl šu vinjut ām firi. Jäl u zás: "Tata amniov ari mulcî slugur šá jej ari um boglă dă mänkari a ju ajiše mor dă fomi! 18 Ju muj skula šá uj meržji la tata amniov šá ju zăšji: "Tata amniov, ju am zgrešilit protiv dă činji, šá alu Dimizov ām nor. 19 Ju nu mes maj mult vredan sá fjuv čimat fišjoru atov. O lasämå sá fjuv radniku atov!" 20 Atunje su skulat šá u mers la tatusu. Ali mar kănd are inka dăparci dă la kasa alu tata aluj, tatusu lu väzut šá lu apukat mila dă jäl. Tatusu u aljirgat la jäl, lu āngärgäjet šá āl surătat tari. 21 Fišjoru ju zás: "Tata amniov, ju am zgrešilit protiv dă činji šá alu Dimizovu ām nor. Ju nu mes maj mult vredan sá fjuv čimat fišjoru atov. 22 Tatusu u zás alu slugurje aluj: "Dušec friš šá aflăc maj bunji colji šá punjec pă jäl, dădecăj virigă dă mäna aluj, šá cipiliš dă pišorilje aluj." 23 Šá apukăc pă maj mändru ränjítä vakă šá amurăcu, atunje lasă sá mänkänj šá sá fijenj făloş. 24 Adăşje? Dám ala rănd kă astăs fišjoru amniov are mort, aaku kustă ām napoj! Jäl are pirdut šá aku su aflat! Aša jej sur apukat sá sāñfălušăskă. 25 Maj bătărn fišjor are ām telek. Jäl vinje akasă šá kum vinje maj apropi dă udvar, jäl puće sá audă muzikă šá žok. 26 Aša u čimat pă unu dăm slugur šá u äntribat šje aj aje. 27 Šá ju spus: "Fračitü atov su äntors akasă šá tatusu u amurăt maj mändrä ränjítä vakă dăm ala rănd kă su äntors sänatos!" 28 Ali jäl are mirgiş šá nu gănde să tunji ām nontru. Šá aša u mers afară, a tatusu sá aruga la jäl sá vijă ām nontru. 29 Ali jäl u äntors vorba alu tatusu: "Numa găndeščici kă mulc ej šje am lukrat dă činji ka robu, šá uvek am făkut šje maj zás šá tot nu maj dat njis mikă kecă sá pot ave slavalala ku urtaşji amej. 30 Ali kănd astăs fišjoru atov u vinjut akasă kari u mänkunt kutotu šje aj dat găzdašje, ku bludnicur, atunje tu či duşj šá amor ränjítä vakă pântru jäl!" 31 Tatusu u zás aluj: "Fišjoru amniov, tu ieşc uvjek ku minji, šá kutotu šje am ju jă atov. 32 Isto aša benji ajku sá slavalenj šá sá nji ãnfălušănj kă astăs fračilje atov are mort šá su äntors ām kust ām napoj. Šá jäl are nirdut šá aku su aflat!"

16 Asta usporedba isto Isus u spus alu učenici: "Are om găzda kari u dat lukru alu unu upravitelj, să ju fost spus aluj kă upravitelju čaltešci să răspăpă găzdăşije alu gazda aluj. 2 Aşa lu čimat pă jăi să ju zăs: 'Şje ā asta şje audă dă činji? Dăm računu dă kutotu ře aj făkut, kă tu maj mult nu poc fi upravitelj!' 3 Upravitelju u zăs atunše aluj sângur: 'Şje să fak, aku kănd gazda je āndărât lukru dă la minji? Nu am pučeri să kapalesk? U fi rušănjii să mă duk să kuldajesk. 4 Šćuv ře uj fašij! Ju uj direži aša dă kănd mur măna dâm lukrusta tot uj fi apukat ām benji la kăšâlje ominjistora.' 5 Aşa jăl u mănat dă pă ominji ſje as re dator alu gazda aluj, unu pă kići unu. Jăl u āntribat pă elši om: 'Kit ješć dător alu gazda amnjov?' 6 Jăl u āntors vorba: 'Sto bačvur dă uloj dâm maslinur.' Upravitelju u zăs: 'Šăz ţjos, jec računu să pă fris skrija pedeset.' 7 Šăz jăl u āntribat pă altu om: 'Kit ješć tu dător?' Sto merur dă pšenică! Šăz jăl ju zăs aluj: 'Jec računu să skrija osamdeset.' 8 Atunše gospodaru u āmrătit pă

nu dirept upravitelj kari ām oči aluj nu are bun upravitelj, kā u arātat dāstafelā mārduljijā kari nuj bunā. Asta aratā, kā ominji dā asta svet ās maj mudri ām stvarurlje alor dā kit dā ominji dā luminā. (aiōn g165) 9 "Šā ju vā zāk: "Koristilec gāzdāšije šje fužji daje kā āj nepravednā ku aje vā fāšejc urtaš pā längā voj, aša kānd nu maj u fi gāzdāšijā, atunše voj vic fi apukac ām nor dā erikeš." (aiōnios g166) 10 Ala kari āj vjeran ām maj mišj stvarur, āj isto aša vjeran ām stvarurlje mar; šā ala kari nuj vjeran ām stvarurlje mišj āj isto nu vjeran ām stvarurlje mar. 11 Šā aša dakā nec fost vjerni ām svetovno gāzdāšijā šjinji vu ānkredi ku pravā gāzdāšijā sā upravljalec? 12 Šā dakā nu ščijec upravljali ku altora benilje, šjinji vu da aje šje pripadalešči avovā? 13 Njiš una sluga nu poči sā služulaskā pā doj gāzdzur dām turdatā, kā pā unu u zamrzali a pā altu u plaši, ili u fi vjeran alu unu a pā halalānt nu u puče vide ām oč. Nu pučec služuli šā alu gāzdāšijā šā alu Dimizov istovremeno." 14 Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dā banj, šā jej su apukat sā āš fakā ūjuf. 15 Atunše Isus u zās: "Voj vā fāšejc pravedni ām oči alu lume, ali Dimizov ščijā suflīciļje avoštri. Šje lume tarī cenilešči, skārbā āj ām nenēce ali Dimizov." 16 Isus zāšji: zakonu alu Mojsije šā kenvijurje alu proroci kari jej u skris vridile pān ūjufit Ivan kari bučuza šā dā atunše spunje Hir fālos dā kraljevstva ali Dimizov a noj trābujen sā nagovurelen sā mergā ām kraljevstva ali Dimizov. 17 Nu značalešči kā zakonu alu Mojsije nuj bun. Majnti u trešji noru šā pāmāntu, kitā sā propadalaskā zakonu ili sā kadā una slovā dām zakon. 18 Kari sā lasā dā la bāšācas sā sā ānsori ku alta bāšaca faši preljub. Šā tot omu kari u ānsura pā mujeri kari āj lāsatā dā la bārbat isto faši preljub. 19 Are om gāzdak kari sā āmbrāka ām colji skumpi šā ām totā zā mānka skumpā mānkarī. 20 Akulo are isto aša om sārak kari sā čima Lazar kari are astupat ku cirevur pā jāl šā are pā košči la uša la ala gāzdak. 21 Jāl āš kivinje sā fijā rānjit ku mrvicurlje šje kāde dā pā masa alu omuluje gāzdak. Kānji delj divljā čak vinje la jāl šā āj līnje cirevur." 22 U vinjut vreme kānd u murit kuldužu, šā andeji lor dus ām bracā la Abraham. Omu gāzdak isto u murit šā u fost āngrupat. 23 Ām mari mukā ām podzemļje, gāzdzku su ujut sus šā u vāzut pā Abraham dā dāparci šā pā Lazar kari are längā Abraham. (Hadēs g86) 24 Šā jāl u plāns ām mužjalā: "Tata, Abraham fijāc milā dā minji! Mānāl pā Lazar la minji laslā sā āntupaskā žējzitu ām apā sā sām rājskā līmba, kā mari mukur ās pā minji ām fokusta. 25 Abraham u āntors vorba: "Fīšjoru amniov, tu trābā sā či āngāndešč dā aje kānd arej pā pāmānt tu avej mulcī bunji stvarur, kānd Lazar ave mulcī relji stvarur. Ali jāl āj aku ām utjehā, kānd ješč tu ām mukā. 26 Šā dā kutotu asta, āntri noj šā āntri vorojāj mari gropā fād kraj. Eje kari ar gāndi sā mergā dā ajišje la voj nu poči, šā njiš njime nu poči dā la voj sā vījā la noj. 27 Atunše omu šje are gāzdak u zās: "Mā arog la činji sā āl māj pā Lazar la kasa alu tata amniov. 28 Ju am šīnšī frac kari akulo kustā. Lasā sā līj upozurulaskā sā nu vījā pā ista lok pljīn dā mukā!" 29 Abraham u āntors vorba: "Jej ari kenvijur kari Mojsije šā proroci ari skris dā jej sā līj opozurulaskā! Lasālīj sā puja ureči la jej! 30 A jāl u zās: "O nu, Tata amniov Abraham. Alor līj trābā sā līj vījā šīnjiniva dām morc, šā jej sur ānkāji. 31 Abraham u āntors vorba: "Dakā no punji ureče la Mojsije šā la prorokur, nur ānkredi njiš sā sā skolji šīnjiniva dām morc."

17 Isus u zās alu učenici aluj: "Napadajur dā reli trābā sā vījā ali jao alu ala om pā kari vinji. 2 Aluj jar fi maj benji sā avji petrā dām mlin lījigatā la gāt šā sā sā vārljaskā ām apā, dā kit sā puji pā grehur pā hej mišj, 3 Fijec ām samā! Dakā fračitu ac vitešci āmpurišešcīl; atunše dakā su ānkāji, jartāj. 4 Makar sā zgrešilaskā protiv dā činji Šapči (7) rāndur ām una zā, dakā vinji la činji Šapči (7) rāndur sā priznalaskā dā aje šje u fākut, jartāj." 5 Apostolu u zās alu Domnu: "Dānji maj mult ānkriðal!" 6 Domnu anostru u āntors vorba: "Sā vi avut ānkriðalā makar aša dā mikā ka sāmānca dā gorušičino zrno voj ac puće zāšji alu lēmnusta: 'Skōčiči dām vānji šā sāmānāči ām more!', šā voj vic punji ureči. 7 Šinji dām voj zāšji alu sluga aluj, dā pā šje u lukra ām telek ili pāze pā biršj, sā ac zākā kānd vinji dām lukru: 'Hajd jec lok?' 8 Mar ju zāšji am lok dā aje: 'Duči šā fā šjeva dā mānkat, ščimbāc coljilje, šā aščaptāmā sā mānānk šā sā bjoj, dā pā aje poc tu sā šās šā sā mānāš!' 9 Šā ar kāpāta sluga šjeva ka posebnā zaslugā dā aje dā šje u fākut? Ju gāndesk kā nu. 10 Šā voj isto fāšjec kutotu šje am zapovjedalit, trābā sā zāšjec: 'Noj ščenj numa obični slugur. Noj numa anj fākut lukru anostru!' 11 Aša pā kalje dā Jeruzalem, Isus u mers pā kalje kari sljedile granicurje āntri Samarija sā Galileja. 12 Are aje sā tunji ām unu dām saturljehé sā jāl u aflat pā drik zešji (10) ominj ku gubā. Jej ur stat pā dāparči 13 šā ur mužjut la jāl: "O Isuse Domnu! Fijāc milā dā noj!" 14 Kānd u vāzut pā jej, Isus u zās: "Dušjec šā arātāčavā la pop sā vadā dakā ščec sānātōs." Jej lur pus ureči, sā pā kalju jej ur fost čistilic. 15 Atunše unu dām jej kānd u vāzut kā u fost čistilit su āntors ām napoj šā dām tot graju slavale pā Dimizov. 16 Jāl u kāzut žjos pā ubrazu la pišorilje alu Isus sā ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. 17 Isus u āntribat: "Nas re zešji (10) ominj kari as re čistilic? Hundī šās heščelanc novā (9) ominj?" 18 Nu su āntors njime ām napoj sā de slavalala alu Dimizov, čar strancusta?" 19 Atunše jāl u zās: "Skolāči šā duči pā kaljec. Ānkriðala ata ču spasalit!" 20 Kum u fost āntribat dā la farizeji kānd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u āntors vorba: "Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša sā potā ominji sā promatralaskā dā pā znakovur. 21 Aša lume sā nu potā sā zākā: 'Ujtāči! Ajise āj! Ili: 'Akulo āj!' Nu! Kraljevstvo alu Dimizov āj āntri voi!" 22 Jāl u zās lu učenici aluj: "U vinji vremi kānd vic kivinji sā viđec una dām zālijiljelje kānd ju, Fišjoru Omuluj, uj vladali ka kralju, alli kivinjala avostrā no fi ispunulitā. 23 Orīkic ur zāšji: "Ujtāči akulo āj! Ajise āj!" Nu fužjec ām nijkere nu vā maknalec! 24 Kānd ju uj vinji Fišjoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skripala pljin dā svetlā svitlāžant dām unu kap dā nor pān la alto kap dā nor. Aša u fi sā ku Fišjoru Omuluj ām zua aluj. 25 Ali majnti dā aje, ju trābujesek sā patalaskā mult šā ju uj fi odbacalit dā la asta generacijā. 26 Kum are ām zālijilje kānd Noa kusta, aša u fi ām zālijilje kānd ju Fišjoru Omuluj uj vinji. 27 Atunše jej mānka šā bije, sā ānsura šā sā āmirita pānā ām zuve kānd Noa u tunat ām arkā. Šā poplava u vinjut sā u uništilit pā toc kari nas re ām arkā. 28 Isto aša are ām zālijilje kānd Lot kusta. Jej mānka šā bije, kumpāra šā vinde, sā sāmāna šā gradale. 29 Ali pā zuva šje Lot u fužjut dām Sodoma u kāzut fok šā sumpor dām nor šā u uništilit pā jej toc. 30 Isto aša u fi dām turdatā pā zuve kānd ju, Fišjoru alu Omuluj muj āntoršji. 31 Dakā āj ām aje zuva omu pā krovuš dā kasa a stvarurilje aluj šās ām kasa, nu mergā žjos dā pā jelji sā šās je ku jāl. Isto aša dakā āj om ām telek, nu mergā akasā. 32 Āngāndecavā dā bāšāca alu Lot šje ju su dogodulit! 33 Šinji gode ānšjarkā sā šā spasalaskā kustuš ala lu

perdi a kari lu perdi ala u ave kust. 34 Ām aje nopći ju vă spuj ur fi doj ominj ām ista pat šā unu dām jej u fi lot, halalānt u fi lāsat. 35 Dovă mujer una ur meljali fān, šā una u fi lotă, hajelantă u rāmānje. 37 Učenici ur āntribat pă Isus: "Hundi u fi aje Domnu." Jāl u odgovorulit: "Hundi ās ominj morc akulo u vinji lešinari."

18 Isus u spus usporedba să areci alu učenikur kă om ar trăbuij uvjek să să aroži šā nikad să nu odustulaskă. 2 Jāl u zăs: "Ām unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikă dă Dimizov, njiš nu să brigale dă njime šje jej zăsji. 3 Šă akulo are una vădoju ām varušula kari stalno vinje akulo la jāl, šă să aruga: "Apără mă dă dužmanu amnjov." 4 Una vremi nuj azuta. Dă pă aje su apukat să să angăndaskă: "Nu am njiš ſefalj frikă dă Dimizov, ili brigă pă lăngă ominj. 5 Kum gođe, ju uj azuta alu asta udovică kă mult mă dosadalešći. Uj apăra, inače mu dosadali ku vinjala šă ku āntribularlje alji." 6 Atunše Domnu Isus u zăs: "Ac băgat sama šje ſu zăs săngur aluj sudacu hamisi?" 7 Šă atunše nu da Dimizov diriptaci să zaštită alu lume akuljesă aluj kari plăniži la jāl zuva šă npopće šă jāl are strpliv ku jej. 8 Ju vă zăk kă jāl u azuta ku diriptaci să ku zaštită pă fris. Ali uj afla Fișorul alu Omuluj dăstafelă ānkriðala ām ominj kănd ju muj antoršii pă pământ? 9 Isus u spus alta puveši, alu orikic ominj kari asre tari uvjerilică ām pravednostu alor, a jej pă alcii să ujăt ku măržnjă. 10 Jāl u zăs: "Doj ominj ur mers sus ām hram să să aroži. Unu dām jej are farizej, šă altu om are poreznik. 11 Farizeju su skulat sus să u zăs asta arugumińci părantu dă jāl: 'O Dimizolje, ju dov hvală cijă kă nu mes ju ka hešcelanc ominj: pulkućic, hamis, preljubnik, ili čak ka asta poreznik. 12 Ju postulesk dovă rândur pă săptămâna; dov desetina cijă dă kutotu šje zaradalesk.' 13 Porezniku pă haje parci, u rāmas dă parci, šă nu su āndura să rădiši očiš ām nor, numa āš băče čeptu dă žalji šă zăsje: 'Dimizolje aj milă dă minji grešnik!' 14 Ju āc zăk kă ala poreznik u mers akasă opravdan la Dimizov, a farizej nu. A tot omu kari să rădika săngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rădikac." 15 Jej ur adus isto aša šă pă miš kupuiš, să puja Isus mānjlile pă jej să lji blagoslovulaskă. Ali kănd ur văzut aje učenici jej ljur svätit să āj de uđină. 16 Isus lju čimat atunše la jāl šă u zăs: "Lasălji pă kupuij să vijă la minji šă nu lji branalec, kă kraljevstva alu Dimizov pripadalešći alu dastafel ka jej. 17 Anume, ju vă zăk: 'Kă kari gođe no fi ka kupuij miš ponizni nor puće să tunji ām kraljevstva alu Dimizov.' 18 Are unu vladar akulo kari u āntribat pă Isus: "Bun Učitelju, šje trăbă să fak să kapăt kust dă erikeš?" (aiōnios g166) 19 Ju zăs Isus aluj: "Adăsje mă čem pă minji bun? Njime nuj bun čar unu Dimizov. 20 Zapovjedurle alu Dimizov řčijă: 'Nu fă preljub', 'Nu amură', 'Nu fura', 'Nu svedočuli ām mišjună', 'Poštivalešćic pă tatusu šă pă mumāta.'" 21 Jāl zăs: "Da să asta am păzăt dām tānjireme ame." 22 Kănd u auzăt Isus aje, jāl ju zăs: "Ali ac ibizešć una stvară: dući šă vindic kutotu šje aj, āmparcă banji alu sāraši, šă tu vi ave găzdăšijă ām nor. Atunše hajd šă sljedilešećim pă minji." 23 Ali kănd u auzăt aje, tari su āntristat kă jāl are găzdak šă nu gănde kutotu să văndă. 24 Kănd u văzut Isus kită dă tari su razočaralit, jāl u zăs: "Kită dă grov āj dă eje kari ās găzdăš să tunji ām kraljevstva alu Dimizov! 25 Maj ušuri āj alu devi sa tunji păm urecilije dă ak, dă kită alu găzdak să tunji ām kraljevstva alu Dimizov." 26 Hej šje punje ureci ur zăs pă aje: "Šinji atunše poći fi spasalit?" 27 Isus u āntors vorba: "Šje āj nemoguće alu om, āj moguće alu Dimizov." 28 Atunše Petar

u zās: "Benji noj anj läsat kutotu, šā čanj sljedilit pā činji." 29 Isus u āntors u alor vorba: "Šā ju vā zāk, kā šinji gođe āš lasā kasaš, ili pā bāščača, ili pā fraciš, ili pā mumāsa šā pā tatusu, ili kupišiž pāntru kraljevstva alu Dimizov, 30 a sā nu kapići dā aje maj mult ām asta kust dā kit ave, a u kāpāta pā altu svet kari vinji kustu dā erikeš." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Isus u čimat pā dvanaest apostolur la jāl, šā u zās: "Punjec ureči, noj mārženj ām Jeruzalem šā kutotu akulo šje u fost skris dā la proroš ām kenvija svāntā dā minji, Fišjoru Omulju a je su dogoduli: 32 "Jei mu predali ām mānjilje alu ominj kari nus Židovi šā dām minji šor fašji šuf, uj fi bātut, jej mu skipa, 33 sā dā pā šje uj fi bičevālit šā uj fi amurāt, ali dā pā aje ju uj uskrnsuli treća zuva. 34 Učenici nu ščije njimik dā asta. Elje vorbi ljur fost askunšā, šā jej nor prišijupit njimika šje sā āngānde Isus. 35 Kum ās re apropi ām varoš Jerihon, Šjeva ka omu orb šādē pā drik šā kulduže. 36 Kānd omu orb u auzat kā gārmadā trešji pā akulo, jāl su āntribat šje āj aje. 37 Ašā jur spus kā Isus dām Nazaret u trikut pā akulo. 38 Pā aje u mužjiti: "Isuse Fišjoru alu David, mā arog la činji aj milā dā miniji!" 39 Lume kari umblā ām nenāj cī zāšje sā takā, ali jāl su apukat šā maj tarī sā mužjaskā la jāl: "O Fišjoru alu David aj milā dā miniji!" 40 Atunše Isus u stat šā u dat zapovjed sā āl adukā la jāl. Jāl lu āntribat: 41 "Šje gāndēšc sā fak pāntru činji? Šā jāl u āntors vorba: "O Domnu, ju gāndēšc sā vād!" 42 Isus ju zās: "Uljtāči! Ānkridāla ata ču ozdravalitā." 43 Šā jāl odma u kāpātat sā vadā. Šā lu sljedilit pā Isus, šā slavale pā Dimizov. Šā totā lume kari ur vāzut dādje slavā alu Dimizov.

19 Isus u vinjut ām Jerihon šā u trikut ām ala varuš. 2 Šā akulo are om šje sā čima Zakej. Jāl are glavni poreznik, šā are gāždak. 3 Jāl ānšjärka sā vadā pā Isus sā sā saznalaskā šinji āj jāl. Ali nu āl puće sā āl vadā akulo asre mulc ominj daje kā jāl are niskā om. 4 Dām ala rānd jāl u aljārgat ām nenči šā su urkat pā ljemm dā divlja smokvā ām nadā kā lu viđe daje kā Isus vinje pā aje kalje. 5 Kānd u vinjut Isus pā lokula, jāl su ujtit sus sā lu vāzut pā jāl, šā ju zās: "Zakej, pāfris haj žjos, kā ju trābā astās sā vju la činji akasā." 6 Šā jāl su āngribit sā vijā žjos sā lu apukat ku fālušāja. 7 Kānd ur vāzut lume aje, jej toc gumunje: "Jāl u merži la om kari āj grešnik!" 8 Zakej su skulat šā u zās: "Domnu, ujtiči! Ju dov žāmātači dām gāždāšije ame alu sārašj. Šā dakā am ānšjäljut pā šinjiva, āntork patru rāndur majmulf." 9 Isus ju zās aluj: "Astās spasenje u vinjut la asta kasa, kā šā asta āj fišjoru alu Abraham. 10 Kā ju Fišjoru alu Omuluj am vinjut sā kotā šā sā spasalaskā pā ominj kari u fost pirdut." 11 Mulc ominj ur auzāt elje vorbi, kum are dapropi dā Jeruzalem, sā ominji sā gāndē kā kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. Isus daje su apukat sā lji spuji maj una usporedbā. 12 Jāl u zās: "Unu gāždak om su gātāt sā mērgā ām dāpārci pāmārt sā kapići kraljevstva šā atunše sā sā āntorkā. 13 Jāl u čimat pā zešji (10) slugur, šā lju dat pola kila dā aržjint, šā u zās: "Fāšjec korist aje pān šje nu mā āntork. 14 Ali ominji dām lokula aluj āl māržāle, šā u mānat pā predstavnīšj dā pā jāl sā zākā: "Noj nu gāndēn asta om sā nji fijā kralj." 15 Ali jāl su āntors ku autoritet dā kralj šā u dat zapovjed sāj adukāt pā slugurjele alu kari u dat banj sā vijā dādāneniči sā dē izvyještaj šje ur fākut ku banji. 16 Elši sluga kari u vinjut, u zās: "Domnu, banji atej mu adus dā zešji (10) majmulf. 17 Šā jāl u zās aluj: "Māndru! Tu ješć bun sluga. Daje kā are vjeran ku mik, aku aj autoritet pā zešji (10) varušur." 18 Altu om u vinjut. Šā u zās: "Domnu, banji atej su rāđikat dā šinši

(5) rāndur." 19 Šā jāl u zās isto astuje: "Ju cuj da autoritet pā šinšj (5) varušur." 20 "Šā treći (3) u zās: "Ajiše āj banji atej, ju am pāzāt pāntru činji, am pus ām maramicā." 21 Mijā mi are frikā dā činji daje ka ješć strog om: "Tu jej šje naj ulagalit šā akuljež šje naj sāmānat." 22 Šā u zās kralju ām ānturšjalā dā vorba: "Dām gura ata cuj suduli, nīšj korist sluga! Tu šcījē kā mes om strog, šā jov šje nuj amnjov, šā akuljeg šje nam sāmānat." 23 Atunše adiše naj pus banji ām bankā? Sā vi putut šjeri banji ku kamaturle kānd maš āntoršj." 24 Atunše kralju u zās alu hej šje stāce akulo: "Loc banji dā la jāl šā dādecāl alu ala kari ari zešji (10)." 25 Jej ur zās: "Ali Domnu, jāl mar ari šinšj (5) kila dā aržint!" 26 Ju vā zāk: "Kari ari u ave majmūt, a heje kari nari čak šā haj pucān šje ari u fi lot dā la jāl." 27 A ali dužmanji amej kari nu gānde sā fjuv kralju alor, adušjecālji ajiše šā amurāčalji ām oči ameji" 28 Kānd Isus u spus usporedube, u mers maj pā dāparci pā kalje dā Jeruzalem. 29 Kānd Isus vinje mar apropi dā lok ām Betfaga šā Betanija la planina dā maslinur, jāl u mānāt pā doj učenikur aluj ām nenči. 30 Jāl u zās: "Dušjec ām sat ām nenči. Kum vinječ ām lok, voj vic aſla pā magar pā kari njime no šāzut." Dāzlīgāčāl šā adušjecāl la minji. 31 Dakā vu āntriba Šinjiva: "Adiše āl dāzļjež?", numa zāj: "Ali Domnu āj trābā." 32 Šā kari u fost mānātā ur aſlat točno kum jāl u zās. 33 Čak šā kānd dāzlīga pā magar, gazdurlje u āntribat: "Adiše dāzļigāč?" 34 Šā ānturšjalā dā vorba are: "Ali Domnu āj trābā." 35 Šā lu dus la Isus šā ur pus haljinurlje alor pā magare šā u pus pā Isus sus pā jāl sā šadā." 36 Kum māržje jāl ām nenči, lume punje haljinurlje alor pā driku hundī pruſule sā de čast alu Isus. 37 Šā baš kum vinje jāl apropi dā varuš hundī planina dā maslinur sā slābodi žjos, toc učenici aluj sur apukat sā kānci ām mari fālušājā, šā dām tot graju slavale pā Dimizov dā kutotu mari čudur šje ur vāzut. 38 Jej mužje: "Blagoslovulit sā fija kari vinji ām numilje alu Domnu! Putuljalā ām nor, šā slava alu Dimizov!" 39 Orikic dā farizej ām gārmadž jur zās: "Učitelju, zālji alu učenici atej sā nu svitaskā aje" 40 A Isus lju zās: "Dakā jej ur tāſje, petrilje sur apuka sā mužjaskā ām slavā." 41 Kānd u vinjīt Isus maj apropi la varuš su apukat sā plāngā pā jej dasupra. 42 Atunše jāl u zās: "Sā vi ščut numa āſtās šje adušji putuljala atl! Aku āj askunsā dā la oči atej." 43 Daje kā vinji vreme kānd dužmanji atej ur riđika falur pālāngā činji, jej čur opkululi šā čur ānkuje dām totā parče. 44 Šā jej čur uništīli pā činji do kraja šā kutoto šje kustā akulo šā no maj rāmjenje ām činji njiš una petrā pā alta petrā, kutotu pāntru aje kā nu aj prepoznulit vreme kānd Dimizov u vinjīt la činji." 45 Isus u mers ām hram, šā su apukat sā lji māji afarā pā eje kari vinde šā kumpāra ām nontrū. 46 Jāl u zās alor: "Skris āj ām svāntā kenvija: "Kasa ame u fi kasa dā aruguminīči ali voj ac fakut "Spiljā dā pljačkaši!" 47 Dā zuva Isus ānvāca ām hram, a ſefu dā pop šā učitelji dā zakonu alu Mojsije šā alcī vodur kari as re židovur planārže sā āl amori pā jāl. 48 Ali jej nor aſlat njimika kum ar faſji aje, daje kā lume sā cānje apropi dā iāl. Šā punje tarī ureči la vorbilje aluj.

20 Glavni popur, učitelji dā zakonu alu Mojsije šā alci vodur kari as re židovur ur vinjít la Isus ām una zā kānd ānväca pā lumi ām hram Šā propoviedale Hir fālos. 2 Jej lor āntribat pā jāl: "Pā alu Šinji autoritet fašj stvarurļešće? Šinji cu dat asta autoritet?" 3 Jāl u zās: "Lasācāmā pā minji sā vā āntreb una stvar Šā āj dā voj sā ām ānturšjec vorba: 4 Anume Dimizov u zās alu Ivan sā bučižaskā pā omīni, ili omīnij, u zās aie sā

fak?" 5 Jej ur svatit una ku alt ša zăše: "Dăkă anj zăși 'dă la Dimizov', u äntriba: 'Adășje atunșe nu änkriderc?' 6 Ali dăkă anj zăși noj: 'Dă la ominj', totă lume u vărli petri pă noj să nji amori. Kă jej ås uvjerilic kă Ivan are prorok." 7 Aşa jej u äntors vorba kă jej nu šcije dă hundă u vinjut autoritet să bucuzauskă. 8 Ša Isus u zăs: "Njiš ju nu vuju spunjii ku alu šinji autoritet fak stavarurlješće. 9 Isus su apukat să spjuj usporedbă alu lume: "Are um om kari u sămănat vinograd řă u lăsat ăm najam vinogradu alu şjeva ka ominj, řă jăl atunşe u fužijt dăm pămăntula pă maj lungă vremi. 10 Kănd u vinjut vreme, jăl u mănat pă sluga la ominj ăm vinograd řă åj de parče aluj dăm plodur kari jej duguvule aluj, ali ominji lor bătut řă lor mănat ku mănjilje golji. 11 Atunşe u mănat pă altu sluga ali řă pă jăl lor bătut, vredălit řă lor mănat ku mănjilje golji. 12 Jăl u änşirkat să măji pă treći sluga, ali řă pă jăl lor ranalit řă lor arukânt." 13 Gazda dă vinograd u zăs pă aje: "Şje să fak? Ju uj măna pă fişjoru amniov plăkut. Dar kănd lu vide pă jăl, pălăngă jăl ur ave respekt. 14 "Ali ominjije kănd lor väzut sur ligizit äntri jej: "Jăl åj nasljdennik. Hajc să ål amurâni aşa nasljdstva aluj să nji rămăji anovă." 15 Atunşe lor dus afară dăm vinograd řă lor amurât. Aku şje u faşji gazda dă vinograd? 16 Jăl u vinji řă u uniștili pă ominjije. řă u da ăm najam vinogradu alu alcî." Kănd u auzăt jej aje kum ominji urăt řă ponașaleşci, jej ur zăs: "Nu de Dimizov!" 17 Jăl su ujutat pă jej, řă u zăs: "Skris åj svântă kenvija: 'Petră kari graditelj u vârljut andărăt u fost aku petră zaglavnă?' Şje znaçaleşci asta? 18 Toc kari kađi pă petre u fi zdrubit pă dârâbelji, řă toc pă kari kađi u fi zdrubic." 19 Učitelji dă zakonu alu Mojsije řă şefurje dă pop ur änşirkat să pujuj mănjilje pă jăl ăm ala šas ali alor lji frikă dă lumi. Jej ur prişiput kă jăl u spus dă asta usporedbă protiv dă jej. 20 Popi řă alcî vođur ål pratate pă Isus řă or mănat pă špijun, ominj kari triješ ka ominj direpc kari ar trăbuji să ål optuzulaskă pă Isus ăm şjeva şje ar zășji krivo aşa să ål adukă pă Isus ăm mănjilje dă upravitelj alu Rim. 21 Aşa lor äntribat pă jăl: "Učitelju, noj šcijenj kă aje şje zășji řă ăncvec åj točno, řă kă nu arec njîj şefâlj parci, ali tu änvacă anume kalje lu Dimizov. 22 Aku åj benji dă noj židovur să plăcjen porez lu car illu nu?" 23 Isus u shvatalit kum jej as re lukavi řă lju zăs alor: 24 "Arătam banji ku kari plăčeşc porezu. Aku alu šinji åj ubrazu řă numilje sus?" Jej ur zăs: "Alu car." 25 Atunşe plăčec alu car şje åj pripadaleşci lu car řă dădec lu Dimizov şje pripadaleşci alu Dimizov!" 26 Jej nu puće să afli njimika rov ăm svatu aluj äntri toc lumi, řă jej asre ămirac la ănturşjala dă vorba aluj, řă u tăcut. 27 Aku orikic saduceji kari zășji kă njime nu su skula dăm morc ur vinjut la jăl, ku trik äntribală: 28 Jej ur zăs: "Učitelju, Mojsije u pus Žos zakon păntru noj kă dăkă fraćisu omuluj ar muri řă lasă pă băšăcaş fără kupij, atunşe fraćisu aluj trăbă řă u ămirici řă să rădişti familija păntru fraćisu mort." 29 Undataş asre šapći frac. Elší u lot băšăcaş řă u murit fără kupij. 30 řă drugi u lotu pă je, řă jăl u murit fără kupij. 31 řă treći u lotu pă je. Maj toc šapći ur lotu řă u murit, řă njiš unu no avut kupij ku je. 32 Pă zadnji řă mujere u murit. 33 Aku lu šinji u fi băšăce kănd or usksrnuli morci? Ångăndeşci kă toc šapći ur avutu dă băšăcă." 34 Isus u äntors vorba alor: "Ăm asta svet lume řă ămirită řă ănsoră. (aiōn g165) 35 Ali eje kari ur fi smatralic vredni řă usksrnulaskă dăm morc njiš nu su ănsura, njiš nu să ămirită. (aiōn g165) 36 řă jej nu poći maj mult nikad să mori, kă jej ås kupiji alu Dimizov daje kă ås riđikac dăm morc. Jej ås ka andeji. 37 Atunşe dă usksrsnuće řă Mojsije u arătat aje åm

svedočulala aluj dă grmu şje arde. Akulo jăl čamă pă Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, řă Dimizovu lu Jakov, multă dobă dă pă şje jej ur murit. 38 Anume, Dimizov nuj Dimizovu alu hej morc, mar alu hej kari kustă, kănd toc kustă pătrnă jăl." 39 Şjeva ka učitelji dă zakonu alu Mojsije u priznalit: "Učitelju" tu aj svitit benji! 40 Dă pă aje jej nu sor maj ändurat să ål änşerjši kă äntribalur. 41 Isus u äntribat: "Şje găndeşci jej kum sviteşci dă Mesija kă åj numă Fişjoru lu Car David?" 42 David dă jăl sângur ăm kenvije dă Psalmur zășji: "Domnu u zăs alu Domnu amniov: "Şăz pă desna parče ame. 43 řă ju uj vărli pă dužmanji atej dăsup pişorilje ateli." 44 David jasno ål čamă: "Domnu", atunşe kum poći jăl să åj fişjor?" 45 Isus svite lu učenici aluj a totă lume punje ureci. 46 Jăl u zăs: "Je sama dă učitelji dă zakon alu Mojsije. Jej uživaleşci să să şetalaskă ăm haljinur lunz řă să fişjă pozdravalic ăm centru ku poštovanie řă jej plăscăleşci pă udovicur ăm kăşâjje alor, kănd faşji lunz aruguminică dă predstavă. Ali jej ur kăpăta maj gre kaznă."

21 Kum su ujut ăm sus Isus u väzut pă ominj găzdaş kum bagă banj ăm škatulă kari are ăm hram. 2 Jăl u väzutu isto aşa pă mujere vădojă kum u pus ăm nontru doj miş banj dăm aržint. 3 Isus u zăs: "Ju vă zăk anume, kă asta sărakă vădojă anume u dat maj mult dă toc jej. 4 Adišje? Daje kă toc alcî or dat dobrovoljni prilog lu Dimizov dăm aje şje ave mult kănd mujere u dat dăm sărăşijă řă kutotu şje ave dă kust." 5 Kănd učenici svite dă hram, řă zăşje kă ave măndri mar petri, řă are ukrasalit ku ukrasur kari ur dat ominj alu Dimizov, Isus u zăs: 6 "A dă eşce stvarur la şje vă ujtăc aku, zuva u vinji, kănd njiš una petri no rămâne ajişe una pă alta. Jelji ur fi toči vârljici ţos." 7 Jej lor äntribat pă jăl: "Učitelju kănd u fi aje? řă şefâlj znakuvur ur fi kari ur zăşji kănd u fi?" 8 Jăl u zăs: "Ujtăcăvă řă nu fiject zăbunijc. Multă lumi ur vinji ăm numilje amniov řă ur zăşji: 'Ju mes Mesija', řă 'Vreme åj apropi.' Ali nu băgăc sama la jej. 9 řă kănd auzăc dă tabărur řă dă nemirur nu fiject frikoş, kă eşce dogadajur trăbă řă fişjă elşli ali kraj no vinji aşa pă fris." 10 Jăl isto aşa lju zăs: "Nacija sur boruli protiv dă nacija, řă kraljevstva protiv dă kraljevstva. 11 řă u fi potresur pă različită lokur isto ka řă fome řă kugur. řă pă nor ur fi frikoş stvarur dă väzut řă urăči znakur. 12 "Ali majnti dă şje u fi kutotu asta, řă vor apuka. Jej vur aduşi ăm sinagogur la sud řă vor băga ăm čemicur. Jej vor trăje la kraljur řă la alcî vladar daje kă şcèc učenici amej. 13 Kutotu asta vu da şansă să svedočulec. 14 Ali nu vă brigalec şje ac zăşji ăm nenci dă obrană. 15 Kă ju voj dă ăm vreme firi řă mărdulijă ăm aje meră dă njime no puće să să obranalaskă dă aje, ili să să bată protiv dă aje. 16 "Şă voj vic fi izdalic, da çak řă dă la roditelji avoştri řă dă la frat řă dă la njam, řă orikic dăm voj ur fi amurăc. 17 Toc vor mărzăli daje kă şcèc učenici amej. 18 Tot njiš unu păr dă pă kapićilje avoştri nu vu piri. 19 řă dăkă nu odustanalec vic kăpăta kust dă erikeş." 20 Isus spunje: "Voj vic vide Jeruzalem opkolulit dă kătănj, atunşe voj ac şci kă u fi unişten. 21 Atunşe eje ăm regija Judeja trăbă řă skepi ăm planinur, eje kari kustă ăm varuš trăbă řă fugă dă akulo řă heje păm satur să nu mergă ăm varuš. 22 Kă ăm elje zăjli dă osvetă kutotu stvarurlje dăm Kenvija svântă sor umplje. 23 Jao alu elje kari ås gărjonj ili râneşci pă căcă kupij ăm zăljilje kă bijeda řă mirgu protiv dă eje ominj u fi mari! 24 Orikic ur muri pă ſpică dă mač řă ostali ur fi zarobulic äntră mulci nacijur. Jeruzalem u fi

kălkat dă la ominji kari nus židovi păń ſje nu lji treſji vreme dă vladalałă." 25 Isus ſpunje: "Akulo ur fi znakur, pă ſori, lună ſă pă ſčevilje, ſă ominji pă pămănt ur fi ām mari nevoljur, dă graju mari dă valovur." 26 Sufličilje ominjilor lu lăſa dă frikă dă ha ſje tek u vinji pă ſvet kă ſilurje dăm nor sur zdrănsjina. 27 Šă atunje jej ur ſvedočuli kă ju am vinjut Fiſjorul Omuluj pă oblak ku mari pućeri ſă ku ſlava. 28 Kănd u fi aſta ujtăčavă ſus ſă rădikac kapičilje kă Dimizov vinji să vă oslobudulaskă." 29 Isus lju ſpus uſporedbă: "Băgăc ſama la ljemnu dă ſmokvă, ſă alčilje ljemnij! 30 Kit ſă puńji liſturi, voj viđec kă vara āj apropi. 31 Isto aša kănd vi viđe aſta kă u fi voj ac ſči kă kraljevſta lu Dimizov āj apropi. 32 Anume, ju pot zăſji: aſta ominj kari kustă no fuži āndărăt majnti dă ſje kutotu aſta no fi. 33 Norurje ſă pămăntu u treſji āndărăt, ali vorbilje amelji nikad nor treſji." 34 Isus u zăs: "Nu lăſa brigur ām ſuſlituc dă mănkari, butură ſă brigur dă aſta kust, ſă nu vă dukă dăla Dimizov kă zuve poći ſă vijă dăm turdată. 35 Kă u vinji pă toc bez obzira hundri kustăc pă pămănt. 36 Păzăc dăm ala rănd pă toči vremilje. ſă arugăčavă ſă fijec ſpremni ſă ſkăpăc dă kutotu aſta ſje u fi, ſă ſă pućec ſă fijec ām nenče ame la Fiſjorul Omuluj fărdă frikă." 37 Ām totă ză Isus ānvăca ām hram, ali nopće jăl fužje afară ſă aš făſje lok la planina dă maslinur. 38 Ali dă điminjaca răkor, totă lume vinje ſă puja ureci la Jăl ām hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elſi ză dă blagdan dă pita făr dă kvas. 2 Šă ſefur da pop ſă učitelji dă zakonu alu Mojsije planărze kum ar puće ſă amori pă Isus ali alor lji are frikă dă lumi. 3 Atunje Sotona u tunat ām Juda Iſkarion, kari are unu dăm dvanaest (12) apostola. 4 Jăl u mers ſă su ligizit ku ſefur dă pop ſă ku ſtražari dă hram kum ar puće ſă āl izdalaskă pă Isus. 5 Jej asre făloş dă aje ſă ſor ligizit ku Juda ſă āl de banji. 6 Juda ſu ligizit ſă atunje ſu ujtat dă priliķ ſă āl izdalaskă pă jăl afară pă askuns făr dă lumi. 7 Zuva dă Pita făr dă kvas, u vinjit pă kalji birkuca pă Pashă a aje trăbuje ſă fijă ţrtvovalită. 8 Aša Isus u mănat pă Petar ſă pă Ivan ſă lju zăs: "Dušjec ſă pripremielec večera dă Pashă păntru noj ſă mănkăj." 9 Jej lor āntribat pă jăl: "Hundri găndešč ſă pripremilen!" 10 Jăl lju zăs alor: "Punjec ureci, kum vinječ ām varuš, voj ac aſla pă om kari duſji mari bukăd al apă. Sljedilecăl păń la kasa hundi meržji. 11 Atunje zăſjec ul kapu dă kasa: "Učitelju āntrabă, "Hundrī āj ſoba ām kari pot mănka večera dă Pashă ku učenici amej?" 12 Jăl cu arăta atunje ſoba ſus pă kat mari ſă opremilită ku kutotu. Făſjec pripremurlje akulo." 13 Aša jej u mers ſă ur aſlat ſtarurje kum Isus lju zăs, ſă ſej u ſifikat priprema dă večera pă Pashă. 14 Kănd u vinjit vreme ſă măňaſji una, Isus ſu lot lok la masă, ſă ku jăl asre dvanaest (12) apostolur. 15 Jăl u zăs: "Ju am avut mari vojă ſă am večera dă Pashă ku voj majnti dă ſje uj patali ku morče. 16 Ju vă zăk kă nikad maj multu nu āj mănka večera dă Pashă majnti dă ſje nu ſu ispunuli ām kraljevſta lu Dimizov." 17 Atunje u lot kljištaru ku vin ſă u dat hvală alu Dimizov, ſă u zăs: "Loc aſta ſă āmpărcăc āntri voj. 18 Ām napoj, ju vă zăk, ju noj be dă plodu dă ſtrugur păń ſje no vinji kraljevſta lu Dimizov." 19 Isus ſu lot pita, ſă u dat hvală alu Dimizov, u rupt ām dovă ſă u dat la učenici aluj ſă u zăs: "Asta āj tela ame, kari u fost dată păntru voj. Făſjec aſta ām āngăndală dă minji." 20 Šă isto aša dă pă mănkari, jăl u lot kljištaru dăm kari toc ur be ſă u zăs: "Asta kljiſtar āj novi zavjet ām sānžilje amnjov, kari āj vărsat păntru voj. 21

"Ujtăčavă kă izdajica ame āj la masă aropi dă minji! 22 Ju Fiſjoru Omuluj uj muri kă aša are ſkris ām nenći ali jao lu omula kari mu izdalit!" 23 Pă aje ſor apukat ſă ſă āntribe una pă alt kari ar faſji aje. 24 Isto aša ſu apukat apostoli unu ſvat āntră jej, ka ſjinji ar trăbuji ſă fijă maj mari āntră jej. 25 Aša Isus u zăs: "Kraljevi dă aſta ſvet vladalešci ku narodu pă koristu alor ſă ari pućeri pă jej, ſă ſej ſaŋgur zăſji kă faſji benji. 26 Ali nu āj aša ku voj! Laſac pă maj mari dăm voj ſă fijă hăl maj ponizni, a hăl maj bătărn kia ſluga. 27 Aku ſjinji āj maj mari, gosto la masă ili poſlužitelju kari āj ſluga? Hăl kari āj la masă da nu? Ali ujtăči, ju mes ajiſje ku voj ali ka ſluga avoſtru. 28 "Voj ac rămas ſu minji păm ſă ſhirkalurje amelji. 29 Kum mu dat Tata amnjov kraljevſta mijă, aša iſto, ju voj da avovă, 30 pravo ſă mănkăc ſă ſă bijec la masa ame ām kraljevſta ame, ſă ſă ſădec pă prijeſtolje, ſă ſudulec pă dvanaest plemurje dă Izrael." 31 Isus u zăs: "Šă tu ſimun, ſimun, punji ureci! Sotona u ſhirut dopuštenje ſă vă iſkuſulaskă kă pă pšenică ām ſito. 32 Ali ju mam arugat păntru činji, dă ānkrídala ata ſă nu kadă. ſă tu trăbă ſă ūmbălurec ām vjeră pă fraci atej kănd vij ām napoj la minji." 33 Petar u zăs: "Domnje ju mes ſpreman ſă mă duk ām cemică ſă ſă mor ku činji!" 34 Isus u āntors vorba: "Laſa mă ſă ac zăk kă kukoſu no kukuruzu aſtas majnti dă ſje tu mi tăgădi ām tri răndur kă nu mă kunošć." 35 Isus jară lju āntribat: "Kănd vam mănat afară făr dă dibularuš ſă făr dă tăſč, ili cipliš, arec ām ſjeva ka potreba?" Jej u zăs: "Nu." 36 Ali jăl u svătit: "Maj mejnkuļo, dakă avec dibularuš jec ku voj, ſă iſto aša ſă taſka ſă dakă nu aj mač vindri ſubac ſă kumpără mač. 37 Kă ſigurno trăbă ſă ſă ispunulaskă ſje are ſkris dă minji, anume: 'Jăl are ſmatralit dă zločinac' – iſto ſje u zăs proroci dă minji trăbă ſă ſă ispunulaskă." 38 Atunje jej ur zăs: "Ujtăči Domnje, noj aveni doj mačur." Jăl u āntors vorba: "Aku āj dăſtul ku aſta ſvat." 39 Isus u mers aku la Planina dă maslinur, kum ave jăl običaj ſă faktă, ſă učenici aluj u vinjit ku jăl. 40 Kănd u vinjit jăl pă lok, jăl u zăs alor: "Arugăčavă dă aje ſă ſu kădec ām kušnja!" 41 Jăl ſu maknulit āndărăt dă la jej aša dă parci kia kum aj vărliji petră, ſă u kăzut pă dinuc, ſă ſă aruga. 42 Jăl u zăs: "Tata, dakă tu găndešč je kljiſtaruſta dă patnjă dă la minji! Jară nu fiđ ame vojă mar ata fijă ūkută!" 43 Atunje andalu dăm nor u vinjit ſă lu ūmbălurit pă jăl. 44 Kum are ām mari mukur jăl ſă maj tari ſă aruga. ſă znoju aluj ſu făkut ām kaplijicur, dă ſăñzi kura pă pămănt. 45 Atunje Isus ſu ſkulat dăm aruguminči ſă u mers ām napoj la apostoli aluj. Jăl lju aſlat kum ſă kulka činjic dă žalji. 46 Aša jăl lju zăs: "Adăšje vă kulkăc? Skulăcăvă ſă arugăčavă ſă nu kădec ām kušnja!" 47 Isus inka ſvite kănd ur vinjit mulc ominj. Jej u vinjit dă pă jăl. Unu dăm ſej are ſă Juda unu dăm dvanaest (12) apostolur. Jăl u vinjit dă aropi la Isus ſă lu ſurutat ām ubraz. 48 Ali Isus ju zăs aluj: "Juda, izdalešč pă minji, Fiſjoru alu Omuluj, ku ſurutala?" 49 Apostoli kănd u văzut ſje ſu dogodulit jej ur āntribat: "Domnu, ſă nji băčenju ku mačurje? 50 Šă unu dăm ſej u luvit ku maču pă ſluga lu popa mari, ſă ju tjet ſureči. 51 Isus u zăs: "Dăſtul, nu maj vă băčeč!" Jăl u pus măna pă ureci ſă lu iſcjelilit. 52 Atunje Isus u zăs lu ſefurje dă pop ſă lu ſtraža dă hram, ſă lu bătărnji kari ur vinjit afară protiv dă jăl: "Ac vinjit ku mačur ſă ku palicur ka pă buntovnik?" 53 Nikad nac ūdikat njiš ţježiſtu protiv dă minji kănd arem ku voj ām totă ză ām Hram. Ali aku āj vreme avoſtru ſă ſă vladalaskă tama." 54 Atunje jej lor apukat pă Isus, lor dus āndărăt ſă lor dus la kasa la maj mari popă. Petar ſljudile pă

dāparči. 55 Fok ur fākut ām sredina dā udvar, šā kum šāde lume akulo, Petar u vinjut āntri jej. 56 Una tānărār sluškinjā lu vāzut kā šādi ām lumina dā fok, u mucāt pā jāl tari šā u zās dā pā aje: "Omusta are ku jāl isto." 57 Ali jāl u tāgādīt šā u zās: "Nu, ju nu mes. Ju nu āl kunosk pā jāl!" 58 Nu mult dā pā aje altu om lu vāzut šā u zās: "Spunji! Tu ješć unu dām jej!" Ali Petar u āntors vorba: "Ju nu mes!" 59 Hundīva unu šas dā pā aje altu om uporno tvrdāle: "Sigurno, asta om are ku jāl, kā jāl āj Galilejac!" 60 Ali Petar u zās: "Ju nu ščuv dā šje svitešć!" Šā točno atunše kānd inka svite, kukošu u kukuruzāt. 61 Domnu su āntors šā su uitat pā Petar. Šā vorbilje lu Domnuluj ur vinjut ām napoj la Petar, kum u zās jāl: "Majnti dā šje kukošu u kukuruzā astās tu mi tāgādi pā minji ām tri rāndur." 62 Šā Petar u mers afarā Šā plāngānt tari. 63 Ominji kari āl pāže pā Isus aš fāsje šūf dām jāl šā āl bāče. 64 Jej ur pus fljancā pā oč, āl luve ām ubraz šā sā akāca dā jāl: "Ajde prorokulešć! Spunj nji ſjinji ču luvit ām ubraz?" 65 Šā jej alu Isus ur zās maj mulcī urāči vorbi. 66 Dā rākori ām alta zā, bātārnji, una ku ſefurlje dā pop Šā učitelji dā zakonu alu Mojsije, ur adus pā Isus ām nenće dā sudu alor. 67 Jej ur zās: "Spunjini dakā ješć tu Krist." Jāl u āntors vorba: "Sā vā spuj nu mac ānkred, 68 šā sā vā antreb pā voj dā Krist, voj nu ac āntoršji vorba. 69 Aku maj menkulju, Fišjoru alu Omuluj, uj fi ām pučeri pā desna parci dā māna lu Dimizov." 70 Šā jej toc ur zās, "Atunše tu ješć Fišjoru alu Dimizov?" Šā jāl u āntors vorba: "Da baš kum zašjeci! ju mes!" 71 Atunše jej or zās: "Šefālj dokazur maj mult nji trābujā? Noj sāngur anj auzāt dām gura alui!"

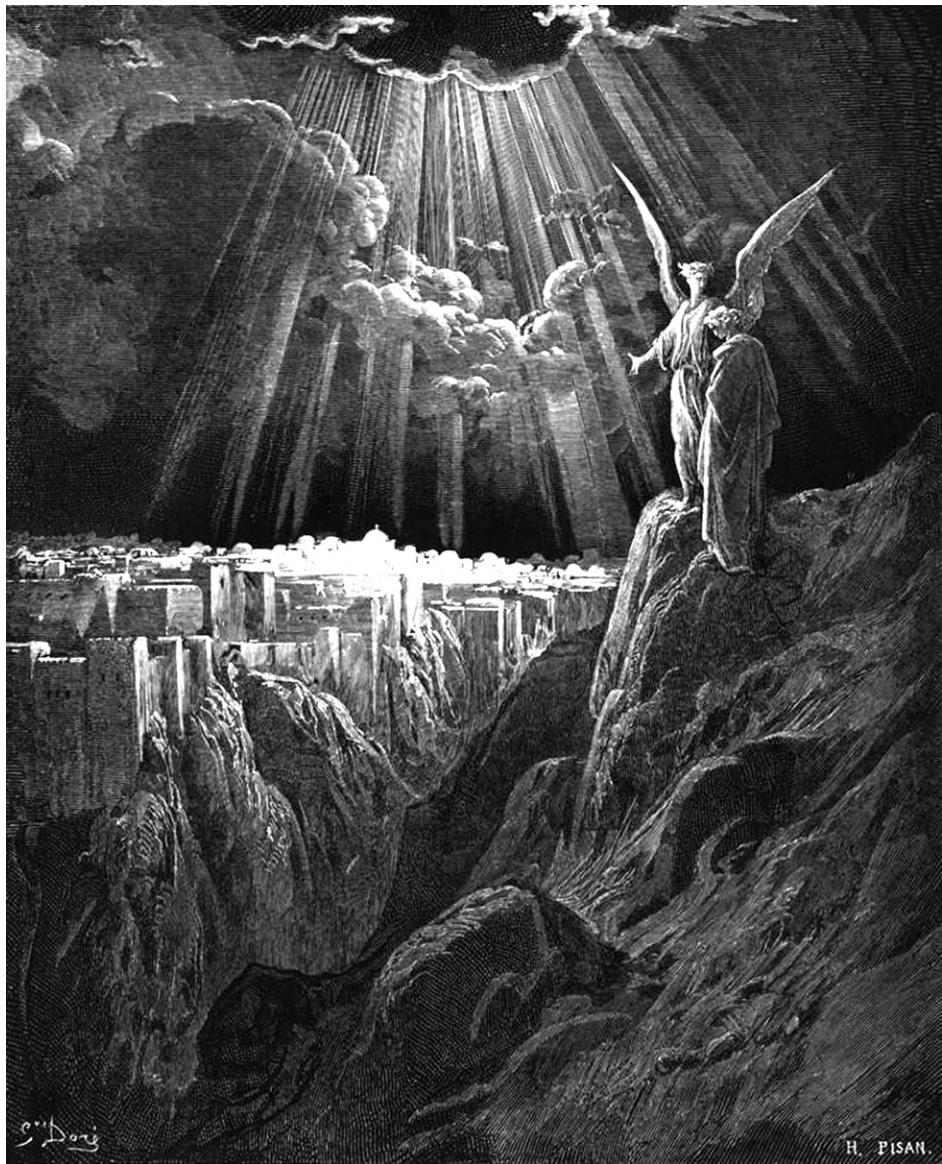
23 Toc kari as re dio dā sud sor skulat šā lor adus pā Isus la Pilat. **2** Šā jej sor apukat sā adukā optužbur protiv dā jāl: "Noj anj aflat kum strikā pā lumi. Jāl u zabranalit sā sā plāčaskā porezu lu Caru dā Rim. Jāl tvrdalešči kā jāl āj Krist Car." **3** Pilat lu āntribat: "Ješč tu Car dā Židov?" Isus u āntors vorba: "Da kum aj zās tu." **4** Pilat u zās atunše lu šefurlje dā pop šā lu gārmadā dā lumi. "Ju nam aflat njimika dā šje laš optužuli šā suduli." **5** Ali jej šā maj tarī navalale: "Jāl bunulešči pā toc pā pāmāntuanostru. Su apukat sā ānveci ām Galileja šā u vinjīt ām Jeruzalem." **6** Kānd u auzāt Pilat kā sā svitešči dā Galileja, jāl u āntribat: "Āj omusta dām loku Galileja?" **7** Kum are informirān Isus pripadale autoritetu lu Herod, Pilat lu mānat la Herod kari are ām Jeruzalem atunše. **8** Herod arā fālos kā vedi pā Isus. Kā dā mult gānde sā āl vadā pā Jāl daje kā u auzāt mult dā jāl, šā Herod sā nadale kā lu vidē sā faktā čudur. **9** Herod svite mult, āntriba mulcī, ali nu ju fost āntors njiš una vorba. **10** Glavni popur šā učitelji dā zakonu alu Mojsije asre isto akulo šā jej ur zās tarī mar optužbur protiv dā Isus. **11** Atunše Herod šā stražlēje aluj āš fāšje Šodā dām Isus šā āl fāšje bulānd. Jej lor āmbrākāt pā jāl ām haljinur dā Car šā lor mānat la Pilat. **12** Šā ām aje zā Pilat šā Herod kari asre dužmanjaku asre urtaš. **13** Atunše Pilat u čimat una pā Šefu dā popur šā pā alcī vodur kari as re židovi šā pā gārmadā dā lumi. **14** Jāl lju zās: "Voj ac adus pā omusta kā bunule pā lumi ali ju vā uvjerālesk kā kānd āl ispičem nam aflat njiš Šefāļj krivicā am jāl. Jāl nu āj dāvinā njiš dā una krivicā dā šje ac optužulit. **15** Njiš Herod nu aflat njimik ām jāl, kapu lu mānat ām napoj la noj. Jāl no fākut njimika sā zavredilaskā kaznā dā morči. **16** Ju uj da sā āl bičalaskā benji benj šā luj slābuzā. **18** Ali jej ur mužīt ām grupur tarī, "Āndārāt ku omusta! Noj gāndenj sā āl slābož pā Baraba!"

19 (Baraba are ām čemicā kā bunule pā lumi ām Jeruzalem šā u amurāt.) **20** Pilat daje gānde sā slābodā pā Isus šā aša lju svātit alor ām napoj, **21** Ali jej tot ur mužīt maj tari: "Punjecāl pā kruši! Punjecāl pā kruši!" **22** Atunše po treči rānd, jāl lju svātit alor: "Adišje? Spunjecām šje rov u fākut omusta? Ju nu pot aſla njimik rov sā zaslužulaskā morči. Aša luj dā sā āl bičalaskā šā atunše läsa sā fugā." **23** Ali jej mužē šā maj tari, šā zahtjevale sā āl puja pā kruši. Šā napokon jej ur kāpātat šje gānde. **24** Pilat u dat zapovjed sā sā fakā kazna šje ur zahtjevalit jej. **25** Aša ām tokmā ku zahtjevula, jāl u slābuzāt dām čemicā pā om šje u rādīkat bunā šā u amurāt ali jāl u āntors pā Isus la jej sā āl puja pā kruši. **26** Šā kum lor dūs āndārāt pā Isus, jej ur apukat pā om šje sā čima Šimun, dām varušu Cirena, kari vinje akasā dām sat. Jej ur pus krušje pā jāl sā dukā ām loku lu Isus. **27** Multā lumi alī sljedile pā Isus šā mujer kari plānžje šā žalale pā jāl. **28** Isus su āntors la jej šā lju zās: "Mujerilje dām Jeruzalem, nu plānžječ pāntru minji, mar plānžječ pāntru voj sā pāntru kupiji avoštī. **29** Kā anume u vinji vremi kānd ur zāſji lume, "Blagoslovulići as elje kari nikad no ar avut šā inimilje kari nikad nor pertut kupij šā cācālje kari nikad nor avut lapči ām jelji!" **30** Lume sor apuka atunše sā zākā lu planinur: "Kādec žos pā noj!" šā lu dalur: "Astupācānji!" **31** Kā dakā faſji dastafelji stvarar lu īemnjlje verž, šje nar puće sā peci uskat?" **32** Akulo asre isto doj alcī, amāndo kriminalci kari trābā sā fijā pus pā kruši sā mori ku Isus una. **33** Kānd ur vinjiet pā loku šje sā čima osu dā kap, jej lor apukat šā lor pus pā kruši, una ku doj kriminalci, unu pā desna, unu pā ljeva parče aluj. **34** Šā Isus u zās: "Tata Dimizovu amnijov, jartālji kā jej nu ščijā šje faſji." Šā vojnici ui skos kockā sā sā āmperci dām coljilje aluj āntrā jej. **35** Lume stāče šā sā ujta; šā vladarar asre akulo šā āl rāde: "Jāl u spasalit pā alcī. Aku dakā āj Krist, akuljes dā la Dimizov, lasā sā sā spasalaskā sāngur!" **36** Kātānjlje isto asā fāſje ſjuf dām jāl. Šā jej ur vinjiet šā u āmbijet aluj ucāt. **37** Jej ur zās: "Dakā jeć tu Caru dā Židov, spasaleščici pā činji sāngur!" **38** Sus la kap are skris: "Asta āj Caru dā Židov." **39** Unu dām eje kriminalc kari as re puš pā kruši ku Isus āl vredile šā jāl u zās: "Dakā jeć tu Krist, atunše spasaleščici, šā pā noj isto!" **40** Altu kriminalac lu mužīt pā elši šā u zās: "Nu ci frikā dā Dimizov? Tārpālešč ista kazna ka jāl. **41** Tu šā ju ščenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kāpātat kaznā dā lukrurje relji, ali omusta no fākut njimika." **42** Atunše ju zās lu Isus: "Isuse, āngāndeščici tu dā minji kānd vi vinji ām kraljevstva ata." **43** Isus ju zās ām ānturšjalā dā vorba: "Anume, ju ac zāk: astās vi fi ku minji ām Raji!" **44** Kānd are hundīva dāmīnjaza, are āntunjerik āntreg pāmāntu pān ām tri (3) šasur. **45** Sorilje are āntunjerik, šā feringa ām hram su tjet pā pola. **46** Atunše Isus u plāns ām graj tari šā zāſje: "Tata ām mānjlilje atelji ju puja duhu amnijov." Kānd u zās Isus asta, jāl u murit. **47** Kānd u vāzut asta kapetanu šje u fost, jāl u slavalt pā Dimizov kum u zās: "Omusta are sigurno pravedani!" **48** Šā totā lume kari sor akuljes sā vadā kum lor punji pā kruši, kānd ur vāzut šje u fost, ur mers akasā šā āš bāče dā žalji čepturlje. **49** Ali toc kari āl kunušće pā jāl una ku mujerilje kari ur vinjiet ku Isus dām Galileja stāče šā sā ujta dā dāparči. **50** Are om šje sā čima Josip. Jāl are član dā mari sud dā Židov. Bun om šā pravedan **51** kari no dat pā prav la odlukurlje šje ur fākut ku Isus. Jāl are dām Arimateja, unu varuš la Judeja šā are dām unu kari aščipta sā vijā carstvo lu Dimizov. **52** Omusta u mers la Pilat šā lu āntribat dakā poči kāpāta tela lu Isus. **53** Josip u lot žos pā Isus

dā pā krušji šā lu ānvālit ām plahtā. Šā lu pus ām gropā šje are sklesalitā dām petrā ām kari inka njime no fost āngrupata. 54 Zuva dā pripremā are šā zuva dā šabat vinje. 55 Mujerilje kari ur vinjut ku Isus dām Galileja isto āl sljedile. Jelji ur vāzut gropa, šā kum are tela aluj postavalitā. 56 Aša ur mers ām napoj šā ur pripremilit uloj šā parfemur sā ungā tela alu Isus, ali pā zuva dā Šabat jej sā odmarale dā pā zapovjed alu Mojsije.

24 Elsi zuva dā sāptāmānā, are duminička, tari dā diminjaca mujerilje ur mers la gropā, šā adušje uloj ku miros šje ur pripremilit. 2 Jej ur aflat petrā kā u fost āntorsā āndārāt dā la gropā. 3 Kānd ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. 4 Šā atunše, kānd inka stāče akulo ām šok, ujtāci! Doj ominj stāče lāngā jelji ām colji šje svitlāze. 5 Mujerilje sur ānfrikušat tari, kapu sur poklonulit pān la pāmānt ku ubrazu šā ominji ljur zās: "Adiše kutāc pā om ām kust antrā ominj morc?" 6 Jāl nuj ajiše. Jāl u uskrsnulit! Āngāndēcāvā šje vu zās jāl kānd are inka ām Galileja: 7 "Trābā ju Fišjorū Omuluj sā fjuv dat ām mānjilje lu ominji rej šā sā mā puji pā krušji daje sā uskrsnuleskā pā treća (3) zā." 8 Atunše jej sor āngāndit dā vorbilje aluj. 9 Kānd sor āntors dā la gropā kutotu asta ur spus alu jedanaest (11) apostolur šā alu toc. 10 Jelji as re Marija dām varuš Magdala, Ivana šā Marija, mumāsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. 11 Ali puvešće alu mujerilje lju su vāzut alu apostolur kā svite bulunzem, dā aša nu ljur ānkrituz. 12 Ali Petar su skulat šā u aljigat la gropā. Akulo u stat sās ujci ām nontru, šā u vāzut numa plahtā. Atunše u mers ām napoj hundi are šā sā āntriba šje u fost aje. 13 Ām aje ista zuvā doj učenikur māržje ām lok Emaus, jedanaest (11) kilometara dām Jeruzalem. 14 Jej svite una ku alt šje u fost. 15 Atunše kānd svite šā kānd sā āntriba dā kutotu aje, Isus sāngur u vinjut šā umbla ku jej. 16 Ali alu oči alor are uskratalit sā nu āl kunoškā pā Isus. 17 Isus lju āntribat pā jej: "Šā šje raspravljalec aša iskreno kānd umblāc?" Šā jej or stat trišč. 18 Unu dām jej, unu kari sā čima Kleofa, ju āntors vorba: "Ješč tu jedini stranac ām Jeruzalem kari nu ščijā šje u fost ajiše ām zadnji par zālij?" 19 Isus u āntribat: "Šje u fost?" Jej ur āntors vorba: "Dā kutotu šje su dogodulit ku Isus dām Nazaret. Jāl are Prorok, om bālour ām djelur, šā ām vorbi ām njenće lu Dimizov, šā la lumi. 20 Šā šefurlje dā pop sāanoštri poglavavar lor dat sā sudulaskā pā Isus pā morči, šā jej lor pus pā krušji! 21 Noj nji nadalenj kā āj jāl ala unu kari u otkupili Izrael. Šā astās āj treća (3) zuva dā atunše. 22 Ali pā aje kutotu orikicí mujer dām grupa anostrā nju iznenadalit benji benj. Dā rākori dā diminjacasta jelji ur mers la gropā. 23 Jelji nu ur aflat tela aluj, mar ur vinjut ām napoj sā nji zākā kā ur vāzut vizija dā andelj dā kari ur zās kā Isus āj ām kust. 24 Orikicí dām grupa anostrā ur mers la gropā sā vadā šā ur aflat kum ur spus mujerilje ali nu lor vāzut pā jāl." 25 Šā Isus lju zās: "O voj ominj bulānž šā ām sufljičilje avoštri nu ščec spremni sā ānkrīdec šje ur zās proroci! 26 Nar trābuj Krist sā patlaskā dā toči stvarurješće šā atunše Dimizov sā āl proslavalskā?" 27 Jāl u spus maj menkulo šje are zās dā jāl, ām toči svānti kenvijur; su apukat ku Mojsije šā pām toc Proroci. 28 Kānd ur vinjut dāpropri ām lok hundi māržje, Isus su arātat ām namjerā sā mergā maj menkulo. 29 Ali jej lor nagovorulit sā rāmājī. "Rāmājī ku noj; mar āj kasno. Zuva āj mar gata." Atunše jāl u mers ām nontru sā rāmājī ku jej. 30 Atunše kānd are ku jej la masā, Isus u lot pitā, u blagoslovulitu šā u rupt ām dovā šā lju dat alor. 31 Aku oči alor puče sā vadā,

šā jej lor kunuskut, šā dā pā aje Isus u nestalit. 32 Šā jej ur zās una la alt: "Nu nji arđe sufljičiljeanoštri kānd svite jāl ku noj pā kalji, šā kānd nji objasnalje jāl svāntā kenvijā?" 33 Atunše jej sor skulat šār u mers ām napoj ām Jeruzalem. Akulo ur aflat pā jedanaest apostolur una pākupā, šā pā orikic alcī ku jej. 34 Ešće ljur spus: "Domnu anume u uskrsnulit, šā su arātat la Šimun." 35 Doj (2) učenikur ur spus šje ur pācāt pā kalji, šā kum lor kunuskut kānd u rupt pita. 36 Čak šā kānd svite dā aje šje ur pācāt, Isus stāče akulo antrā jej sā jāl lju zās: "Putuljalj fija ku voj!" 37 Jej as re Zubunjic šā ānfrikušac kā jej gānde kā veđi duh. 38 Ali Isus u zās: "Adiše vi frikā? Šā adāšje vinji sumnjur ām sufljičilje avoštri?" 39 Ujtācāvā la pišjorilje amelji šā la mānjilje amelji! Ujtācāvā ju mes! Punjek mānjilje šā uvjerilecāvā, kā duh nari karnji šā osā kum vīdec kum ju am." 40 Kānd u zās asta jāl lju arātat mānjilje šā pišjorilje. 41 Ali dā fālušuja mari, jej inka nu ānkridē, šā sā čudule. Jāl lju zās: "Avec ajiše šjeva dā mānkat?" 42 Jej jur dat aluj dārab dā pešči fript. 43 Isus u lot šā u mānkat ām nenće alor. 44 Isus lju zās: "Asta āj aje šje ju vā svitem avovā kānd arem inka ku voj: kutotu stvarurje kari dā minji as re skriš ām Zakonu lu Mojsije, šā ām kenvijurje dā prorokur šā ām Psalmur trābuje sā sāispunulaskā." 45 Atunše jāl lju dāsvākut gāndurlje alor sā potā sā prišepi svāntā kenvija. 46 Jej u zās: "Asta āj skris ām svāntā kenvija: kā Krist trābā sā patlaskā šā sā uskrsnulaskā dām morc pā treća (3) zā." 47 Isto aša ānkājāl šā jirtala dā grehur ar trābuji sā fija propovjedalići ām numilje aluj alu tocī nacijurje aša Dimizov lju jirta grehurlje alor, šā sā sā apuši elši ku propovjed ām Jeruzalem." 48 Voj ščec svedoci dā stvarurješće. 49 Šā ju uj mānā žos pā voj Duh svānt šje Tata amnjov u igirit. Ali rāmānjec ajiše ām varuš pān šje nu vic fi āmbrākac ku pučeri dā sus!" 50 Isus lju dus dā apropi ām lok Betanija. Jāl u rādikat mānjilje ām sus sā lju blagoslovulit pā jej. 51 Šā kānd lji blagoslovule pā jej, jāl u fost rādikat šā dus sus ām nor. 52 Jej sā klanjale la jāl, šā ku fulušuje mari sur āntors ām Jeruzalem, 53 šā ām hram cijelo vreme āl blagoslovule pā Dimizov.

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând:

*'Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei,
iar ei vor fi poporul Lui. și Dumnezeu Însuși va fi cu ei.'*

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Strong's: g12

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Strong's: g126

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn

Language: Koine Greek

Speech: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Strong's: g165

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Strong's: g166

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

Geenna

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Strong's: g1067

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Strong's: g86

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Strong's: g3041 g4442

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol

Language: Hebrew

Speech: proper noun, place

Usage: 65 times in 17 books, 50 chapters, and 63 verses

Strong's: h7585

Meaning:

The grave or afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving.

Tartaroō

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Strong's: g5020

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25

1 Peter 4:11

1 Peter 5:11

2 Peter 3:18

1 John 2:17

2 John 1:2

Jude 1:13

Jude 1:25

Revelation 1:6

Revelation 1:18

Revelation 4:9

Revelation 4:10

Revelation 5:13

Revelation 7:12

Revelation 10:6

Revelation 11:15

Revelation 14:11

Revelation 15:7

Revelation 19:3

Revelation 20:10

Revelation 22:5

aīdios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

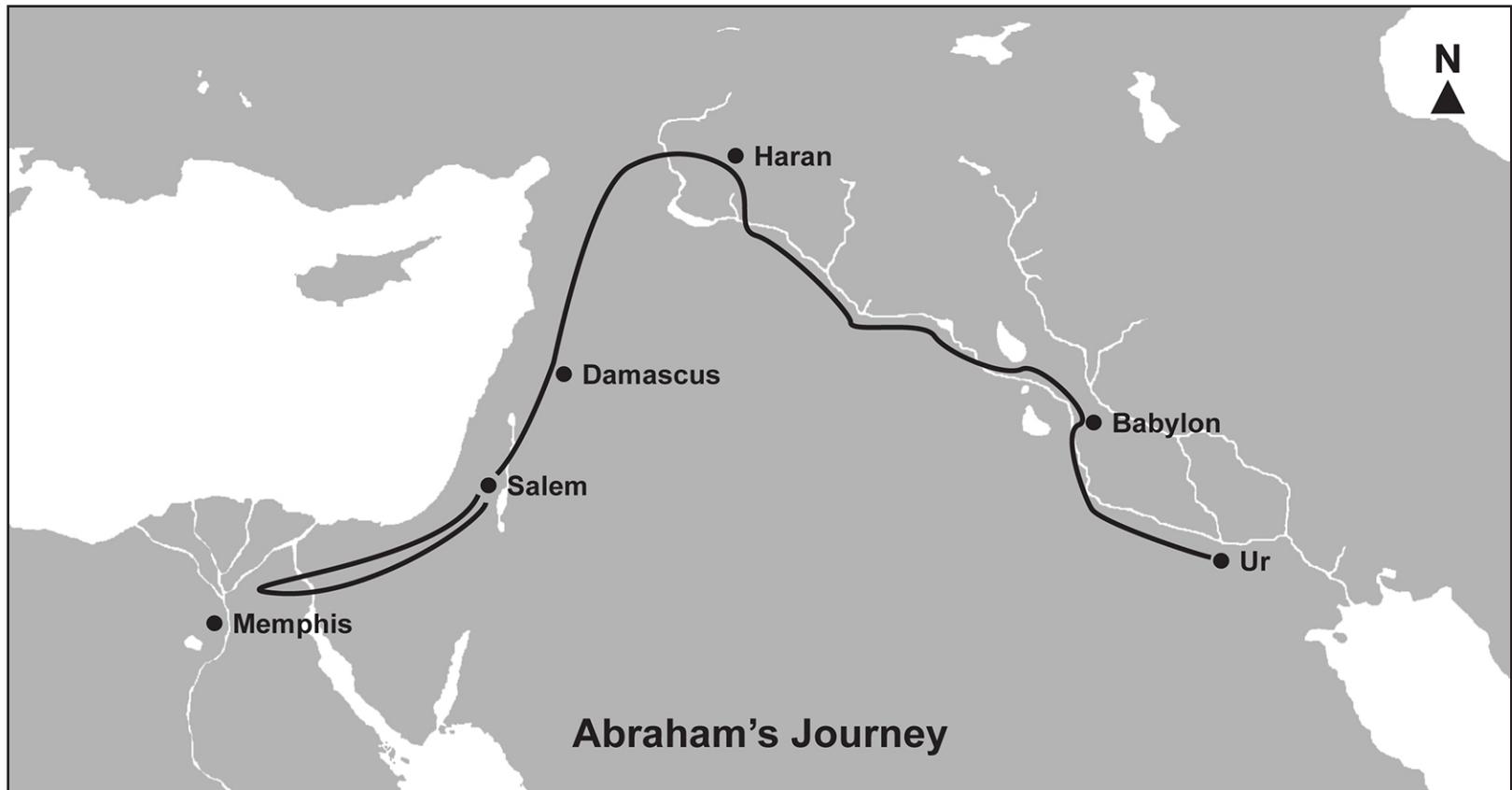
aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
1 Timothy 6:19
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

Geenna
Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43
Mark 9:45
Mark 9:47

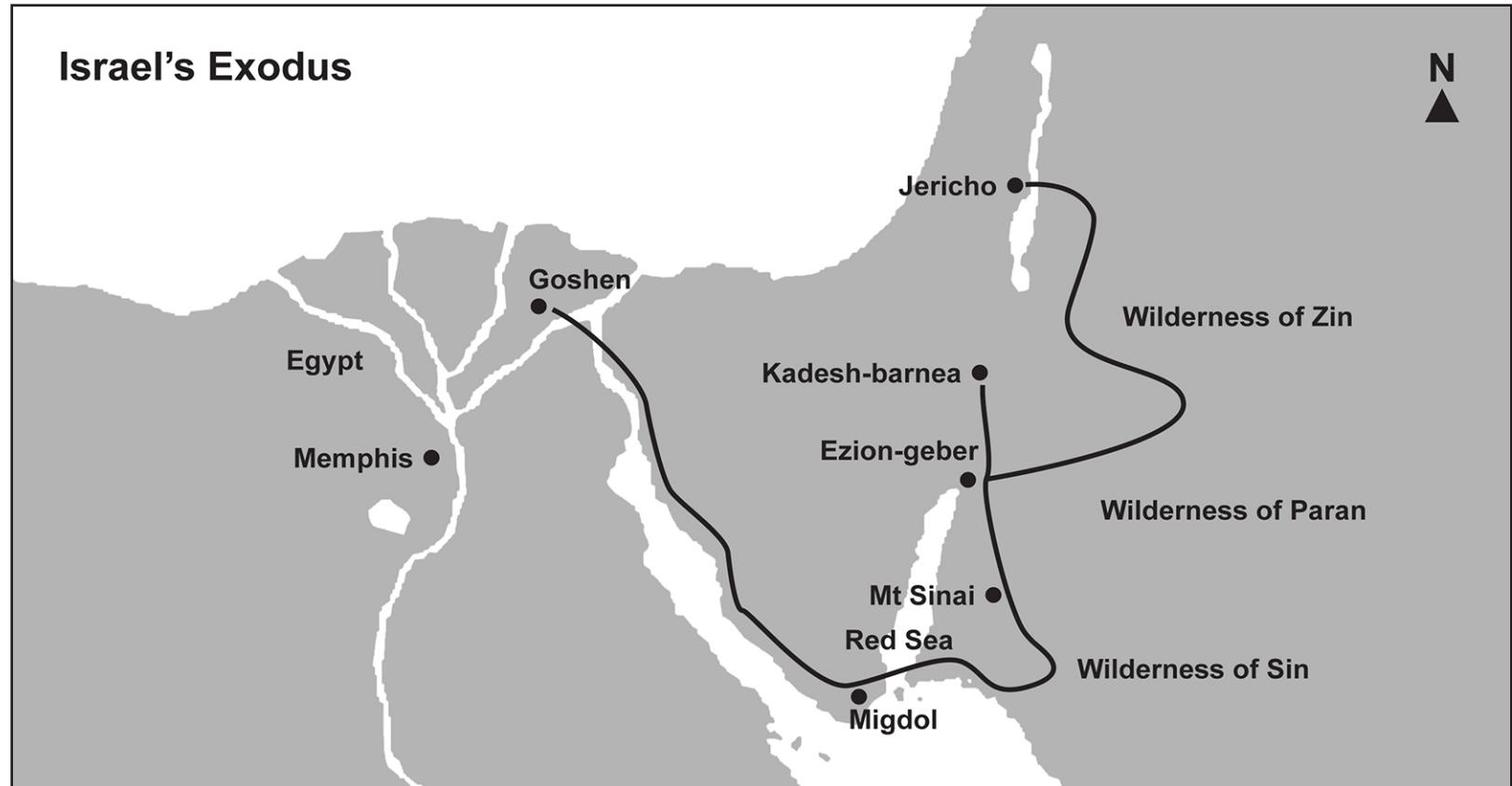
Luka 12:5
James 3:6
Hadēs
Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14
Limnē Pyr
Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8
Sheol
Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5
Tartaroō
2 Peter 2:4
Questioned
None yet noted

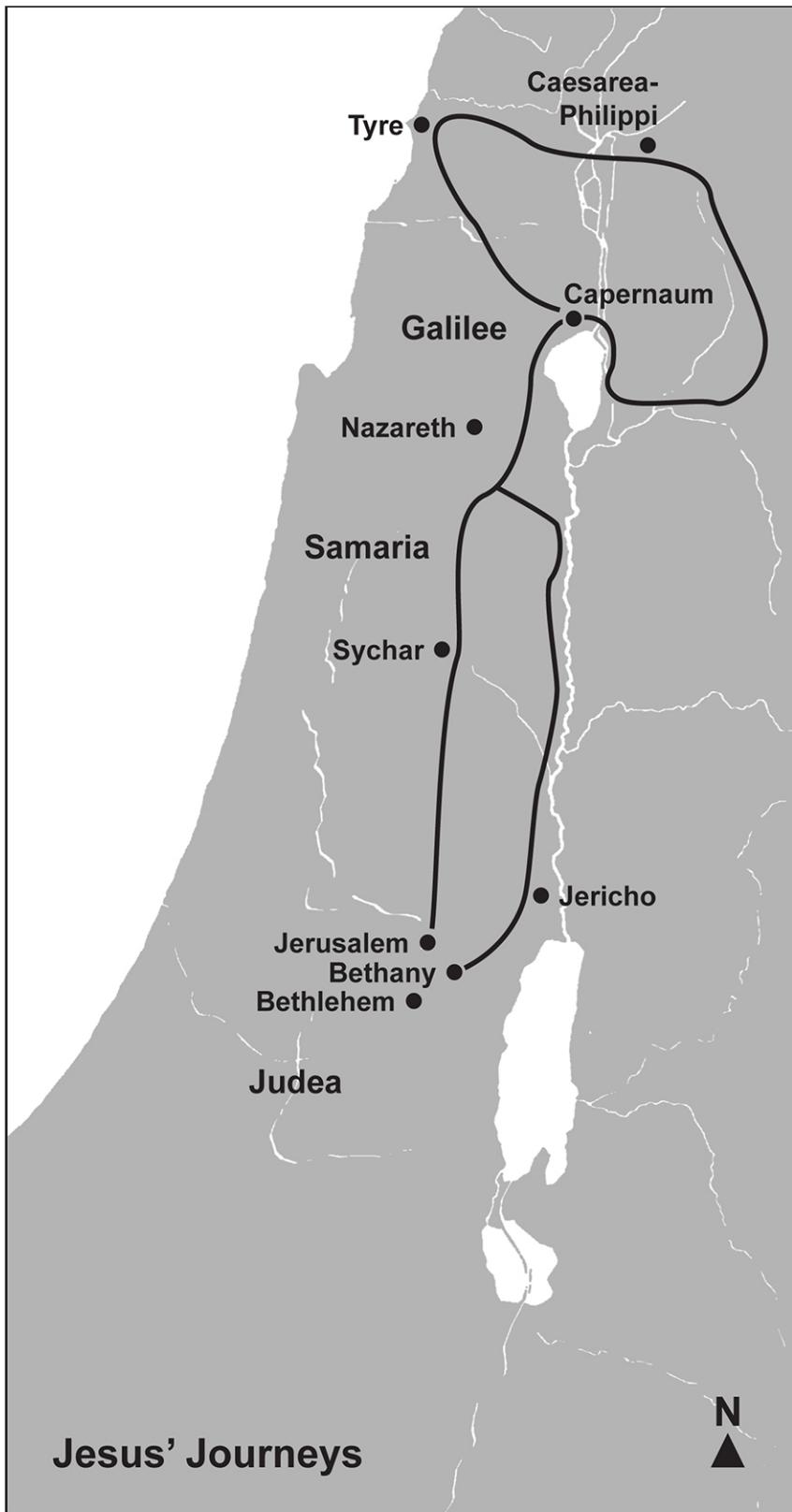
Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se ducă într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evrei 11:8

Israel's Exodus

N
▲

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu i-a condus prin țara filistenilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis:
'S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte război.' - Exodul 13:17

Jesus' Journeys

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să ſi dea viață ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3 Mankind is created in God's image, male and female He created us					
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19 Sin entered the world through Adam and then death through sin					
When are we? ▼								
Where are we?			Innocence		Fallen			Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age
								New Heavens and Earth
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth Luke 16:22 Blessed in Paradise Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command	Genesis 1:1 No Creation No people	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise			
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment			
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			
		Imprisoned	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus	Revelation 20:13 Thalaasa Revelation 19:20 Lake of Fire Revelation 20:2 Abyss		
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			
		First Beast						
		False Prophet						
		Satan						
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7 For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all					

World Nations

Prin urmare, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19